

ЕЛИС ПИТЪРС

РЪКАТА НА ПРОКАЖЕНИЯ

Част 4 от „Хрониките на брат Кадфел“

Превод от английски: Людмила Левкова, 1999

chitanka.info

ГЛАВА ПЪРВА

Следобеда на един понеделник през октомври 1139 година брат Кадфел излезе от портите на светата обител с тягостното усещане, че докато се върне в просторния двор, ще се е случило нещо злоещо. А нямаше основание да предполага, че ще се забави повече от час-два. Беше се запътил към приюта „Свети Джайлс“, разположен на другия край на Форгейт, на по-малко от половин миля от манастира в Шрусбъри, а работата му беше да попълни запасите от отвари и мехлеми в долапите на лечебницата.

Лековете бяха по-важни от насъщния в „Свети Джайлс“. Дори когато намаляваха прокажените, чиято потребност от уединение и грижа обуславяше съществуването на този приют, там постоянно имаше сиромашки и изтерзани от болести души, а билковите церове, приготвяни от брат Кадфел, облекчаваха и успокояваха както духа, така и тялото. Обикновено той ходеше на това поклонение всяка трета седмица от месеца, за да попълни запасите от вече изразходеното. Напоследък го правеше с още по-голяма готовност, защото брат Марк, неговият драгоценен и обичен помощник, се бе почувствал призван да се постави за една година в услуга на нещастниците, и всяко посещение в „Свети Джайлс“ сега бе щастливо възпоминание за безвъзвратно отминалите мирни дни.

Честно казано, предчувствията на Кадфел нямаха нищо общо с важните събития, които скоро щяха да се разиграят в манастира „Свети първоапостоли Петър и Павел“ в Шрусбъри; не бяха свързани нито с венчавка или дарение, нито с поличба за внезапна и насилствена смърт. Опасенията му се отнасяха по-скоро до това, да не би в негово отсъствие да се счупи някое стъкло със скъпоценна течност, да изкипи някоя отвара, да загори тиган или пък мангалът да бъде подхранен с въглища твърде разточително, тъй че да подпали шумолящите китки сушени билки, окачени над него, и в най-лошия случай — цялата сушилня в билковата градина.

Марк беше благ, предан и чевръст. На неговото място Кадфел бе получил за греховете си най-веселия, простодушен, припрян и несръчен херувим — един вечно обещаващ, непознаващ смирение новопостъпил послушник на деветнайсет лазарника, предопределен завинаги да остане безгрижен хлапак. Беше удивително непохватен, но готовността и самоувереността му нямаха граници. Изпълнен бе с неизменното желание да върши добрини и затова смяташе, че може да прави всичко, но след първата пречка се объркваше и вечно се чудеше и гневеше на резултатите, увенчали усилията му. Беше си голяма грижа, на това отгоре представляваше най-добродушната и обичлива душа на света. Само че за жалост и най-непоправимата, тъй като надеждата му беше ненакърнима. Упрекван, след като бе счупил, строшил, разсипал или загорил, той спокойно признаваше греховете си, обзет от разкаяние, сигурен в опрощението и уверен, че няма да допусне друг провал. Кадфел го харесваше и същевременно му се гневеше, при това неимоверно, но се отнасяше с мрачно и все пак неизчерпаемо великодушие към поразите, които момъкът почти сигурно щеше да извърши, оставен без надзор да изпълнява заръките му. Въпреки това послушникът имаше своите добродетели, които надхвърляха природната му благост. За дълбокото есенно прекопаване нямаше равен, впускаше се да работи с онази жар, с която други се отдаваха на молитви, и обръщаше глинестата почва с любов и съпричастност, които Кадфел не можеше да не оцени. Само не биваше след това да оставя момъка да засажда разкопаната пръст. Брат Осуин имаше ръка, гибелна за всяко растение!

И тъй, Кадфел не мислеше за тържествената венчавка, която щеше да се състои в черквата на манастира след два дни. Даже съвсем му беше излязла от ума, докато не забеляза, както вървеше по Форгейт, че хората се сбираха да си побъбрят пред къщите, като хвърляха изпълнени с очакване погледи в противоположната на града посока, към пътя, който идваше от Лондон. Денят бе облачен и мразовит, във въздуха вече се чувстваше влагата на предстоящия дъжд, но това не можеше да накара жените от Шрусбъри да се лишат от зрелището. По този път щяха да пристигнат и двете сватбени шествия. Очевидно мълвата ги беше изпреварила и вече се знаеше, че приближават. Тъй като всъщност нямаше да преминат крепостните стени, значителен брой граждани бяха излезли пред тях и се бяха слели с енориашите от

Форгейт. Шетнята и гълчавата бяха колкото за делничен пазарен ден. Дори сред просяците, сбрани около стражницата, се чувстваше празнично въодушевление. Когато пристигаше баронът на владение, простиращо се над четири графства, за да се ожени за наследница на земи, обширни колкото неговите собствени, в реда на нещата бе всички да се надяват на разточителна щедрост при празненствата.

Кадфел свърна зад ъгъла на манастирската стена, прекоси пасището на конското тържище и продължи нататък по широкия път, откъдето започваха да протягат зелени пръсти нивя и гори. И тук жените стояха пред портите с надеждата да зърнат жениха и булката, а пред голямата къща, разположена на половината път до „Свети Джайлс“, се бе събрала шепа любопитни зяпачи, които наблюдаваха суматохата през отворените порти. Слуги и лакеи се суетяха напред-назад между голямата постройка и оборите, из двора непрестанно се мяркаха ярки ливреи. Тук щеше да отседне женихът със свитата си, докато за булката и нейните придружители бе отредено крилото за гости на манастира. Подвластен на човешкото любопитство, Кадфел се спря за момент, за да погледа наред с другите.

Къщата беше голяма, заобиколена със солидни стени, с градина и китни овошки в задния двор. Беше собственост на Роджър де Клинтън, епископ на Ковънтри, макар че самият той рядко я използваше. Предоставянето ѝ временно на разположение на Хуон де Домвил, собственик на имения в Шропшир, Чешир, Стафорд и Лестър, бе отчасти приятелски жест към игумен Радулфъс, както и политически реверанс към един могъщ барон, чиято благосклонност и закрила бе разумно да бъдат спечелени в тези времена на гражданска война. Макар че властта на крал Стивън^[1] се простираше над голяма част от страната, на запад вражеската клика бе здраво установена и мнозина от лордовете бяха готови да преминат на нейна страна, в случай че завееха други ветрове. Императрица Мод бе слязла в Аръндел едва преди три седмици заедно със своя полубрат Робърт, граф на Глостър, и сто и четирийсет рицари. И независимо от криворазбраната щедрост на краля или безчестния съвет на някои лъжеприятели, на кралицата ѝ бе позволено да стигне до Бристъл, където каузата ѝ вече бе непоколебимо утвърдена. Тук, сред меката есен, обгърнала природата, на пръв поглед цареше спокойствие, ала мъжете пристъпваха унило и притаяваха дъх с надеждата да чуят някакви новини. Даже на самите

епископи можеха да им потриват влиятелни приятели, преди събитията да приключат. Отвъд къщата на епископа пътят продължаваше между дърветата и градът оставаше далеч назад, а при разклонението се появиха дългият нисък покрив на лечебницата, плетът, който я ограждаше, и по-нататък — високият купол на черквата. Беше скромна двукорабна обител с олтар в източната част и гробище отзад, наред което се издигаше кръст от дялан камък. Постройките бяха дискретно разположени навътре от двата пътя, които се събираха в посока към града. Прокажените не само нямаха право да се появяват по оживените улици на градовете, а и трябваше да стоят на разстояние дори когато просека милостиня в околността. Свети Джайлс, техният покровител, съвсем съзнателно бе избрал да живее в пустинята в пълно усамотение, но тези тук нямаха друг избор, освен да се самоизолират. Въпреки това бе ясно, че любопитството, проявявано от техните съседи, не им е чуждо, защото и те бяха наизлезли да зяпат пътя. Нестройната им редица се виеше покрай плета — Кадфел познаваше някои от тях, които се бяха установили тук до края на дните си и се опитваха да изживеят окаения си живот сред грижите на познати. Имаше и новодошли. Те никога не секваха — скитници, които пътуваха от приют на приют или отсядаха за известно време в някое уединено жилище, разчитайки на милосърдието на състрадателен покровител, преди да продължат към следващото усамотено обиталище. Някои се придвижваха с патерици или се облягаха тежко на тояги, тъй като нозете им вече бяха осакатени от болестта. Един-двама се придвижваха върху малки колички, като се оттласкваха с ръце. Върху оградата се беше облегла гърбава безформена фигура, подпухнала от живи рани, скрила обезобразено лице в качулката си. Неколцина, въпреки че все още се движеха, бяха със забулени лица, от които надзъртаха единствено трескави очи.

Броят им постоянно се менеше, защото онези, които не можеха да намерят покой, продължаваха пътя си до някой следващ град, до някой следващ приют. Общо взето, лечебницата ту изпълняваше подобни задължения вече година и половина и не изпитваше никакво отвращение, само умерено състрадание, а уважението му към тези несретници бе много по-голямо насърчение и подкрепа. Освен това идваше и си отиваше толкова често, че неговите посещения се бяха превърнали в поредица от усърдни и постоянни действия, също както

службите в църквата. Беше превързал повече и по-зловещи рани, отколкото беше в състояние да си спомни, а в изтерзаната плът, на която оказваше милосърдие, многократно бе откривал живи сърца и будни умове. Някога, още като мирянин по време на първия кръстоносен поход до Акра^[2], Аскалон^[3] и Ерусалим, бе станал свидетел на свирепи сражения и смърт, по-жестока от болестта; бе срещнал езичници, по-благодарни от християни; бе научил за проказа на сърцето и за язви на душата, по-лоши от онези, които сега налагаше с билкови лапи и мехлеми. Не бе кой знае колко изненадан, когато брат Марк избра да го последва. Той си даваше сметка, че остава само още една стъпка, която Марк е предопределен да направи без неговия пример — да се насочи към свещеничеството.

Брат Марк го съзря, че приближава, и изтича към него да го посрещне. Откритото му лице сияеше, а острата му сламена коса стърчеше около тонзурата му. Държеше за ръка дете с подути от туберкулоза лимфни възли. Беше мършава момченце, в рядката му косица личаха стари, почнали да хващат кора рани. Марк внимателно отдели космите, които бяха залепнали до единствената отворена рана, и със задоволство сведе поглед към резултата от труда си.

— Радвам се, че дойде, Кадфел. Тъкмо свършвах отварата за коса от пиретрум^[4], а виж колко добре му подейства. И последната язва вече заздравява. Подутините по врата му също се разнасят. Хайде, Бран, момчето ми, покажи на брат Кадфел. Той ни прави тези церове, той е нашият лечител. А сега тичай при майка си, че ще пропуснеш зрелището. Всеки момент ще пристигнат.

Детето освободи ръката си и изтича към унилата групичка, която все още не се беше предала изцяло на скръбта. Долавяше се бърбене, тон от песен и даже смях. Марк се загледа след своя най-малък пациент, наблюдава известно време тремавата му походка с обърнати навътре колене — резултат от хронично недохранване, и видимо се натъжи. Беше тук само от месец и все още не можеше да свикне с мъката.

— И въпреки това не е нещастен — отбеляза той с удивление. — Когато наоколо няма никой, все върви по мен и не спира да бърби.

— Уелсец ли е? — попита Кадфел, пробождайки детето със замислен поглед. — Вероятно е бил кръстен на Бран Благословени,

който пръв отнесъл Евангелието в Уелс.

— Баща му беше оттам — Марк се обърна и погледна своя приятел открито и с надежда: — Мислиш ли, че може да се излекува? Напълно? Сега поне е сит. Майка му ще умре тук. Във всеки случай... вече е станала безразлична, все така мила, но доволна, че се е освободила от грижите по него. Ала аз наистина се надявам, че той все още може да се върне неосакатен в света на миряните.

Или да го напусне окончателно, помисли си Кадфел, защото, ако те следва така усърдно, не може да не почувства интерес към църквата.

— Умно дете ли е? — попита той.

— По-умно от повечето, които ходят с фино бельо и си имат бавачка да им угажда, владеят латински и могат да четат и да смятат. Но ще се опитам да го науча каквото мога.

Върнаха се заедно до портата на лечебницата. Гълчавата на трептящите от очакване гласове се беше засилила, а откъм широкия път все повече приближаваха други звуци — смесица от звън на сбруи, смях и тропот на копита. Една от двете сватбени процесии вече пристигаше.

— Разправят, че първи щял да дойде женихът — каза Марк, като пристъпи от отворената врата в сумрака на помещението и поведе Кадфел към ъгъла, в който стоеше долапът с лекарствата. Фулк Рейнолд, управителят на манастира, държеше единия ключ; вторият бе у Кадфел. — Знаеш ли нещо за тях? — не съдържа любопитството си Марк.

— За кои тях? — измърмори машинално Кадфел, докато съсредоточено проверяваше какво липсва по лавиците.

— Благородниците, които пристигат тук, за да се венчаят. Чух само имената им и нищо повече. Не трябваше да обръщам толкова внимание — каза Марк със засрамено изражение, — само че нашите братя тук, дето си нямат нищо друго, освен болестта и раните си, са научили повече от мен. Един Бог знае как и откъде! И това е искрицата, която сгрява душите им. Сякаш всяко нещо, което ги дарява със светлина, им носи повече облекчение, отколкото моята помощ. Макар че става въпрос за една венчавка и нищо повече...

— Венчавката... — подхвана сериозно Кадфел, докато нареждаше стъкленици с мехлеми и шишенца с балсами от анемония, джоджен, гърлица, овесени и ечемичени зърна, — венчавката е

пресичане на два живота и поради това не е проста работа — той добави и шушулки от синап, чудесно средство за мехлеми и лапи против злокачествени язви. — Всеки, бил той мъж или жена, преживял това изпитание, трябва да се вълнува за онези, които тепърва ще го изпитат. А и да нямат нужния опит, хората пак могат да се чувстват съпричастни... — бракът бе двубой, в който Кадфел не бе пробвал сили, колкото и да бе богат опитът му, преди да влезе в манастира; веднъж обаче бе на косъм, а няколко пъти бе успял да го избегне. Помъчи се да си припомни и се почувства леко озадачен: — Името на този барон е известно, но не зная нищо повече за него, освен че е в добри отношения с краля, поне така говорят. Струва ми се, че преди време познавах един възрастен родственик на дамата. Но дали наистина е от този клан, не мога да кажа.

— Надявам се, че е красива.

— Приор^[5] Робърт би се заинтересувал от репликата ти — отбеляза сухо Кадфел и затвори вратичката на долапа.

— Красотата е много лековита — обади се брат Марк сериозен и невъзмутим. — Ако булката е млада и хубава, ако се усмихва и кима, докато минава, ако не се погнуси, щом види онези страдалци там отвън, ще стори за тях повече, отколкото аз бих могъл с моите билки и лапи. Тук разбрах, че само блаженството може да се грабне от отлитащия миг и да се съхрани, за да спохожда мислите ти след това — а после добави осъдително: — Разбира се, не е необходимо това да бъде нечия венчавка. Но как да я пропуснем, след като ни е на сгода?

Кадфел прегърна все още по детски мършавите рамене на Марк и го отпрати от сумрака към нарастващата възбуда и все по-ярката светлина навън.

— Да се надяваме и да се молим — каза той сърдечно, — че тя може да бъде извор на блаженство дори за двамината, впримчени в нея. Май чувам, че единият вече пристига. Ела да видим!

Благородникът жених и неговата свита приближаваха, окъпани в трептящи ярки цветове под звуците на рогове и мекия непрестанен звън на сбруите. Кортежът се точеше петдесетина стъпки, съпътстван от страни от подтичващи слуги, които водеха товарните понита, и две двойки големи хрътки за лов на елени. Прокажените нетърпеливо

пристъпиха няколко крачки напред, докъдето им стигаше смелостта, за да видят по-добре ефирните тъкани във великолепни багри, за които не биха могли дори да мечтаят. Когато шествието се изравни с техния плет, от устата им се изтръгнаха приглушени възгласи на възхищение и благоговение.

Начело, възседнал едър черен кон, пременен в разкошно алено и златно, яздеше едър, снажен и набит мъж в празнични одежди — грубоват, но самоуверен на седлото и излязъл далеч пред свитата си, тъй че превъзходството му да е видно и безспорно. След него един до друг пристъпваха трима млади оръженосци, охраняващи плътно своя господар, сякаш той всеки миг можеше да се обърне и да ги подложи на внезапна проверка. Зад тях се точеше останалата част от процесията — камериерът, управителят, конярят, соколарят и накрая момците, дърпани от хрътките.

Брат Кадфел стоеше с Марк при портите и наблюдаваше с все по-изострено внимание. Защото, въпреки че всеки от тримата млади оръженосци би бил много подходящ за жених, никой от тях не беше Хуон де Домвил. Досега на Кадфел не му бе минало през ума, че баронът може отдавна да е прехвърлил цветуща възраст. Сега съзря, че той не е млад любовник, хвърляш котва на пристана на любовта точно когато му е времето, а има повече сиво, отколкото черно в късата си брада, и само оредели редки къдри около плешивеещото теме, което лъщеше изпод изискано извитата му качулка. Имаше набито, мускулесто и все още силно тяло, но бе доста над петдесетте, даже вероятно към шейсетте. Кадфел предположи, че до този момент той вероятно вече бе притежавал поне една жена, а може би и две. Годеницата, говореха слуховете, едва бе изпълнила осемнайсет лета, току-що разделена от дойката си. Е, и такива неща се случват. По хората ходят.

А после, когато ездачът приближи, Кадфел не можа да откъсне очи от лицето му. Широкото плоско чело, сякаш още по-високо от олисяването, изпъкваше над плитко разположените му очи, малки, черни и проникателни, тъй оскъдно надарени с мигли, както и с излъчване на доброта. Поддържаната къса брада очертаваше тесни неумолими устни. Женихът имаше едро брутално лице, месесто като ръка на борец, недодялано и незавършено, но безспорно твърде интелигентно. Да, това бе Хуон де Домвил.

Вече бе приближил достатъчно, за да забележи що за същества се бяха струпали при малката църквица и покрай стената. Видяното очевидно никак не му хареса. Тъмните му очи станаха мътночервени, като тлеещи въглени. Съвсем преднамерено той обърна коня си към тях, изостави зелената ивица от другата страна на пътя, която бе поширока, и нагази в тревата откъм оградата, само и само да прогони окаяната сган към бърлогата ѝ. В същото време размаха здраво бича, който стискаше в ръка. Едва ли някога го бе използвал върху коня си, тъй като подобна чистокръвна порода се ценеше и пазеше, но сега щеше да му влезе в работа, за да му разчисти пътя от прокажените. Стиснатите устни зейнаха и заповядаха властно:

— Марш от пътя ми, долна измет! Махайте се с вашата зараза!

Болните се свиха смирено и побързаха да се отдръпнат достатъчно, за да не ги достигне. Всички без един. Един мършав окаяник в расо, щръкнал половин глава над събратята си, остана неподвижен. Не бе ясно дали го стори от невъзможност да отстъпи бързо, от безразсъдство или в безмълвно предизвикателство. Стоеше изправен, втренчил в благородника пламтящите си очи през процепа върху грубото парче плат, което покриваше лицето му. Когато все пак направи крачка назад, без да обръща глава, той залитна тежко и се оказа твърде бавен, за да избегне бича, ако изобщо бе имал подобно намерение. Ударът жилна рамото и гърдите му. Недъгавият му крак поддаде и мъжът се строполи в тревата.

Кадфел се беше устремил напред, но Марк го изпревари, хвърли се на колене с вик на негодувание и разпери ръка над мършавата фигура, подлагайки собственото си стегнато тяло за следващия удар. Но Домвил вече бе отминал, презрително лишавайки от вниманието си изметта на света. Не забърза, нито забави ход, а просто продължи да язди, без да поглежда встрани, следван от цялата си свита. Тримата млади оръженосци също отминаха, объркани и смутени. Едрият русокос момък по средата се обърна за миг с лице към двойката на земята, впери в тях изпълнени с тревога очи с цвят на синчец и продължи да язди тъй, извърнал глава, докато накрая другарите му го смушкаха с лакти, за да възстанови бдителността си и да се върне към задълженията си. Докато Марк помагаше на високия старец да се изправи на крака, край тях се източи целият кортеж. Следваха слугите, вдървени и безизразни, а някои по-благородни особи — гости или по-

далечни роднини — отминаха лицемерно, сякаш нищо не се беше случило. Сред тях един благочестив клирик нижеше броеница, усмихваше се вяло и не обръщаше внимание на нищо. Според мълвата някой си Юдо де Домвил, член на римокатолическия орден в Солсбъри, щял да извърши сватбената церемония — човек в добри отношения с църквата и папския нунций, със сигурно място в списъка за повишение в сан и вероятно петимен да остане все тъй благословен. Той отмина с останалите. Следваха слугите, пажовете и хрътките. Всички звънчета по сбруи и ремъци оповестиха края на шествието и постепенно заглъхнаха в посока към Форгейт.

Марк се изкачи по затревения склон, обгърнал с ръка възрастния прокажен. Кадфел се бе оттеглил и ги бе оставил сами. Марк не се боеше от зараза, тъй като никога не удостояваше опасността с внимание, и поради това напрягаше всички сили, за да помогне на несретника. Нямаше да се учуди, нито пък щеше да се окайва, ако болестта го сграбчеше в ноктите си и го притегleshе още по-близо до хората, на които служеше тъй всеотдайно. Сега говореше на стареца благо и бодро, сякаш нищо не се беше случило. Кадфел ги наблюдаваше и отбеляза походката на прокажения, която, макар и килната на една страна, излъчваше сила. Не му убягна и размахът, с който лявата ръка на болния се измъкна рязко от покриващия я ръкав, отблъсна десницата на Марк и го задържа на разстояние. Марк прие отхвърлянето с простодушие и уважение, сетне се извърна и остави стареца сам. Кадфел забеляза също, че на лявата ръка на стареца, някога дълга и добре оформена, сега липсваха показалецът и средният пръст, докато безименният имаше само една става, а кожата на осакателите части беше белезникава, набръчкана и суха.

— Не беше особено благородно от негова страна — отбеляза Марк със скръбно примирение, докато отърсваше тревата от полите на расото си, — ала страхът прави хората жестоки.

Брат Кадфел се съмняваше, че в случая страхът имаше нещо общо. Хуон де Домвил приличаше на човек, който би могъл да се стресне едва от огъня на преизподнята, въпреки че, в интерес на истината, болестта на тия низвергнати люде не бе кой знае колко различна.

— Имате новодошъл? — попита Кадфел, докато наблюдаваше високия прокажен, който бе минал по-напред, за да може отново да

вижда пътя. — Не си спомням да е бил тук по-рано.

— Не, пристигна преди една-две недели. Скитник е. Тръгнал е на поклонение, пътува от светилище на светилище, докъдето му стигнат силите. Твърди, че е седемдесетгодишен, и му вярвам. Мисля, че няма да остане дълго. Сега е при нас, защото мощите на света Уинифрид са почивали в тази църква, преди да бъдат пренесени в манастира. А той не може да отиде тъй близо до самия град. Оттук поне никой не го гони...

Кадфел знаеше къде се съхраняват мощите на тази прочута дева, но никога не би го доверил на своя невинен приятел. Почеса се замислено по месестия кафеникав нос и мислено се успокои, че дори от своя далечен гроб в Гуитърин света Уинифрид би се напрегнала да чуе молитвите на един беден, измъчен човек. После проследи с поглед високата изправена фигура. В забулената неизвестност на тъмното расо и качулка прокажените минаваха скришом и в самота през жалките остатъци от живот, които им бяха отредени. Без род, без възраст и цвят на кожата, без страна, без верую — живи призраци, известни единствено на своя създател. Ала не, не беше тъй. По походка, по глас, по осанка, по хиляди едва забележими слабости на природата и нрава, които предрешението не успяваше да скрие, всеки един от тях си оставаше неповторим. В своето безмълвие непознатият се отличаваше с властно присъствие, а спокойствието му дори при опасност издаваше рядко и внушаващо уважение достойнство.

— Разговарял ли си с него?

— Да, само че приказките му са оскъдни. От начина, по който произнася думите — сбърчи вежди Марк, — имам чувството, че езикът или устните му са засегнати от болестта. Говори някак бавно и завалено. А и лесно се изморява. Ала гласът му е овладян и дълбок.

— Какви лекове му даваш?

— Никакви, защото той твърди, че няма нужда от тях. Сам си носи някакъв мехлем. Никой тук не е виждал лицето му. Ето защо си мисля, че трябва да е жестоко обезобразен. Сигурно си забелязал, че е хром с единия крак? Загубил е всичките си пръсти без пънчето на палеца. Носи някаква особена обувка, направена тъй, че да му дава опора, като ходи. Струва ми се, че и другият му крак е пострадал, ала не чак тъй зле.

— Забелязах лявата му ръка... — вметна Кадфел. Бе виждал такива ръце и преди, пръстите гниеха, докато накрая окапваха като мъртви листа, плътта се разяждаше все по-надълбоко, докато в крайна сметка и китката отронваше своите костици. И все пак струваше му се, че този всепоглъщащ демон бе умрял от собствената си лакомия. Кожата не бе покрита с язви; защитата бяла плът, върху която някога бе имало пръсти, изглеждаше суха и оздравяла, въпреки че видът ѝ бе ужасен. Когато старецът бе вдигнал ръка, се бяха раздвижили здрави мускули.

— Каза ли ти името си?

— Твърди, че се казва Лазар — усмихна се брат Марк. — Ала ми се струва, че се е назвал така при скорошното си покръстване... когато се е отделил от семейството и дома си, както повелява законът. То е като второ рождение, макар и достойно за окайване. Сам си е бил кръстник на втората кръщавка. Не го разпитвам. Ала ми се щеше да се възползва и от нашата помощ, а не само да разчита на собствените си мехлеми. Със сигурност има някакви язви или възпаления, които могат да се пооблекчат от твоите балсами, и то преди да си е тръгнал тъй, както пристигна.

Кадфел се замисли, докато наблюдаваше отдалечилата се фигура, която стоеше неподвижна на върха на тревистия рид.

— Значи все пак не е безчувствен! Все още има сили в тялото си... Дали усеща студ и горещина? А болка? Ще разбере ли, ако нарани ръката си на гвоздей или на треска в оградата?

Марк бе объркан; той познаваше болестта само такава, каквато я бе срещал:

— Той почувства ужилването на бича, убеден съм, дори през бронята на расото си. Да, без съмнение усеща не по-зле от другите хора... — ала онези, които страдат от истинска проказа, рече си Кадфел, припомняйки си мнозина, които бе видял в далечните дни на кръстоносния поход, много отдавна, онези, чиято кожа става пепелява, онези, чиято плът се рони на сиви люспи, в най-острата форма на болестта не са способни да чувстват като другите. Могат да се нараняват и да кървят, без да го съзнават. Докато спят, без да искат, протягат крак в огъня и се събуждат от зловонието на собствената си горяща плът. Докосват и не са сигурни дали докосват, хващат и не могат да повдигнат онова, което искат да вземат. Безчувствени и

безжизнени пръсти, ръце и крака гният и окапват. Точно както у Лазар. Ала такива жертви, колкото и да са хроми, не ходят като Лазар, не се надигат от земята така енергично, нито пък се вкопчват в опора по начина, по който Лазар бе сграбчил протегнатата за помощ десница на брат Марк — и то със сакатата си ръка. Не и преди дяволът, който ги е завладял, да е умрял от собствените си язви. — Не смяташ ли — продължи с надежда в гласа Марк, — че в крайна сметка може и да не е проказа?

— О, не! — незабавно поклати глава Кадфел. — Проказа е, и още как, няма никакво съмнение!

Откъм пътя долетя първият далечен шум от друго приближаващо се шествие. Шепотът на наблюдаващите, стихнал след злокобното преминаване на Домвил, отново се превърна във ведро лястовиче чуруликане и те се примъкнаха леко надолу по тревистия склон, точеха вратове и надничаха, за да зърнат булката. Женихът бе донесъл със себе си само смут. С бъдещата невеста може би щеше да стане другояче. Брат Марк се отърси от лекото си разочарование и хвана Кадфел за ръкава:

— Ела, ела да видим и останалото. Там, в сушилнята, всичко ти е подредено, даже и без мен. Може да почака. Защо бързаш да се връщаш?

Само при мисълта за изненадите на брат Осуин Кадфел можеше да измисли не само ред причини, поради които не биваше да напуска сушилнята за дълго, но и поне едно сериозно основание да не си тръгва веднага.

— Още половин час няма да е фатален, предполагам — съгласи се той. — Хайде да идем и да застанем до този твой Лазар, където ще мога да го разгледам, без да му се натрапвам.

Старецът ги чу да се приближават, но не помръдна и те спряха леко встрани, за да не обезпокояват вгълбеното му съзерцание. В душата му, помисли си Кадфел, цари всепоглъщащият и ненакърним покой на пустинника, който търси сурово усамотение. Лазар, бидейки сред хората, изглеждаше самотен като непристъпен планински връх, извисяваше се една глава над останалите и бе толкова мършав, че ако не бяха кокалестите широки рамене под обгръщащото го расо, някой можеше да го сбърка с бостанско чучело. Едва когато звукът на приближаващото шествие се разнесе достатъчно близо, довян от

излезлия вятър, прокаженият се обърна и погледна втренчено в същата посока, а Кадфел внезапно зърна лицето му под качулката. Самата тя скриваше челото, но ако се съдеше по формата на главата, вероятно бе високо; отдолу грубото синьо платно бе дръпнато до скулите му. В процепа, който оставаше, се виждаха само очите, но те бяха достатъчно приковаващи — огромни, ясни, бистри, бледи... и искрящо синьо-сиви. Каквито и уродства да криеше, очите му виждаха ясно и надалеч и бяха привикнали да се взират към хоризонта. Той не обърна внимание на двамата, които стояха близо до него. Взорът му ги подмина, устремен към мястото, откъдето приближаващото шествие настъпваше сред разноцветни багри и отблясъци.

Неговата показност не бе тъй голяма, както бе при свитата на Хуон де Домвил, а и бе по-малобройно. Начело яздеше не една-единствена властна особа, а неколцина суетящи се прислужници на коне. Заобиколени от тях сякаш под въоръжена охрана, редом яздеха трима души. От едната страна пристъпваше смугъл жилав мъж, вероятно четирийсет и пет годишен, с разкошни одежди в тъмни наситени цветове, уверено възседнал лек бързоног кон в сива окраска. Имаше гъсти черни коси, които се къдреха под закичената с перо шапка, и подрязана черна брада, обрамчваща широка уста. Лицето му беше тясно, непроницаемо и подозрително. От другата страна яздеше дама на същата възраст, тънка, стройна и поразително красива, тъмнокоса като своя господар, възседнала дореста кобила. Имаше стиснати пресметливи устни и проницателни очи под вежди, готови да се свият дори когато устните са разтеглени в усмивка. Връхната ѝ дреха беше от най-модните, яздеше по лондонски маниер, елегантно и със стил, но целият ѝ вид излъчваше студенина.

Между тях двамата, свита и засенчена, крехка девойка с вид на дете яздеше твърде голям за нея дорест кон. Едва придържаше юздите, а стойката ѝ върху седлото беше апатична, но грациозна. Беше пременена в пищни одежди от златиста и тъмносиня коприна, а сред тежките дипли крехката ѝ фигура изглеждаше вдървена и скована, като тяло в ковчег. Взираше се напред под златиста мрежа, натезала от тъмноруси коси. Овалното ѝ лице с деликатни черти и огромни очи с цвят на перуника бе тъй бледо и безжизнено, че девойката по-скоро изглеждаше като красива кукла, отколкото като жена от плът и кръв.

Кадфел чу как Марк изненадано си пое дъх. Беше жалко да се видят младост и свежест тъй безмълвни и безрадостни.

Този господар също бе забелязал какво представляваше мястото и какви бяха зяпачите, наизлезли да видят как минава племенницата му. Свърна с коня си в противоположната посока, за да увеличи разстоянието до заразените, и дори обърна глава, за да не ги гледа. Възможно беше девойката да мине покрай тях, без изобщо да ги забележи — дотолкова се бе отдала на собствената си всепоглъщаща тъга. Но в този миг Бран, момченцето с искрящи очи, дотолкова се увлече в гледката, че хукна надолу по хълма, за да може да вижда по-добре. Неговият бяг я накара да трепне и да се озърне. Щом го съзря, девойката внезапно се съживи и му отправи пълен със съчувствие поглед. Съзерцаваше го със състрадание, примесено с ужас — той бе една невинна душа, по-окаяна и от самата нея. После, щом видя, че момчето е вдигнало очи към нея и се усмихва, тя отвърна на усмивката му. Продължи само миг, но колкото и кратко да беше, девойката засия с топла, лъчезарна, скръбна доброта. И преди ясното небе отново да се заоблачи, тя се наклони към седлото на вуйна си и хвърли шепа дребни монети в нозете на детето. Бран бе така очарован, че дори не можа да се спре, за да ги събере, а я последва с ококорени очи и зяпнала уста.

Никой друг от свитата не прояви щедрост — без съмнение спестиха си усилията, за да направят по-голямо впечатление при портите на манастира, където безспорно щяха да ги очакват изпълнени с надежда тълпи просяци.

Кадфел отклони поглед от детето към Лазар.

Старецът, все така неподвижен, само извърна глава, за да проследи тримата ездачи, които минаха покрай него, без да удостои с поглед следващите ги дами и слуги. Очите, които сезираха от процепа между качулката и покривалото, скриващо лицето му, проблясваха бледи, искрящи и сини като лед, докато булката не изчезна от взора им. Когато и последното товарно пони се скри зад завоя на Форгейт, той продължаваше да стои все така неподвижен, сякаш втренченият му поглед бе способен да ги съпроводи чак до стражницата, да пронже стените и да ги следи неотклонно дори между тях.

Брат Марк въздъхна с облекчение и се обърна, за да погледне учудено Кадфел:

— Значи това е тя? И възнамеряват да я омъжат за онзи човек? Че той може да ѝ бъде дядо, при това нито грижовен, нито любящ. Как е възможно? — и той отново хвърли поглед към пътя: — Толкова крехка и млада! Видя ли лицето ѝ? Колко беше тъжно! Омъжват я против волята ѝ!

Кадфел не отвърна; нямаше какво да каже за успокоение или утеха. Подобни неща бяха обичайни за брак, в който бяха замесени земи, богатство и влиятелни съюзници, които трябваше да бъдат спечелени. Булките, а нерядко и младите женихи, унижително се предоставяха на разположение на своите роднини. Случваха се достатъчно прозорливи годеници, които разумно преценяваха предимствата да се венчаят за мъже, които спокойно можеха да им бъдат дядовци, щом бяха налице материални облаги. Смъртта скоро можеше да ги освободи от съпрузите им, да ги остави наследници и — с малко късмет и ум — не беше изключено да си намерят втори мъж, който да им се нрави повече. Но ако се съдеше по лицето ѝ, Ивета де Масар виждаше по-скоро собствената си смърт, отколкото тази на годеника си.

— Дано Господ ѝ помага! — възкликна пламенно Марк.

— Не е изключено да има такива намерения — добави брат Кадфел по-скоро на себе си, отколкото към приятеля си. — Но може би трябва да очаква и малко подкрепа от хората, за да го стори.

Във вътрешния двор на епископската къща във Форгейт слугите на Хуон де Домвил разтоварваха конете и търчаха нагоре-надолу със завивки, драперии и премени, които щяха да разкрасяват венчалната церемония и брачното ложе. Икономът на Домвил вече бе сипал вино на своя господар и на каноника^[6] Юдо, негов далечен братовчед, а домакинът се беше погрижил за огъня и удобствата, които ги очакваха в най-добрата стая — широка топла роба и кожени чехли щяха да заместят скованите дрехи и неудобните ботуши, с които бяха пристигнали. Баронът се отпусна в мекото кресло, протегна масивните си нозе и отпи доволно от греяното вино. Не се вълнуваше особено, че свитата на годеницата му беше отминала „Свети Джайлс“ и скоро щеше да пристигне. Нямаше нито потребност, нито желание да си губи времето, за да посреща купената от него стока; той вече бе сигурен, че

я притежава, а след венчавката щеше да я гледа до насита. Беше дошъл да сключи една невероятно изгодна сделка както за себе си, така и за вуйчото на девойката, който се явяваше неин настойник. Това, че момичето бе младо, хубаво и апетитно, представляваше приятна награда, но не беше от особено значение.

Джослин Луси обърна коня си, насочи го към един камериер, срита някаква бала от покривки и кърпи, която стоеше на пътя му, и вече завиваше обратно към портите и към пътя отвъд, когато неговият приятел Саймън Агилон, най-възрастният от тримата оръженосци в свитата на Домвил, го хвана за ръката.

— Къде си се разбързал толкова? Господарят ще се разкреци за теб в мига, в който пресуши първата чаша, знаеш го. Твой ред е да обслужваш негово благородие!

Джослин подръпна буйните си сламени коси и се изсмя язвително:

— Какво ти благородие? Сам го видя, както и аз. Удари един окаяник, който не смее да му отвърне, и едва не го прегази за нищо. Дяволът да го вземе такова благородие! И него самия да вземе, както и жаждата му... Искам да видя как минава Ивета...

— Джос, глупако! — усмири го припряно Саймън. — Твърде много си изпускаш езика. Само смей да го ядосаш и ще те изхвърли, та да си ходиш у дома да обясняваш на баща си. А как би помогнало това на Ивета? Или на теб? — макар и на шега, той заканително поклати глава към приятеля си и продължи да го държи за ръката: — Хайде, отивай при господаря. Иначе ще ти съдере кожата!

Зает да разседлава коня си, най-младият с усмивка се обърна към тях:

— Саймън, остави го да я погледа, кой знае кога пак ще му се случи! — после дружелюбно потупа Джослин по рамото: — Върви! Аз ще те заместя, ще изпълня поръчките му. Ще му кажа, че следиш бъчвите да бъдат внимателно разтоварени. Това ще му се понрави. Иди и погледай... макар че каква полза и за двама ви...

— Наистина ли, Гай? Ще ме прикриеш ли? Толкова си добър! Аз пък ще те заместя, когато ти решиш... — и отново потегли към портите, но Саймън го прегърна през раменете и тръгна редом с него.

— Ще дойда и аз. Скоро няма да му притрябвам. Само че ме чуй, Джос, излагаш се на твърде голяма опасност. Не бива да го ядосваш. Знаеш, че може да те издигне, ако му угаждаш... А баща ти точно това иска. Трябва да си последен глупак, за да залагаш бъдещето си на карта...

Те излязоха от портите и застанаха един до друг на ъгъла при стената, опрели рамене в каменната колона и вперили поглед в пътя. И двамата бяха снажни и силни — Саймън с три години по-голям и близо с педя по-нисък от приятеля си. Навъсенният русоляв момък до него замислено прехапа устни и мрачно сведе глава:

— Бъдещето ми! Какво повече може да ми стори, освен да ме върне опозорен при баща ми, а хич и не ми пука от това, по дяволите! Има две хубави имения, които ще бъдат мои, и той не може да ми ги отнеме. Освен това има и други господари, на които мога да служа. Съдбата ми е в собствените ми ръце, мога да задържа своето...

Саймън се разсмя и както го бе прегърнал през рамо, го разтърси:

— Можеш, как не! Аз си знам как хубаво си изпатих от това.

— Има достатъчно господари, които търсят сръчни мъже, особено сега, след като императрицата се е върнала в Англия и започва сериозна битка за короната. Бих могъл да се бия. Ти също би трябвало да се замислиш, защото имаш да губиш не по-малко от мен. Може и да си син на сестра му и негов наследник, но ако... — Джослин стисна зъби. Не беше леко да го изрече, но бе твърдо решен да забие ножа дълбоко в собствената си плът и да го завърти, за да удвои болката: — ... ако нещата се променят? Млада съпруга... Ами ако от този брак се сдобие със син? Тогава ти оставащ без нищо!

Саймън облегна на каменната стена къдравата си кестенява глава и високо се разсмя:

— Какво, след трийсет години брак с вуйна Изабел и Бог знае още колко похождения с най-различни жени вън от дома? И никоя уличница да не го злепостави нито веднъж? Момко, ако той има семе в себе си въпреки несекващите му апетити, аз ще изям плода сам! Наследството ми е в кърпа вързано, не ме застрашава никаква опасност. На двайсет и пет години съм, а той приближава шейсетте. Мога да чакам — той напрегнато се изправи: — Виж, идват! — но Джослин вече бе забелязал първия отблясък на цвят и движение по

пътя и бе замръзнал с втрещен поглед. Шествието приближаваше бързо — Годфрид Пикар и неговата свита, нетърпеливи да се насладят на гостоприемния подслон на манастира. Саймън отхлаби ръката си, усетил, че Джослин се отдръпва.

— За Бога, приятелю, какъв смисъл има? Тя не е за теб! — ала го каза с отчаяна въздишка и Джослин дори не го чу. Кортежът пристигна и отмина. Пазачите от двете страни на Ивета се извисяваха коварни и алчни, с арогантно вирнати глави и смръщени чела, сякаш вече се бе случило нещо не по вкуса им. А помежду им седеше тя — бледно отчаяние в позлатена черупка, сляпа и глуха за всичко наоколо. Когато се приближи, нещо — на Джослин му се искаше да вярва, че това бе неговата близост — я извади от вцепенението, накара я да потръпне и да отмести невероятните си очи към мястото, където стоеше той. Дали го бе забелязала? Почувствала, помирисала, вдъхнала, доловила? Не направи грешката да се огледа или по какъвто и да е начин да промени застиналото безропотно примирение на лицето си, ала точно когато минаваше покрай него, вдигна ръка, докосна страната си, задържа я там за миг и отново я свали. — Значи — въздъхна Саймън Агилон, като прегърна своя приятел и го отведе обратно в двора — още не си се отказал, нали? За Бога, на какво се надяваш? След два дни тя ще бъде господарката Домвил!

Джослин се замисли за повдигнатата ръка. В сърцето си знаеше, че пръстите бяха докоснали устните ѝ, а този жест надхвърляше границите на общоприетото.

Цялото крило за гости към манастира, с изключение на общите помещения, бе предоставено на сър Годфрид Пикар и неговата свита. В усамотението на собствената си стая Агнес Пикар се обърна към съпруга си с тревожно изражение:

— И все пак не ми харесва тази нейна притихналост. Не ѝ вярвам.

Сър Годфрид отхвърли пренебрежително това опасение:

— О, твърде много се безпокоиш. Примирила се е. Вече е съвсем покорна. А и какво може да стори? На Даниъл му е заповядано да не я пуска да излиза от портите, а Уолтър държи под око входа за енориашите на църквата. Няма друг изход, освен ако не намери начин да прехвъркне над стената или да прескочи потока Меол. Няма да е зле да е под наблюдение дори тук в манастира, но не чак дотам, че да

привлечем твърде много внимание. Сигурен съм обаче, че грешиш. Тази хрисима мишка няма куража да застане пред олтара и да заяви пред всички, че не желае да встъпи в брак.

— И още как! — възрази дамата мрачно. — Чувам, че този игумен Радулфъс имал собствени разбирания за правомощията си и не изпитвал особен респект към бароните, ако чувствал, че заповедите му не се изпълняват. Как бих искала да бъда убедена в нейната смиреност също като теб.

— Прекалено се тормозиш, казвам ти. Само да се озове пред олтара, ще си изрече словата, както ги е научила, и повече няма да се церемоним с нея.

Агнес прехапа устни:

— Е, може и така да е... Но въпреки това ми се иска всичко да е свършило. Ще дишам по-леко, след като предстоящите два дни отминат.

В сушилнята брат Осуин размърда нозе, скръсти грамадните си ръце и се огледа притеснено. Кадфел пристъпи в помещението с ясното съзнание, че трябва да очаква катастрофа. Момъкът обикновено не си даваше сметка какви поразии е извършил, а щом изглеждаше толкова смутен, сигурно бе сътворил голяма бяла. На пръв поглед всичко изглеждаше нормално. Повечето неща бяха по местата си. Мангалът гореше слабо, не се долавяше никакъв подозрителен мирис. Вината в големите стъкленици се пенеха леко както обикновено. Брат Осуин самоотвержено докладва за положението с желание да получи заслужените похвали, преди ударът да се е стоварил.

— Енфермериенът^[7] донесе електуария^[8] и праховете. Отнесох на приора сиропа за стомах, който ти му приготви. Таблетките, които остави да изсъхнат, трябва вече да са готови, а сушените билки за отварата, която спомена, съм стрил на ситен прах, за да са готови за утре. Но... — сега вече преминаваше към лошите новини: — Но... толкова странно... Не разбирам как може да е станало, вероятно съдът е бил счупен, въпреки че не видях никаква пукнатина по него. Линктусът^[9], който остави да ври... Наблюдавах го много внимателно, сигурен съм, че го смъкнах от мангала, когато се сгъсти точно колкото трябваше, и го разбърках, както ми заръча, защото изрично ме

предупреди, че трябвал спешно за стария брат Франсис, понеже гърдите му били зле... и исках да изстудя отварата по-бързо, да ти я разлея в стъкленици, та затова смъкнах гърнето от огъня и го поставих във ведрото със студената вода и...

— Гърнето се спуска — завърши Кадфел примирено.

— Да... — кимна Осуин, объркан и печален, — разцепи се на две големи парчета и всичкият мед с билки се изсипа във водата. Невероятна история! Ти знаеше ли, че гърнето е спукано?

— Синко, гърнето си беше съвсем здраво, при това едно от най-хубавите, които имам, но нито то, нито което и да е друго гърне е създадено да се смъква от огъня и веднага да се топи в студена вода. Глината не обича толкова рязка промяна, от нея се свива и се спуква. И като стана дума за това, да знаеш, че и стъклениците възразяват против подобно отношение — добави припряно Кадфел. — Ако в тях се слагат топли течности, шишетата първо трябва да се затоплят. Никога не премествай бързо едно нещо от студено на топло или обратното.

— Ама почистих всичко — добави извинително Осуин, — хвърлих и гърнето. И все пак съм сигурен, че някъде е имало пукнатина... Съжалявам, че отварата отиде на вятъра. Ще се върна тук след вечеря и ще направя нова.

Пази Боже, помисли си Кадфел, но успя да се сдържи и да не го изрече на глас.

— Недей! — отсече той твърдо. — Ти трябва да присъстваш на колацията^[10] и да допринасяш за единението на своя орден. Аз ще се погрижа за отварата — оттук нататък неговият запас от грънци трябваше да бъде предпазен от благородните намерения на брат Осуин. — Сега тръгвай да се приготвиш за ранната вечеря.

Ето как последното постижение на брат Осуин в сушилнята стана причина брат Кадфел да се върне там след вечеря и без да ще, да се замеси във всичко, което се случи впоследствие.

---

[1] 1135–1154 г. Узурпира трона, но не успява да консолидира властта. — Бел.прев. ↑

[2] Пристанище в Северозападна Палестина. — Бел.прев. ↑

[3] Древен град на север от Газа. — Бел.прев. ↑

[4] Подобно на лайка растение, използвано в билкарството. — Бел.прев. ↑

- [5] Игумен в католически манастир. — Бел.прев. ↑
- [6] Католически духовник, главен предстоятел в катедрала. — Бел.прев. ↑
- [7] Настоятел на манастирска лечебница. — Бел.прев. ↑
- [8] Лекарство, примесено със сироп. — Бел.прев. ↑
- [9] Сироп за кашлица (лат.). — Бел.прев. ↑
- [10] Назначаване на свещеник. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ВТОРА

Сър Годфрид Пикар и съпругата му пристигнаха на ранната вечерня с цялото си достолепие заедно с Ивета де Масар, свита между тях като жертвен агнец, поведен на заклание. Възрастна прислужница с грубовато лице носеше молитвеника на лейди Пикар, а за сър Годфрид се грижеше личният му камериер. Девойката бе сменила одеждите от процесията и пристигна облечена скромно в тъмни цветове, с воал върху гъстите ѝ златисти коси. Коленичи със сведени очи и бледо безизразно лице. Кадфел я наблюдаваше с любопитство и състрадание от своето място сред братята и колкото повече я гледаше, толкова повече удивлението му растеше. Каква роднина можеше да бъде тя на кръстоносеца, чието име бе легенда сред съвременниците му, макар че сегашното поколение надали го помнеше? Близо четирийсет години след смъртта си човек вече е потънал в истинско забвение.

В края на вечернята, докато братята се събираха отвън, Ивета стана и бързо тръгна напред с ръце, събрани за молитва. Влезе в параклиса на Света Богородица и коленичи пред олтара. На Кадфел му се стори, че Агнес Пикар иска да я последва, но съпругът ѝ я задържа, хващайки я за ръката, тъй като приор Робърт Пенант, неизменно любезен към норманските благородници, към които самият той принадлежеше, се беше отправил към тях с цялото си високомерно среброкосо достолепие и някаква светска покана, която не можеше да бъде отказана. Дамата хвърли остър поглед към набожно приведената фигура на своята племенница, която изглеждаше изцяло отдадена на пламенни молитви, и се подмани изискано, пристъпвайки зад приора, хванала под ръка своя съпруг. Кадфел приключи бързо вечерята сред своите събратя, все още притеснен от събитията през отминалия ден. Ивета остана на колене, докато около нея се възцари пълна тишина, а гласът на приора постепенно заглъхна в далечината. Тогава тя се изправи безмълвно от мястото си и крадешком се приближи до южната врата, за да надникне предпазливо в кlostера^[1]. Робърт бе отвел

гостите във вътрешния двор на манастира, за да се възхитят на грижливо гледаните розови храсти. Тримата стояха с гръб към нея, а западната част на кlostера пред нея бе съвсем безлюдна. Ивета събра полите си и цялата си смелост и побягна навън в просторния двор, където се огледа отчаяно.

Изобщо не познаваше тази обител, за пръв път влизаше тук; но забеляза между крилото за гости и покоите на игумена зелената стена на живия плет, ограждаща една тясна алея, а отвъд — короните на дърветата, които кимаха приканващо. Вероятно бяха градините, несъмнено пусти в този час. Там някъде, каза й той, там ще я чака, и когато мина покрай него, тя му даде знак, че няма да му измени. Защо бе постъпила така? Това можеше да бъде само сбогуване и нищо повече. И все пак бързаше към него с отчаяната смелост, която по-добре да бе събрала много отдавна, когато още не бе твърде късно. Тя вече бе сгодена, бе дала обет, обвързващ почти колкото самия брак. По-лесно би било да се отскубне от живота, отколкото от тази сделка.

Гъстите зелени стени я обгърнаха в здрач. Тя си пое въздух и спря до една алея неуверена по кой път да поеме. Пътеката надясно минаваше между задната част на постройката за гости и рибарниците на манастира, а отвъд втората вада малко мостче прехвърляше улея до воденичното колело и отвеждаше до една порта в каменна стена. С още една преграда между себе си и онези, които я диреха, тя се чувстваше в неизразимо по-голяма безопасност; освен това намираше особен покой във вълната от тръпчив аромат на билки, която я обгърна, когато се озова сред зеленината вътре. Розмарин и лавандула, джоджен и мащерка, какви ли не билки изпълваха градината с аромата си, малко залинели през есента, готови скоро да потънат в своя зимен сън. Най-хубавите дни от лятото им бяха вече пожънати.

Невидима ръка внезапно се пресегна иззад едно дърво, хвана нейната, дръпна я и един глас прошепна припряно:

— Оттук, бързо! В дъното има някаква колиба... билкарска сушилня. Ела, никой няма да ни дири там!

Всеки път, когато бе имала възможност да се приближи до него — а тези случаи бяха твърде кратки и малобройни, — тя се слисваше и успокояваше от едрината му — главата и раменете му бяха над нея, имаше широки гърди и плещи, дълги ръце, тесни и силни бедра, сякаш всепоглъщащата му сянка би могла да я закриля от всички заплахи.

Ала знаеше, че това е невъзможно, че той е нещастен и уязвим като самата нея. Съзнанието за това я правеше още по-плаха. Стига да решаха, големите господари винаги можеха да съсипят младите оръженосци — пък били те високи, силни и сръчни.

— Някой може да влезе — прошепна тя, стиснала здраво ръката му.

— По това време? Няма кой. Те сега вечерят, а после ще идат в съборната — и той я поведе след себе си под стрехите с шумолящи сушени билки в облицованото с дърво топло помещение, където по лавиците блестяха стъкленици. Накладен да гори бавно, мангалът просветваше като огнено око в сумрака. Вратата остави отворена, както я бе заварил. По-добре да не пипа нищо, което би издало присъствието на влезли без позволение непознати. — Ивета! Ти дойде! Боях се, че...

— Много добре знаеше, че ще дойда!

— ... ще те следят неотклонно всеки миг. Чуй ме, защото може да нямаме много време. Не бива, не бива да се оставяш на този стар грубиян. Утре, ако ми се довериш, ако решиш да тръгнеш с мен, ела тук, пак в този час...

— О, Господи! — изстена тя глухо. — Защо се залъгваме, че има избавление?

— Може би... трябва да има! — настоя той разпалено. — Ако ти искрено го желаеш... ако ме обичаш...

— Обичам те!

Тя се озова в обятията му и доколкото можаха, собствените ѝ крехки ръце пламенно обгърнаха стегнатото му младо тяло. В този миг брат Кадфел, нищо неподозиращ, минал с безшумни стъпки по добре поддържаната тревна пътека, се изправи на прага. Сянката му ги сепна и раздели телата им. Той бе доста по-изненадан от двамата и ако се съдеше по лицата им, далеч не толкова ужасен, за колкото го бяха взели в първия миг. Ивета отстъпи назад, докато раменете ѝ опряха дървената стена на бараката. Джослин остана до мангала, здраво стъпил на краката си. И двамата възвърнаха самообладанието си със сърцатост, която граничеше по-скоро с отчаяние.

— Прося извинение — рече Кадфел кротко. — Не знаех, че ме очакват пациенти. Енфермериенът без съмнение си е препоръчал способностите ми... Той знаеше, че ще работя тук до късната

вечерня... — с малко късмет те биха могли да разберат намеците, които припряно им правеше. Защото, за разлика от тях бе чул шумоленето на одежди отвън на пътеката и приближаващите гневни стъпки на женски нозе. Когато Агнес Пикар се появи на прага, висока и студена, със свъсени вежди, Кадфел стоеше до мангала и биеше кремък и стомана, за да запали малкия си газеник. Това му даде възможност да остане по-дълго с гръб към дамата на прага, въпреки че много добре си даваше сметка за присъствието ѝ. Тъй като беше ясно, че никой от младите все още не е способен да промълви и една разумна дума, той продължи невъзмутимо: — Вероятно уморителното пътуване — рече той, докато затваряше една кутийка с бели хапове, — е причинило главоболието ви. Много разумно от ваша страна, че сте се допитали до брат Едмънд, наистина... Главоболието не бива да се пренебрегва, иначе може да ви лиши от съня, който ви е така необходим. Ще ви приготвя течно лекарство... Надявам се, младият господин няма да има нищо против да изчака няколко минути с нуждите на господаря си...

Джослин, който вече се бе посъвзел и решително бе извърнал рамо към гибелното присъствие на прага, заяви пламенно, че с радост ще изчака, докато лейди Ивета получи необходимата ѝ помощ. Кадфел се пресегна към малка чашка на един от рафтовете, след което избра онова, което му трябваше, от ред стъкленици. Вече беше захванал да прелива, когато зад него прозвуча студеният глас на Агнес Пикар:

— Ивета! — и тримата се извърнаха, изигравайки искрена изненада и стъписване. Агнес пристъпи напред и влезе в колибата, подозрително присвила очи. — Какво правиш тук? Търсих те навсякъде. Караш хората да те чакат за вечеря...

— Вашата племенница, мадам — обади се Кадфел, подозирайки какво би могло да отговори момичето, — страда от обичайна преумора след изнурителното пътуване и брат енфермериенът правилно ѝ е препоръчал да дойде при мен за лек — той подаде чашата на Ивета, която я пое като на сън. Беше бледа като платно и стоеше неподвижно, а смесицата от отчаяние и страх се четеше единствено в очите ѝ. — Изпийте го на един дъх, и то веднага. Не се безпокойте, ще ви помогне...

Това поне бе сигурно независимо дали имаше главоболие. Беше едно от най-хубавите му вина, които пазеше за своите любимци, тъй

като количеството, което произвеждаше всяка година, бе твърде малко. С удовлетворение забеляза скритото удивление, което, макар и за миг, замести отчаянието в очите ѝ. Тя върна празната чаша и го дари с най-призрачната усмивка, която Кадфел бе виждал. Към Джослин девойката не посмя изобщо да погледне. Сетне тихо рече:

— Благодаря ви, отче. Много сте добър — и добави към мрачното надвиснало присъствие, което я дебнеше: — Съжалявам, че съм ви задържала, вуйно. Вече съм готова.

Агнес Пикар не пророни и дума повече; само стоеше настрана в хладна подкана към девойката да напусне бързо сушилнята. Удостои я с настойчив поглед, докато минаваше покрай нея, и после, преди да я последва, изгледа продължително момъка, а в очите ѝ се четеше заплаха за всевъзможни злини. Макар че не наруши добрия тон, нямаше никакво съмнение — Агнес не можеше нито за миг да бъде заблудена.

Двете жени си тръгнаха и шумоленето от полите им постепенно замря. Последва дълъг безмълвен миг, в който Кадфел и Джослин, останали в сушилнята, се вираха един в друг. Най-сетне младежът изпъшка безпомощно и се отпусна на пейката до стената.

— Дано старата вещица падне от моста и се удави в рибарника още сега, в този миг! Ала работите никога не стават тъй, както трябва. Отче, безкрайно съм ви благодарен за доброжелателността и мъдростта, които проявихте към нас, но се опасявам, че е било съвсем напразно. От известно време тя ме подозира и ще ме принуди да си платя, сигурен съм.

— Може и да е права — отвърна искрено Кадфел. — И дано Господ ми прости лъжите!

— Не сте излъгали. Ивета може и да не страда от главоболие, но я мъчи нещо много по-лошо — сърдечна болка — той прокара гневни пръсти през гъстата си ленена коса и опря глава в стената. — Какво ѝ дадохте?

Кадфел напълни отново чашата и я подаде на момъка:

— Ето, вземи! Една доза от същото няма да ти навреди. Бог знае дали го заслужаваш, ала ще отложи преценката си, докато не те опозная по-добре.

Веждите на Джослин, гъсти и доста по-тъмни от косата му, се вдигнаха в почуда и същевременно в благодарност при първата глътка

от пиетието. Челото и бузите му имаха златистия цвят на живота на открито, а очите му, които в този миг много внимателно изучаваха Кадфел над ръба на чашата, бяха лъчисто сини, като стръкове синчец в пшенична нива. Момъкът не приличаше на измамник или на прелъстител, по-скоро напомняше за голямо дете — прям, нетърпелив, по свой начин остроумен и вероятно неблагоприятен. Проницателният ум и безразсъдството понякога могат да вървят ръка за ръка.

— Това е най-хубавото лекарство, което съм опитвал. А щедростта ви към нас е тъй необичайна, колкото и проницателността ви — обади се момъкът, постоплен и обезоръжен. — Нали изобщо не сте ни виждали досега — нито нея, нито мен!

— Виждал съм ви и двамата — поправи го Кадфел и започна да отмерва различни билки, които лекуваха гръдни болести. Смеси ги в малко хаванче и взе едно духало, за да разбуди мангала от дрямката му. — Трябва да приготвя линктус преди късната вечерня. Нали нямаш нищо против да започвам?

— А... аз си тръгвам. Съжалявам! Достатъчно ви забавих... — ала не му се тръгваше. Беше твърде развълнуван, имаше нужда да разтовари сърцето си. Кому другиму би могъл да разкрие чувствата си, освен на този благ човек, с когото съдбата го бе срещнала? — Или... може ли да остана?

— Разбира се, стига да не си зает. Защото служиш на Хуон де Домвил, а предполагам, че при такъв придирчив господар службата не е лека. Видях те, когато мина покрай „Свети Джайлс“. Там зърнах и дамата.

— Вие сте били там? Старецът... имам предвид... нали не е пострадал лошо?

Бог да благослови момъка, рече си Кадфел. Той наистина искаше да узнае. В мига, когато сам бе затънал до шия в собствените си неприятности, все още изпитваше негодувание при оскърблението на чуждото достойнство.

— Ни телом, ни духом. Такива като него живеят със смирение, което надхвърля всяка възможност за унижение.

Джослин се откъсна достатъчно от мислите, в които бе потънал, за да прояви любопитство:

— И вие бяхте там, сред тях... сред онези хора? Вие... Простете ми, ако ви обиждам, но... не се ли страхувате да ходите при тях? Не се

ли боите от зараза? Често пъти съм се питал... някой все пак се грижи за тях. Знам, че са принудени да живеят отделно от другите, ала все пак не могат да бъдат изцяло лишени от човешко отношение...

— Страхът — промълви сериозно замислен Кадфел — е безсмислен. Когато се появи неволята, забравяме страха. Нима ти би отдръпнал ръка, ако някой прокажен се нуждае от десницата ти или ти от неговата, за да се спасите от опасност? Съмнявам се. Навярно има люде, които биха го сторили... ала точно ти едва ли. Ти първо би сграбчил десницата и чак след това би се замислил, а дотогава страхът би бил само загуба на време. Днес не ти е ред да прислужваш на господарската трапеза, тъй ли? Тогава остани и разкажи за себе си, ако така си решил. В най-лошия случай ми дължиш извинение, в най-добрия — някаква отплата, задето нахълта тук неканен — всъщност Кадфел ни най-малко не бе ядосан на този непокорен натрапник.

Почти разсеяно Джослин бе взел духалото от ръцете му и сега съживяваше поугасналия мангал:

— На работа при него сме трима — промълви замислено момъкът. — Тази вечер на масата прислужва Саймън... Саймън Агилон, синът на сестра му. А Гай Фицджон е третият. Той също има задължения сега. И аз трябва да се върна, но дотогава има още време. Вие не знаете нищо за мен и май се съмнявате дали сте постъпили правилно, като сте се опитали да ни помогнете. Бих искал да не ме мислите с лошо. Поне съм сигурен, че мнението ви за Ивета може да е само хубаво — произнасянето на името помрачи лицето му, той се втреничи унило в пламъка, който бе успял да разпали. — Тя е... — мъчеше се да превъзмогне обожанието и избухна: — Тя е самото съвършенство. От десетгодишна е под покровителството на... тези двамата. Щом сте били при „Свети Джайлс“, видели сте ги. Оградили са я като змейове. Прекалено дълго я потискат и тормозят. Но ако беше свободна, щеше да възвърне истинското си лице, да стане отново храбра и благородна също като предците си. И тогава нямаше да ме е грижа — рече той и обърна към Кадфел очи ослепително сини и лъчисти, — ако дари цялото си съвършенство другиму, а не на мен. Не, лъжа... ще страдам безкрайно, но ще го понеса и пак ще съм доволен. Но това... този противен пазарлък, това светотатство, това ми е непоносимо!

— Внимавай с духалото! Чакай, дръпни го, разпали пламъка, че ми трябва. Остави го на камъка ей там. Добро момче! Име за име е честна размяна. Казвам се Кадфел, уелсец съм, родом от Тревриу — Кадфел смесваше мед и оцет със стритите на прах билки и загреваше съда до огъня: — Каж ми сега ти кой си.

— Името ми е Джослин Луси. Баща ми е сър Алан Луси и има две имена в Херефорд. Изпрати ме да служа като паж на Домвил, когато бях четиринайсетгодишен, какъвто е обичаят, за да се обуча за управител в по-голямо имение. Не бих казал, че на господаря ми се служи особено трудно. Не се оплаквам. Но повечето крепостни, дето са под неговата власт... — той се поколеба. — Аз съм грамотен, мога да чета латински. Ходих в училище, обучаваха ме монаси, както си му е редът. Не мога да кажа, че господарят ми е по-лош от другите като него, но Бог знае, че не е и по-добър. Трябваше да помоля баща ми да ме прати при друг господар заради... — заради уредения брак между Домвил и наследницата на Масар, помисли си Кадфел. Момъкът явно неусетно се бе запленил и омагьосал от това крехко и невинно девойче. — Докато съм при сър Хуон — продължи момъкът, — поне мога да я виждам. Напусна ли го, няма да мога да я доближа... Затова не си тръгнах. Опитвам се да му служа почтено, защото дадох дума. Но нима е справедливо? Правилно ли е? За Бога, та тя е осемнайсетгодишна, плаши се от него... Но дори той е по-добър от онези, при които е в момента. С тях е напълно лишена от щастие, а и не може да го очаква от брака си. Аз я обичам! Но това няма значение, стига тя да е щастлива.

— Хммм! — рече Кадфел с ласкава недоверчивост и внимателно разбърка къкрещото гърне, което започваше да изпълва помещението с упойваща благоуханна сладост. — Мнозина влюбени вероятно са давали обети, но винаги с мисълта за собствената си облага. Сигурно ще ми кажеш, че си готов да умреш за нея.

Джослин внезапно се разтопи в момчешка усмивка:

— Е, не кой знае колко разпалено! По-скоро бих живял за нея, стига да може да се уреди. Но ако имате предвид дали бих направил всичко, което е по силите ми, за да ѝ върна свободата и да може тя да си избере сама някой друг — да, безспорно. Защото този брак не е по нейно желание, тя го ненавижда и се ужасява от него, принудена е да го приеме изцяло против волята си. А онези, които най-много трябва

да я пазят и да ѝ мислят доброто, я използват за собствените си цели и толкоз. Майка ѝ — сестра на Пикар — починала при раждането на Ивета, а баща ѝ — когато била десетгодишна. Оставена е била под опекунството на вуйчо си като неин най-близък роднина... и това е съвсем естествено, стига родственикът ѝ да се държи с нея, както подобава. О, аз не съм толкова сляп, много добре зная, че няма нищо необичайно в това един настойник да се възползва от своята подопечна, да плячкосва земите ѝ, вместо да ги умножава в името на бъдещото ѝ благоденствие... Казвам ви, отче, продават Ивета на моя господар заради неговия глас в подкрепа на краля! Но не е само за това. Тя има обширни земи, освен това е единствената наследница на Масар и цялата тази огромна почит върви с ръката ѝ. Пък и подозирам, че сделката, която са сключили за нея, означава разделяне на наследството — някогашна собственост на един герой. Голяма част от тези земи без съмнение ще останат за Пикар. Какво изгодно споразумение за сватове и каква крещяща несправедливост за Ивета!

Кадфел го слушаше внимателно. Всяка дума спокойно можеше да бъде истина. Такива неща често се случват, когато едно дете остане сираче, а е наследник на огромен имот. И никой с власт, освен барон и крал няма да си помръдне пръста, за да се намеси в съдбата на Ивета. Вероятно само някой необуздан момък, луда глава като този тук, би се изложил на опасност в името на справедливостта. Искаше да го попита какво си шепнеха, когато ги завари тук, но реши, че е по-важно да установи нещо друго.

— Как се е казвал баща ѝ? — попита той, бъркайки сгъстяващата се отвара. Преди късната вечерня щеше да успее да я дръпне от огъня, за да изстине постепенно.

— Хамън Фицгимар де Масар — Джослин произнесе бащиното име на Ивета тържествено и гордо. Изглежда, все още сред младите момци се намираха и такива, възпитани в заслужено преклонение към великите имена на мъртвите. — Дядо ѝ е онзи Гимар де Масар, който е участвал в превземането на Ерусалим, а после бил пленен в битката при Аскалон и починал от раните си. Тя и досега пази шлема и меча му, за нея това са реликви, фатимидите^[2] ги изпратили обратно след смъртта му.

— Спомням си — рече Кадфел.

— А сега е ужасен срам, че наследницата на такъв дом трябва да бъде откъсната и лишена от щастието ѝ.

— Така е — отвърна Кадфел, докато преместваше гърнето от огъня и го оставяше отстрани на утъпкания пръстен под.

— Но така повече не може! — изрече настоятелно Джослин. — Не бива — и се надигна с дълбока въздишка. — Трябва да се връщам, няма как — обходи с поглед строените буркани и стъкленици, после полюляващите се китки лековити билки из малката работилничка. — Нямате ли нещо сред тия чудеса, което да пусна незабелязано в чашата му? В неговата или в тази на Пикар, какво значение има? Който и от двамата да приключи земните си дни, ще освободи Ивета. И ще остави този свят по-добър!

— Ако не говориш на шега — отвърна строго Кадфел, — душата ти е в смъртна опасност, момче. А ако думите ти издават само лекомислие, заслужаваш едно силно издърпване на ухото. Ако не беше толкова голям, можеше и да опитам.

Ослепителната усмивка се появи и за миг изчезна отново, топла, макар и печална.

— Мога да се наведа — предложи той.

— Знаеш не по-зле от мен, синко, че не би прибягнал до такива низки средства, като убийството. А като злоупотребяваш с думите, на себе си струваш по-голямо зло...

— Защо пък не? — попита тихо Джослин. Усмивката на устните му бе угаснала. — Нямате представа, отче, на каква опасност съм готов да изложа душата си, за да спася Ивета.

Кадфел размишляваше по този въпрос по време на цялата вечерня и сетне в топлилнята, през спокойния половин час преди лягане. Разбира се, единственото, което можеше да направи, бе да нахока момъка и да му каже откровено и строго, че трябва да си избие от главата всички подобни черни мисли, които не водят до нищо добро. Бяха му позволени само рицарски похвати, след като бе предопределен за рицар, и трябваше, не, беше длъжен да се отрече от всички останали. Момъкът отвърна, че би било чиста лудост да предизвика своя господар в честен двубой, както бе редно според рицарския обичай, тъй като Домвил дори нямаше да вземе на сериозно

подобна проява на дързост — просто щеше да го прогони от дома си и така да приключи с него. Тогава как можеше да помогне на Ивета?

Нима това означаваше, че той наистина е способен да замисли тайно убийство? При спомена за откритото загоряло лице, на което притворството бе съвсем чуждо, и за безразсъдния характер, който със сигурност нямаше нищо общо с пресметливостта, Кадфел мъчно можеше да приеме подобна мисъл. И все пак имаше едно миниатюрно, крехко и безпомощно златно момиче със скръбно примирено лице и празен поглед, а до омразната ѝ венчавка оставаха само два дни! Да, участта ѝ бе достатъчно тежка ако не да оправдае, то поне да предизвика смъртта на един-двама души.

Неотложността вълнуваше Кадфел не по-малко, отколкото Джослин Луси. Защото ставаше въпрос за внучката на Гимар де Масар, която бе загубила всичките си роднини, с изключение на тези двамата, които я ограждаха като змейове пазители. И как беше възможно последната Масар да бъде оставена на произвола на съдбата от всички онези, които бяха познавали и почитали паметта на дядо ѝ? Все едно да изоставиш ранен другар сред враговете на бойното поле.

Брат Осуин се дотътри нерешително до мястото на Кадфел в топлилнята и попита:

— Готов ли е вече линктусът, братко? Вината беше моя, нека направя нещо, с което да я изкупя. Ще стана рано и ще го разлея в стъкленниците вместо теб. Причиних ти толкова допълнителни грижи, трябва по някакъв начин да ти се издължа.

— Не, не — отвърна припряно Кадфел. — Кипналата отвара се получи много добра и сега цяла нощ трябва да изстива и да се сгъстява. Няма никаква нужда да се разлива в стъкленниците преди утринната служба. А ти си определен за четец, трябва да се подготвиш старателно и да мислиш единствено за задължението си — „И да оставиш на мира отварата ми!“, додаде мислено монахът на път за килията си. Ненадейно му хрумна колко много си приличаха големите ръце на брат Осуин с тези на Джослин Луси; и все пак едните правеха поразии от всичко, до което се докоснеха, а другите, въпреки големината си, се движеха с деликатна ловкост независимо дали държаха юздите на сивкав кон, сабя или копие, или обгръщаха крехката снага на девойка с мъка на сърцето.

И може би пак с такава лекота и сръчност щяха да посегнат към средство за нечие убийство?

На следния ден Кадфел стана доста преди утренната и се запъти към сушилнята, за да разсипе снощната отвара в стъкленици и да занесе една доза от нея на брат Едмънд в лечебницата. Денят бе настъпил мъглив, топъл и безветрен. В застиналия въздух всички звуци бяха приглушени, а всички движения — забавени. В големия двор се виждаше обичайната картина на типичните дейности от сутрешната молитва до закуска. Кадфел използва времето, за да се върне в билковите градини и да набележи за следобеда онези задачи, които изглеждаха най-неуязвими за дарбата на брат Осуин да предизвиква опустошения. Есента бе подходяща, тъй като имаше да се копае, за да се подготви очистената почва за падането на предстоящите слани.

Кадфел се бърна в големия двор преди десет — часа, в който братя, послушници, гости и енориаши от града се сбираха за голямата литургия. Пикар тъкмо излизаха от крилото за гости, Ивета изглеждаше безпомощно дребничка и безмълвна между вуйчо си и вуйна си, ала едновременно с това — или поне така си мислеше Кадфел — обладана в своята сдържаност от някаква особена решимост, като че ли неочакван слаб, но животворен повей бе пробил сковаността на отчаянието ѝ и ѝ бе вдъхнал сили поне да се надява на някакво чудо. Възрастната прислужница с не по-малко строго лице от това на Агнес я следваше по петите. Девојката бе здраво впримчена отвсякъде. Те вървяха, без да бързат, към кlostера и южната порта, придружавани от брат Денис, хоспиталиера, когато благопристойната тишина бе грубо нарушена от бясно чаткане на копита при стражницата. Ненадейно един ездач, възседнал петнист сивкав кон, нахлу в двора така стремглаво, че едва не прегази пазача, и разпръсна слугите като лисица, подгонила кокошки. Рязко дръпна юздите, извъртя животното, чиито копита се хлъзнаха силно върху влажния калдъръм, метна поводите върху врата на добичето, сетне скочи на земята с настръхнали ленени коси и пламтящ взор и препречи пътя на Годфрид Пикар. Застана пред него непоклатим, с разтворени крака и издадена напред челюст — млад мъж в могъщо разярение.

— Милорд, вие ми причинихте това! Аз съм изгонен от служба, изхвърлен безпричинно, без вина, имам единствено този кон и тези дисаги и ми е наредено да напусна града преди мръкнало. Всичко това само за миг, без да ми се полага каквото и да било обяснение! Добре зная кому дължа тази доброжелателност! Вие, вие сте се оплакали на моя господар и сте ме натирили като псе! Затова искам сега да получа удовлетворение от вас по мъжки, преди да съм обърнал гръб на Шрусбъри!

---

[1] Галерия със сводове, опасваща вътрешния манастирски двор. — Бел.прев. ↑

[2] Халифи от северноафриканската династия (909–1171 г.), претендиращи да са потомци на Фатима (606–632 г.), дъщеря на Мохамед, считан за четвърти халиф на исляма. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

Като камък, хвърлен във вир, това вихрено нахлуване разпространи вълни във всички посоки, които се разбиха в стражницата, в постройката за гости и кlostера. Брат Денис се притесни, без дори да познава този грамаден и разярвен момък, и бе обзет от единственото желание да възстанови покоя в двора, но без ни най-малка представа как да го стори. Пикар, озовал се почти гърди в гърди със силното тяло и навъсеното лице, почервения до скулите и после пребледня от ответна ярост. Не можеше да продължи напред, не би направил и крачка встрани, а дори ако стъписаната група слуги не го следваха плътно, не би отстъпил нито педя. Агнес се огледа бързо и сграбчи Ивета за ръката, тъй като момичето бе политнало напред с отчаян вик и всеки момент щеше да рухне в безсъзнание. Безизразната маска на лицето ѝ се разкъса за миг и то заискри от трескави чувства. В този единствен миг тя би забравила всичко, освен момъка, би се втурнала към него и без да се крие, би го прегърнала, ако вуйна ѝ не я беше дръпнала грубо назад и не я бе задържала до себе си със стоманени пръсти. Дали от дългото подчинение или от новопридобитата хитрост, тя се сви и остана неподвижна. Светлината изчезна от лицето ѝ, но не и болката. Кадфел я видя и бе пленен безвъзвратно. Никое младо създание, едва-що лишено от грижата на бавачката си, не трябва да страда по този начин.

По-късно той си спомни това изражение. В онзи миг почувства влиянието на необузданата, безразсъдна младост на Джослин Луси и опитната, овладяна зрялост на Годфрид Пикар. Не беше толкова неравна борба, колкото можеше да се очаква.

— Няма да ви моля да се дуелираме тук — произнесе младежът високо и ясно с кълтящ от гняв глас. — Настоявам да назовете мястото и времето, където ще отговорите на предизвикателството ми. Вие ме наскърбихте, прогонен съм заради вас, затова отдайте ми дължимото и застанете зад онова, което сте искали да ми причините!

— Нагъл мошеник! — възкликна презрително Пикар. — По-скоро ще пусна хрътките си срещу теб, отколкото да кръстосам меч с твоя. Ако си изхвърлен заради неумения или коварно вмешателство, нещастни подлецо, значи си получил онова, което ти се полага. Бъди благодарен на господаря си, че не е наредил да те натирят с камшици от дома му. Леко си се измъкнал. Внимавай да не си изпросиш нещо по-лошо. Махай се от пътя ми и върви там, откъдето си дошъл, както са ти заповядали!

— Не и аз! — отрони през зъби Джослин. — Не и преди да съм изрекъл всичко, което имам да кажа, тук, пред свидетели. Нито пък ще си тръгна само защото така ми е наредено. Да не би Хуон де Домвил да притежава земята, на която стоя, или въздуха, който дишам? Може да си задържи службата, има и други имения, не по-малко почтени от неговото. Но да му се носят подли приказки за мен и да чернят името ми, няма да позволя!

Пикар изкрещя гневно, загубил търпение, и се обърна, за да даде знак на слугите си, половин дузина, от които бяха едри и силни въоръжени мъже на възраст. Те пристъпиха напред достатъчно безцеремонно, по трима от всяка страна, и образуваха полукръг.

— Махнете този пройдоха от очите ми! Реката е наблизко. Нека се поохлади в тинята!

Жените се оттеглиха рязко с шумолящи поли. Агнес и слугинята бяха хванали Ивета за китките и я дърпаха след себе си. Тежковъоръжените конници се придвижиха напред пресилено ухилени и Джослин бе принуден да отстъпи няколко крачки, за да не им позволи да го обградят.

— Стойте настрана! — предупреди ги той с гневен поглед. — Нека този страхливец сам си свърши работата. Докоснете ли ме, ще се лее кръв!

До такава степен се бе забравил, че положи ръка на дръжката и измъкна острието на няколко пръста от канията. Кадфел прецени, че е крайно време да се намеси, преди момъкът да си е навредил непоправимо, и точно двамата с брат Денис понечиха да се спуснат напред и да застанат между противниците, когато откъм кlostера се появи високата фигура на приор Робърт, обладан от величествено възмущение, а откъм покоите на игумена бързо и безмълвно, и по тази причина незабелязано, изникна не по-малко високата, но доста по-

мършава фигура на самия игумен Радулфъс с ястребово лице и пронизващ поглед.

— Господа, господа! — Робърт разпери елегантните си ръце между двамата. — Петните собствената си чест и нашата света обител. Да не сте посмели да докоснете оръжие или да заплашвате с насилие между тези стени!

Въоръжените мъже с благодарност се оттеглиха сред тълпата. Пикар бе успял да овладее яростта си. Джослин бързо прибра меча си в канията, но дишаше тежко и не таеше гнева си. Беше момък, който не можеше лесно да бъде смутен, а още по-малко — принуден да млъкне. Той се обърна леко и се озова лице в лице с игумена, който бе пристигнал на сцената на спора и сега стоеше величествен, мрачен и овладян, невъзмутимо съзерцавайки смутителите на покоя. Настъпи тишина.

— В границите на този манастир — обади се Радулфъс, без да повишава глас — мъжете не се бият. Не твърдя, че никога не сме чували гневни думи. Ние също сме хора. Сър Годфрид, дръжте хората си плътно до вас. А ти, момко, докоснеш ли повторно меча си, ще прекараш нощта в килията за покаяние.

Джослин сведе глава и се поклони, макар че игуменът можеше да възприеме този жест за лицемерен.

— Отче игумене, моля за вашето извинение! Заплашен или не, аз постъпих зле — но признавайки прегрешението си, той не се освободи от гнева си. По-внимателен наблюдател дори би се запитал дали момъкът не преценява евентуалните преимущества на един нов изблик, след който, както му бе обещано, щеше да се озове в килията за покаяние. Ключалките можеха да се отключат, послушниците — да се подкупят или надхитрят. Джослин обаче бе ощетен от природната си почтеност, която не му позволяваше да нападне онези, които не бяха накърнили честта му. — Оставям се на вашето благоволение — добави той.

— Добре, разбрахме се. А сега какъв е този спор, който смути покоя на светата обител?

Пикар и Джослин заговориха едновременно, но младежът, разумен като никога, се оттегли и отстъпи думата на по-възрастния. Стоеше отзад, хапеше решително устни и наблюдаваше лицето на игумена, докато Пикар презрително изрече:

— Отче, този нагъл оръженосец бе изхвърлен от господаря си Хуон де Домвил като нехаен и злонравен, а сега има наглостта да ме обвинява, че аз съм посъветвал така неговия господар. Всъщност аз наистина го сторих, защото го смятах за свой дълг, тъй като намирам за недопустим нахалния начин, по който той натрапва присъствието си на племенницата ми. И ето че сега той идва тук да търси свада с мен, вбесен от изгонването си, вместо да си вземе поука и да се вразуми. Това е всичко.

Кадфел не вярваше на очите си как Джослин успя да запази мълчание при този поток от несправедливост. Момъкът стоеше почтително, вперил благоговееен поглед в Радулфъс, в очакване да бъде поканен да говори. В тези няколко мига той без съмнение бе овладян от дълбоко уважение към честността и проникателността на игумена, за да може да се сдържи по този начин. Изпитваше непоклатима увереност, че няма да бъде осъден, преди да е изслушан, а си струваше усилието да се овладее, за да може да се защити, както подобава.

— Е, млади господине? — попита Радулфъс.

— Отче игумене — започна Джослин, — всички ние от тези две къщи дойдохме тук, за да наблюдаваме една венчална церемония. Булката вече сте видели... — Ивета вече бе отведена от мястото на действието в крилото за гости. — Тя е на осемнайсет години. Моят господар... или по точно онзи, който беше мой господар... приближава шейсет. От осем години тя е сираче и живее под настойничеството на вуйчо си. Притежава големи имоти, с които се разпорежда единствено той... — вече имаше признаци за въздействието на неговото ненадейно отклонение. Пикар побесня и стана твърде словоохотлив. Ала Радулфъс смръщи вежди, вдигна усмирително десница и двамата по необходимост трябваше да отстъпят. — Отче игумене, умолявам ви да помогнете на Ивета де Масар! — възкликна Джослин, който бе набрал преднина и вече нямаше спиране. — Владенията, които тя притежава, включват четири графства и петдесет имена. Това е зестра, достойна за графиня. А те, вуйчо и жених, са я поделили помежду си, разграбили са я! Девојката е купена и продадена без нейното съгласие... О, Боже, тя е останала без воля, опитомена е... насила! Моето прегрешение е в това, че я обичам и искам да я отведа от този затвор...

Въпреки че Кадфел се бе приближил достатъчно, за да чува всичко, последните думи на момъка се загубиха сред много други в надигналата се оглушителна врява от опровержения и крясъци, за която най-много допринасяше Агнес. Тя притежаваше глас, който заглушаваше всякакво възражение, и Джослин не можеше да я надвика. А наред глъчката откъм портите изведнъж се разнесе отчетлив тропот на копита. С авторитета на властта в двора нахлуха конници, чиято численост бе достатъчна, за да привлече слуха и взора. Всички очи се обърнаха към портата.

Начело яздеше Хуон де Домвил, мускулите на лицето му изглеждаха твърди като бицепса на пехливан; малките му зловни очи искряха бдително. Близо до него яздеше Гилбърт Прескот, наместник на Шропшир по времето на крал Стивън — слаб жилав мъж на средна възраст, с ястребови нос и вежди и черна, осеяна със сиви нишки чаталеста брада. Следваха го един сержант и осмина от хората му — впечатляващ отряд. Щом групата влезе в двора, наместникът даде знак на подчинените си да спрат и слезе от коня си. Същото сториха и те.

— А, ето го и него! — прогърмя Домвил, а очите му сипеха гневни мълнии върху Джослин, който стоеше слисан и недоумяващ. — Самият злосторник! Не ви ли казах, че където може, ще предизвика неприятности, преди да си обере дрипите оттук? Хванете го! Дръжте го! Вържете го здраво! — беше така съсредоточен върху жертвата си, че в първия миг не забеляза, че и самият игумен е сред присъстващите. Погледът му се спря със закъснение върху строгата и мълчалива фигура, той слезе на земята и припряно докосна периферията на шапката си в израз на уважение: — С ваше позволение, отче игумене! Имаме да свършим една неприятна работа и толкова по-голямо е съжалението ми, че този млад измамник ни принуждава да сторим това между стените на тази обител.

— Безпокойството, което той причини — отбеляза хладно Радулфъс, — не дава основание за появата на наместник и сержант. Предполагам, че ако е нанесъл някому оскърбление, ще си получи заслуженото. Да го изпъдите от служба, е ваше право. Но да го преследвате, ми се струва малко прекалено. Освен ако не желаете да изкажете още някакво оплакване срещу момъка? — той обърна поглед към Прескот в очакване на отговор.

— Наистина не е само това — обади се наместникът. — Научих от милорд Домвил, че откакто на този оръженосец му е било наредено да си събере вещите и да си иде, една изключително ценна вещ е изчезнала и е била търсена напразно в къщата на барона. Имаме основания да подозираме, че младежът може да я е откраднал, за да отмъсти на господаря си...

Джослин гледаше с изненада и насмешка — все още нито раздразнен, нито уплашен от тези думи.

— Аз? Да открадна? — изпъшка той презрително. — Не бих докоснал и най-мизерната му вещ, не бих отнесъл дори прахта от двора му върху нозете си. Иди си, заповяда ми той... Така и сторих, напуснах дома му незабавно и дори не останах, за да си събера всичките вещи. Онова, което взех със себе си, сега е или на гърба ми, или там, в дисагите.

Игуменът вдигна ръка, за да го накара да замълчи.

— Милорд, кое е това ценно нещо, което липсва от дома ви? Колко е голямо? Кога забелязахте, че липсва?

— Сватбеният подарък, който бях приготвил за бъдещата ми съпруга — отвърна баронът, — златна огърлица с перли. Веднъж извадена от ковчежето, може да се събере в шепа. Възнамерявах да я поднеса на избраницата си днес след голямата литургия, ала когато погледнах в ковчежето, видях, че е празно. Това се случи преди около час, предполагам, тъй като изгубихме време, за да я търсим, макар че празното ковчеже трябваше да ни подсказже, че огърлицата не е загубена, а открадната. А като изключим този буен момък, който бе прогонен и прие наказанието си доста дръзко, никой не е напуснал дома ми. Обвинявам го за кражбата и ще се възползвам изцяло от силата на закона.

— Знаел ли е момъкът за тази огърлица и как би могъл да я открадне? — попита настоятелно игуменът.

— Знаех, отче — призна незабавно Джослин. — Знаехме и тримата, които му служихме като оръженосци — на портата се бяха появили още конници, неколцина от свитата на Домвил. Сред тях бяха Саймън и Гай. По израженията на лицата им можеше да се отсъди, че не горяха от желание да бъдат забелязани или да вземат участие в срещата. Наблюдавах сцената отдалеч, разколебани и печални. — Но не съм я докосвал — продължи твърдо момъкът. — И ето ме, точно

както напуснах къщата, отведете ме и ме съблечете, ако желаете — няма да намерите и конец, който да не ми принадлежи. А там са конят и дисагите ми, претърсете ги и оставете негова светлост игуменът да отсъди. Но не! — добави той яростно, когато самият Домвил се запъти към сивия му кон, — не вие, милорд! Няма обвинителят ми да тършува из вещите ми. Нека ги претърси някой непредубеден съдник. Отче игумене, моля за вашата справедливост!

— Така е право — каза игуменът. — Робърт, бихте ли сторили необходимото?

Приор Робърт посрещна молбата с достойно кимване и тържествено пристъпи към изпълнението на възложеното му задължение. Двама от въоръжените хора на Прескот разкопчаха дисагите и когато конят, неспокоен от скупчилите се наоколо хора, започна да се дърпа встрани, Саймън поривисто скочи от седлото си и изтича да хване юздата, за да успокои животното. Дисагите лежаха отворени на калдъръма в двора. Приор Робърт мушна ръце в тях и започна да вади най-обикновени дрехи и лични вещи, които техният разгневен господар бе натъпкал безцеремонно преди по-малко от час. Сержантът ги поемаше тържествено, а Прескот стоеше до тях и наблюдаваше внимателно. Ленени ризи, смачкани туники, обувки, няколко запасни части от сбруи, ръкавици... Приор Робърт прокара дългата си ръка по вътрешността на торбата, за да покаже, че е празна. После се надвеси над втората. Джослин почти не следеше какво става в момента. От втората торба приорът извади красива риза за празнична премяна, различни колани и ремъци, син капишон, още ризи, чифт меки обуца, най-хубавия чифт калци, също сини. Майката, изработила всичко това, явно се любуваше на светлите коси и на сините очи на своята рожба. И чудо, имаше и книга с тънки корици от дървесина с фина резба — молитвеника на момъка. Той бе споменал, че е грамотен. Накрая приор Робърт измъкна свита на малка топка ленена кърпа и започна да я разгъва върху дланта си. В следващия миг вдигна глава, а на лицето му беше изписано удивление:

— Сребърно отличие с форма на раковина. Който го притежава, е ходил на поклонение в Компостела^[1] до гробницата на свети Джеймс.

— Баща ми — рече Джослин.

— Това е всичко. И тази торба е празна.

Внезапно Домвил се устреми напред с триумфален грак.

— А това какво е? В ленената кърпа има и друго. Нещо ми проблесна... — той дръпна висящия край на кърпата, като почти я измъкна от ръцете му. Сребърният медальон падна на земята, платът, в който бе увит, се отгърна още малко, нещо проблесна и се изплъзна, гърчейки се като малко златно змийче, легнало сред фини златни брънки и млечни перли между облите камъни в краката на Джослин.

Той бе тъй слисан, че не можа да отрони нито дума, само стоеше и се взираше с изумление в малката скъпоценност. Когато накрая вдигна очи и улови настоящите погледи на всички околни — Домвил, доволен и ликуващ, наместника — мрачен и удовлетворен, игумена — сдържан и тъжен, навсякъде прочете нямо обвинение и потръпна. Извика отчаяно, че не е докосвал огърлицата, но само веднъж, защото осъзна, че няма смисъл да се оправдава. За момент в съзнанието му проблесна мисълта да предизвика нова свата, но под строгия поглед на игумена съвсем съзнателно отхвърли подобна възможност. Не и тук! Той се бе заклел да се откаже от всякакви обругателства на това място. Тъй че не му оставаше нищо друго, освен да се подчини. Веднъж излезете ли извън портите на светата обител, нещата щяха да стоят по съвсем друг начин. Колкото по-уверени бъдеха пазителите му, че се е предал, толкова по-малко предохранителни мерки щяха да вземат. Когато сержантът и хората му го заобиколиха, той остана безмълвен и покорен. Взеха му меча и кинжала и го сграбчиха за ръцете, но понеже пазачите му бяха много, а той само един и изглеждаше примирен с участието си, не си направиха труда да го вържат. Застанал наблизко, Домвил се ухили отмъстително и не благоволи да се наведе и да вдигне от земята уж тъй ценната си собственост. Остави това на Саймън, който избърза напред, пускайки юздите на сивия кон, взе огърлицата и му я подаде. Докато вършеше това, той хвърли изпълнен с тревога и силно съмнение поглед към Джослин, но не каза и дума. Семейство Пикар се оглеждаха с нескрито удовлетворение. Една пречка бе премахната от пътя им. Достатъчно бе Домвил да реши и младежът щеше да изчезне завинаги. Подобна кражба с привкуса на дребно предателство, дори, при положение че вече е бил освободен от служба при своя господар, можеше да му коства главата.

— Ще изисквам най-строгото наказание по закон — каза Домвил и впери властен поглед в наместника.

— Това е работа на съда — отвърна Прескот лаконично и се обърна към своя сержант. — Откарайте го в замъка. Трябва да разменя няколко думи със сър Годфрид Пикар и игумена...

Задържаният потегли хрисим като агне, с ниско сведена руса глава и отпуснати ръце. Монаси, гости и слуги се отдръпнаха, за да му сторят път, а след него се склучи изпълнено с ужас безмълвие.

Брат Кадфел наблюдаваше сцената, вцепенен като всички останали. Наистина бе трудно да разпознае напетия момък, който нахлу в галоп в огромния двор преди толкова малко време, или самоотвержения любим, който бе проникнал в територията на врага с отчаян план за спасението на една девойка, твърде изплашена, за да посегне към онова, което желаше сърцето ѝ. Кадфел не вярваше в такива неочаквани преобразявания. Под въздействието на внезапен порив той бързешком се насочи към портата, за да не изпуска от погледа си малката процесия. Зад себе си дочу Саймън Агилон да пита:

— Да отведе ли сивия кон в нашите конюшни, сър? Не можем да оставим горкото животно, то не се е провинило в нищо... — от тона му не ставаше ясно дали смята, че господарят на добичето е виновен, но Кадфел не вярваше, че е възможно единствен да изпитва съмнение по отношение на тази кражба.

Джослин и пазачите му вече приближаваха моста, когато Кадфел излезе на Форгейт и забърза след тях. Хълмът на Шрусбъри с неговите кули и къщи покрай дългата стена блестеше гостоприемно във влажния въздух под оскъдното слънце, а далеч надясно се открояваше масивната постройка на замъка — затвора, към който сега се бяха отправили уличеният в кражба и неговата охрана.

Тъй като с разгара на лятото зачестяваха проливните дъждове, от пороя, който прииждаше откъм Уелс, реката се надигаше и поглъщаше ниските части на островите. Отсамната част от моста представляваше нещо като подвижен мост, който при нужда можеше да прекъсне достъпа до града. Сега той беше спуснат и движението по него беше усилено, защото прибираха последната реколта — плодове и корени за фураж, а предвидливите гледаха да се запасят за зимата. Трина конници язدهа пред задържания, още трима завършваха процесията, но Джослин и онези, които го водеха, вървяха пеша. Хората се отдръпваха встрани от пътя и заставаха там да гледат, но някои така се

захласваха в процесията, че отново се скупчваха в средата и препречваха пътя на следващите конници.

Отношенията между града и кралския наместник на графството често се нажежаваха, а сержантът на Прескот се беше уморил да използва бич или заплахи срещу гражданите, които се оказаха порядъчно отмъстителни. Случи се така, че когато затворникът премина през стесняващия се портал при кулата на подвижния мост, а зяпачите се обърнаха, за да не изпуснат нещо, и неволно препречиха пътя, задните конници се задоволиха само да викнат, че трябва да им сторят място да минат, вследствие на което разстоянието между тях и поверения им престъпник рязко нарасна. Кадфел, който се промъкваше чевръсто покрай конете, за да се присъедини към любопитните при портата, видя само отчасти онова, което последва.

Все още примирено отпуснат, Джослин вървеше по най-високата част в средата на моста, където парапетът му стигаше едва до кръста. По едно време като че се препъна, оставяйки тримата пред него, въоръжени с лъкове, да продължат близо метър напред, преди да осъзнаят случилото се. Една каруца бе изтеглена вляво, затова цялата група се придвижи вдясно, за да я заобиколи. Когато приближиха стената, Джослин внезапно стегна привидно отпуснатите мускули на едрото си здраво тяло, помете и двамата стражи, които го държаха, завъртя ги в шеметен кръг надясно, отлепи ги от земята, преди самите те да разберат какво става, отскубна се от хватката им и скочи с всички сили към стената. Един от пазителите му се вкопчи отчаяно в крака му, когато той се хвърли към парапета, но Джослин го срита яростно и мъжът се олюля. Преди някой друг да успее да го докосне, се хвърли с краката надолу право в средата на реката и изчезна.

Беше красиво изпълнение и Кадфел, който също стана свидетел на случилото се, можеше само да ликува вътрешно. Макар и без основателни причини, монахът изведнъж бе придобил увереността, че Джослин Луси не е докосвал огърлицата на Домвил. Онова, което Агнес бе доложила на съпруга си за случката в билковата градина, както и оплакването на Пикар и предупреждението към застрашения жених според монаха бяха съзнателно търсен повод момъкът да бъде прогонен. Тайният замисъл явно бе да стане възможно да преследват младия човек по несправедливо обвинение в кражба и това да даде основание да го хвърлят зад решетките. И така да го отстранят задълго

от пътя на нечии твърде сериозни планове. Момъкът трябваше да изчезне.

И той изчезна, ала по своя собствена воля, при това го стори по възхитителен начин. Затаил дъх, Кадфел се надвеси над парапета подобно на десетки други нетърпеливи зяпачи. Ехтяха гласове: едни — безразлични, други — окуражителни. Сред почтените граждани винаги се намират и такива, които приветстваха всеки затворник, успял да се измъкне от ръцете на наместника.

Сержантът, комуто със сигурност щеше да бъде държана сметка за изчезналия затворник, се бе хвърлил в действие с яростен рев и сега даваше гръмогласни заповеди на хората си. Двамата конници, предвождали ескорта, препуснаха в галоп към брега на Севърн под градските стени; тримата най-отзад се втурнаха в обратна посока, за да завардят брега откъм манастира. Наместникът искаше да залови беглеца, от която и страна на реката да се опиташе да излезе. Ала и двата малки отряда трябваше да минат по заобиколен път, докато Севърн, по-бърза от тях, продължаваше да си тече спокойно, отнасяйки във водите си невидимата жертва. Сред пешаците, които останаха, имаше двама стрелци, които при заповедта на сержанта бързо опънаха тетивите на лъковете си и си пробиха път през суматохата към парапета, избухвайки встрани скупчилите се люде.

— Щом се покаже на повърхността — изкрещя сержантът, — стреляйте по него! Ранете го, ако можете; ако трябва — убийте го!

Минутите се нижеха една след друга. Конниците стигнаха до брега и започнаха да следват опасния криволичещ път на реката. Ала от лепената коса по повърхността на водата нямаше и помен.

— Удавил се е! — отбеляза печално някой и част от жените въздъхнаха със съжаление.

— Не! — изпищя един пакостник, който се бе проснал по корем на парапета. — Вижте там! Вижте го! Плува като видра!

Светлата глава на Джослин се показа от водата само за миг, лъскава и мокра, далеч надолу по течението. Една стрела прониза водната повърхност и предизвика трептящи вълнички само на педя встрани от него, обаче той пак се беше гмурнал и когато отново се показа над водата, бе вече почти извън обсега на лъковете. Втора стрела падна съвсем близо до него, ала той се задържа в средата на течението, без да се гмурка повече, и се остави на водата да го понесе,

очевидно чувствайки се не по-малко добре в обятията ѝ, отколкото на твърда земя. Стрелците получиха подигравателни поздравления за усилията си от местните зевзеци. Другите трима преследвачи вече бяха навлезли в тучната равнина от противоположната страна, но имаха точно толкова надежда да заловят Джослин Луси, колкото и плаващите листа, които ги задминаваха по бързеите в средата на течението. Сега вече всички точеха вратове и се вираха след русолявата глава, не по-голяма от късче пяна, завихрено от неочакван водовъртеж, ту едва видима, ту съвсем изчезваща от погледа. Той отново се бе гмурнал, за да е сигурен, помисли си Кадфел, докато наблюдаваше напрегнато, че никой няма да види към кой бряг ще се насочи или къде точно ще излезе от водата. Вече беше отвъд лозята, масивните стени на замъка се падаха от лявата му страна, а отдясно след овощните градини започваше гориста местност, която стигаше досами водата. На Кадфел му се стори, че мярва не толкова самия момък, колкото мигновено увисване на клоните край сушата и кратко проблясване във водата, когато Джослин изскочи на брега и се шмугна в гората.

Вече нямаше какво повече да види или да прави тук, затова се върна към пренебрегнатите си задължения и тръгна обратно към стражницата на манастира, обръщайки гръб на доволните хлапета и на проклинащите стражи. Искаше му се да вярва, че момъкът — без оръжие, без кон, без пари и сухи дрехи, а и с дузина преследвачи зад гърба си — ще прояви достатъчно разум и ще изчезне колкото се може по-далеч от Шрусбъри още преди падането на вечерта. Но вътрешно бе убеден, че Джослин Луси няма да постъпи така.

Не се учуди особено, че новината го бе изпреварила. Докато приближаваше портите на манастира, Гилбърт Прескот излезе оттам в лек галоп с лице, мрачно като буреносен облак, следван плътно от останалите си воини. Той нямаше нищо срещу Джослин Луси, а доколкото можеше да се съди от поведението му, не хранеше и никаква особена почит към Хуон де Домвил, но некадърността на сержанта му щеше да му пресяда като кост в гърлото и докато не хванеха избягалият затворник, по всяка вероятност за горките стражи щяха да настъпят тежки времена.

Вратарят се появи предпазливо и безшумно, все едно бе стелеш се прах, за да погледне след тях, и поклати унило глава, когато Кадфел приближи:

— Значи крадецът все пак им се измъкна! Сега ще стане напечено. Прескот ще прати целия гарнизон да преследва момчето. Брей, че гявол! Пеша да надбяга конете им! Другият млад оръженосец върна неговия обратно в къщата на епископа.

Те си бяха тръгнали — Хуон де Домвил, Саймън Агилон, Гай Фицджон, слугите и всички останали от свитата. При положение че засега вестта за бягството бе стигнала едва до портите на манастира, те си бяха заминали с твърдото убеждение, че крадецът ще бъде хванат.

— Кой донесе вестта? — попита Кадфел. — Явно е тръгнал много бързо от мястото и не е дочакал края на представлението.

— Двама послушници точно се връщали с последните ябълки къснозрейки. Видели го да скача и веднага дотичали да съобщят. А ти пристигна малко след тях.

Засега значи се беше разчуло едва дотук. Имаше много хора — монаси, слуги и гости, които се движеха из просторния двор, възбудени и замислени, а някои излизаха да видят какво става по речния бряг. Неудоволствието на Хуон де Домвил, когато вестта го застигне, щеше да се излее някъде другаде. Кадфел забеляза Годфрид и Агнес Пикар на прага на помещението за гости, увлечени в таен и напрегнат разговор, лицата им бяха изопнати и унили, а от начина, по който се споглеждаха, ставаше ясно, че правят сметки и са много разтревожени. Това развитие на събитията изобщо нямаше да им се понрави; те искаха размирният момък да бъде прибран на сигурно място в някоя килия на замъка и даже заплашен от смъртна присъда.

Ивета не се виждаше никъде. Без съмнение я бяха заключили в някоя стая заедно с някоя слугиня на Агнес да я пази. Не се показва и след няколко часа, въпреки че вуйна й и вуйчо й бяха забелязани няколко пъти да кръстосват между покоите на игумена, помещението за гости и стражницата. Веднъж дори Пикар излезе на кон и се забави близо час — без съмнение бе ходил до къщата на епископа, за да се съвещава с Домвил. В ранния следобед Кадфел се тревожеше, че бе занемарил обичайната си бдителност по отношение на Осуин, и някак умиловивен установи, че, оставен без надзор, помощникът му не бе разлял, ни изгорил, ни счупил нещо, нито изскубнал по погрешка

ценни растения. Това би могло, разбира се, да бъде особена намеса на съдбата, милостив жест заради очевидното притеснение на Кадфел, ала спокойно можеше да бъде и упрек към него за това, че не изпуска от очи своя възпитаник и така му пречи да придобие увереност в собствените си възможности.

Онова, който го измъчваше, бе лесно за обяснение и трудно за решаване. Трябваше ли да отиде при игумен Радулфъс и да му каже на какво бе станал свидетел и съучастник предишната вечер? Подобна намеса в работите на свършено непознати хора, при това с тъй подозрителни показания, можеше да се окаже опасна, макар и продиктувана от добри намерения стъпка. Защото все пак внушаващото доверие момче можеше да се окаже пресметлив мошеник, който се целеше в голямото наследство и бе прелъстил Ивета за собствена облага; а без съмнение бе достатъчно привлекателен, за да я спечели. И въпреки че се опитваше да огледа замесените в тази история от всички страни без предубеждение, Кадфел не можа да открие у семейство Пикар някаква следа от сърдечност или нежност към момичето.

Въпросът за него се разреши, когато игумен Радулфъс прати да го повикат. Следобедът бе превалил наполовина. Той се подчини, леко озадачен и още по-малко притеснен, като разсъждаваше философски, че лъжите невинаги могат да бъдат така лесно опростени дори и когато целят нещо добро. Освен това би било неразумно да подценява Агнес Пикар, макар досега да не беше правил опит да ѝ застане на пътя, освен че в подходящия момент бе наливал масло в огъня.

— Получих оплакване от теб, брате Кадфел — каза игуменът, извъръщайки се рязко от писалището си. Гласът му, както винаги, бе хладен, язвителен и вежлив, а изражението — неизменно спокойно. — О, не са назовали името ти, но съм убеден, че монахът, който все още е работел в билковата градина след вечеря снощи, едва ли е бил някой друг.

— Да, аз бях — отвърна Кадфел с готовност. Имаше само един начин човек да се разбере с Радулфъс — да говори направо и открито.

— В компанията на лейди Ивета и на онзи млад мъж, когото сега преследват из гъсталаците покрай реката? И си ги поощрявал мълчаливо в една толкова необичайна среща?

— Нито едното, нито другото — отвърна Кадфел. — Натъкнах се на тях в собствената си сушилня, за тяхно притеснение и за мое. Както и лейди Пикар само миг по-късно. Признавам, че се опитах, доколкото беше възможно, да успокоя обстановката. Иначе щеше да се разрази страшна буря. Да кажем, че съм изстрелял една-две запалени стрели, за да пробия облаците.

— Едната версия — каза игуменът спокойно — чух от сър Годфрид, който без съмнение я е научил от своята съпруга. Нека сега чуя своята — и Кадфел разказа всичко с пълни подробности, доколкото си спомняше какво бе станало, въпреки че се въздържа да спомене безразсъдното твърдение на Джослин, че не би се спрял пред убийство. Буйните младежи говорят такива неща, но техните лица и поведение създават невярна представа за тях. Накрая Радулфъс се взря в него смръщен и се замисли: — Това, че го усукваш и не казваш цялата истина, брате Кадфел, оставям на изповедника ти. Но вярваш ли искрено, че това момиче се бои от своя сродник? Че е била принудена да приеме неща, които ненавижда? Аз чух лично какво каза обвиненият момък. Но той има голяма изгода да я спечели и да предотврати замисления брак, а мотивът му може да е долен, каквато винаги е алчността. Приятната външност не означава непременно порядъчност. Възможно е вуйчото на момичето наистина да й мисли доброто. А тогава би било грях да осуетим плановете му.

— Има една подробност — каза Кадфел предпазливо, — която ме тревожи най-много. Тази девойка никой никога не е виждал сама. Винаги я придружават вуйна й и вуйчо й, застанали от двете й страни. Тя почти не говори, тъй като винаги някой друг говори вместо нея. Ще се почувствам удовлетворен, ако вие, отче, поне веднъж разговаряте с нея свободно и насаме, без свидетели, и я изслушате, без някой да й налага какво да говори.

Игуменът се замисли над предложението и призна мрачно:

— Това, което казваш, е разумно. Може и да е просто прекомерна загриженост, която я обгражда, но нейният глас също трябва да се чуе. Какво ще кажеш, ако аз лично направя посещение в крилото за гости и видя дали няма да успее да остана насаме с нея? Това ще успокои съвестта ми не по-малко от своята. Защото, право да ти кажа, сър Годфрид ме уверява, че този оръженосец е злоупотребил с благосклонността, на която се е радвал, докато е служел на своя

господар, ухажвайки скрито девойката, която преди това била доволна от съдбата си, целял е да ѝ завърти главата с вниманието и комплиментите си. Ако е така, случилото се тази сутрин може да ѝ е отворило очите и да я е накарало да размисли... — нищо в думите или поведението му не показваше дали приема безпрекословно истинността на обвинението в кражба, или вярва на очите си. Той бе твърде проникателен, за да не е премислил възможностите. — Възнамерявам — продължи Радулфъс — да поканя годеника с неговия племенник, както и сър Годфрид Пикар, да вечерят с мен тук. Това ми дава възможност да отнеса поканите лично. И защо не точно сега?

Защо не, наистина? Кадфел излезе заедно с него в мъгливия есенен следобед, удовлетворен от събеседването. Радулфъс бе аристократ и изповядваше строги идеи за дълга на младите да бъдат напътствани от онези, определени за техни настойници; но не беше сляп за честите провали на възрастните, привилегирани по този начин да налагат доброжелателството си върху живота на своите деца. Само да успееше да си осигури няколко мига насаме с Ивета, той непременно щеше да спечели доверието ѝ. Тя нямаше да пропусне подобна възможност. В това домакинство той бе господарят и ако протегнеше десница над нея, тя щеше да бъде защитена дори от кралете.

Минаха през градината на игумена, озоваха се в просторния двор и се упътиха към помещенията за гости. Кадфел щеше да се сбогува и да се върне в градините, но вместо това и двамата се заковаха на място. Защото на една каменна пейка до стената на трапезарията седеше Ивета, свела прилежно очи към молитвеника в скута ѝ, а забуленото слънце хвърляше меко сияние върху тъмnozлатистите ѝ коси. Опровержение на всичко, казано за нея досега: тя беше сама, седеше там на открито, четеше си спокойно и около нея не се виждаше никой от роднините на вуйчо ѝ.

Радулфъс се озърна внимателно, обърна се и се насочи към мястото, където седеше девойката. Тя може би долови шумоленето на расото му, тъй като стъпките му изобщо не се чуваха, и вдигна поглед. Лицето ѝ бе почти кристално спокойно и неподвижно. Кожата ѝ бе толкова бяла, че бе трудно да се каже дали беше по-бледа от нормалното, но когато видя игумена, тя се усмихна леко и стана, за да му направи изискан реверанс. Кадфел го следваше плътно, без да вярва на очите си и без да разбира онова, което виждаше.

— Дъще — рече Радулфъс нежно, — радвам се да те видя в такъв покой. Опасявах се, че тревогите от тази сутрин са те разстроили силно, когато ти предстои толкова сериозна промяна в живота и се нуждаеш от размисъл и спокойствие. Струва ми се, че си имала по-добро мнение за онзи момък, отколкото той заслужава, и не си била готова за подобно разкритие. Убеден съм, че видяното те е разстроило.

Тя вдигна поглед към него с ясно, неподвижно лице, с немигащи, но празни очи и отвърна:

— Да, отче, никога не съм допускала нещо лошо за него. Но вече приключих със своите съмнения. Зная какъв е дългът ми — гласът ѝ беше много тих, но твърд и категоричен.

— И духът ти е спокоен за утрешното причастие? Аз също имам дълг, дете мое, към всички, които идват да търсят лек тук. И съм достъпен за всички. Ако има нещо, което искаш да ми кажеш, направи го свободно, никой не може да ме разубеди или попречи и аз ще те изслушам с доверие. Твоят мир, твоето щастие са моя грижа, докато си между стените на нашата света обител, а когато си отидеш оттук, ще те съпровождат молитвите ми.

— Вярвам ви — каза Ивета — и ви благодаря. Но духът ми е в мир и покой, отче. Виждам ясно своя път и повече няма да позволя да бъде отклонявана.

Игуменът се взря в нея продължително и сериозно. Тя срещна погледа му, без да трепне, и удържа бледата си решителна усмивка. Радулфъс реши всичко да бъде изречено съвсем недвусмислено, защото това можеше да се окаже единствената възможност.

— Разбирам, че бракът, в който ще встъпиш утре, е особено желан от твоите вуйчо и вуйна и подходящ по ранг и богатство. Но ти самата желаеш ли го, дъще? Сключваш ли го по собствена воля?

Тя отвори още по-широко огромните си теменужени очи, разтвори невинни недоумяващи уста и каза просто:

— Да, разбира се, отче. Със сигурност става по моя воля. Върша онова, което смятам, че е правилно и добро, и го върша от сърце и душа.

---

[1] Сантяго де Компостела е град в Северозападна Испания — най-посещаваното след Ерусалим и Рим място да поклонения пред Средновековието. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Саймън Агилон се възползва от единия час, в който неговият господар уталожваше със сън гнева си и обилния си обяд, и се измъкна навън. Бързо прекоси задната градина на епископа, спусна се надолу покрай хамбарите и овощните градини, промъкна се през пролуката в стената и навлезе в гората, която опасваше Форгейт. Надолу по течението, така бяха казали свидетели, Джослин изчезнал и някъде съвсем близо до мястото, на което е бил видян за последен път, трябва да е излязъл на сушата. Без съмнение на десния бряг, по-далеч от замъка. Защо да се излагаш на риск в самото гнездо на врага, та било то и в търсене на прикритие? Брегът на манастира представляваше по-добра възможност.

Преследваха го, разбира се, но методично, без да бързат. Първата стъпка бе да се поставят стражи на всички пътища, които излизаха от града, а между тях подвижни патрули, за да образуват обръч, който Джослин трудно би могъл да пробие. След като го бяха сторили, вече можеха да си позволят да бъдат бавни и усърдни в претърсването на местността, заключена в пръстена. Той нямаше нито кон, нито оръжие, нито средство за придвижване. Домвил, веднъж уведомен за бягството му, бе наредил да преместят сивия кон от общата конюшня, където го бе отвел Саймън, и да го заключат отделно от страх, че неговият собственик можеше да опита да се промъкне през нощта, за да го вземе и с негова помощ да се опиша да избяга. Беше само въпрос на време, докато бъде заловен отново.

Саймън навлезе навътре в гората надолу по течението, докато реши, че е стигнал близо до мястото, където Джослин бе излязъл на сушата. Тук навътре от брега растителността бе гъста, имаше много храсталаци и той откри два отделни малки потока, които се промъкваха към реката. Несъмнено мокрият до кости Джослин можеше да си позволи да използва коритото на единия като своя пътека, в случай че изкарат кучета да го погнат по следите му. Саймън пое по втория поток навътре в гъстата гора. Когато спря, за да се

ослуша, около него не се долавяше нито звук, освен случайната песен на някоя и друга птичка. Той постоя, наострил слух, и започна да си свирка една мелодия за танц; бяха я научили от свещеника на Домвил, който имаше дарба на музикант и създаваше светски песни в добавка към литургиите.

Саймън постепенно си проправи път още четвърт миля навътре от реката, като все още си подсвиркваше в очакване на отговор. Гъстите храсти вдясно от него помръднаха, една ръка се протегна, за да ги раздели, и той долови унилия поглед на нечий очи, които се взираха навън.

— Джос? — прошепна той. Макар че преследвачите не се бяха насочили насам, някой бдителен селянин, дошъл за дърва, би могъл да вдигне тревога и да провали всичко. Но засега тук в гората цареше пълен покой.

— Саймън? — той не бързаше да се довери. — Нали не са те пратили като примамка? Не съм докосвал проклетото му злато.

— Не съм го и помислял. Тихо, не се показвай! — Саймън се приближи още повече, за да бъде чут и да чува шепота на приятеля си. — Сам съм. Дойдох да те търся. Не бива га лежиш на открито тази нощ, целият подгизнал от водата. Още не мога да ти докарам коня, залостили са го на друго място. А всички пътища са завардени. Ще трябва да поседиш още ден-два в скривалището си, докато им омръзне и станат по-немарливи. Той ще престане да иска кръвта ти след утре сутрин.

Храстите се заклатиха заедно с Джослин, който потрепери от несъгласие и презрение, защото след утрешния ден всичко щеше да бъде загубено.

— Господ ми е свидетел — рече той през зъби, — няма да се откажа. Омъжат ли я насила, насила ще я направя вдовица.

— Млъкни, глупако, не говори такива неща! Ами ако и други са те чули? С мен си в безопасност, ще ти помогна, доколкото ми позволяват силите, ала... Не мърдай сега и ме остави да помисля!

— Мога и сам да се грижа за себе си — каза Джослин и предпазливо се изправи в прикритието си, изцапан и кален. Русата коса все още бе залепнала за главата му, ала съхнеше по слепоочията му на своеволни златни кичури. — Ти си добър човек, Саймън, но те съветвам да не се излагаш така глупаво на опасност заради мен.

— Какво искаш? — подразни се Саймън. — Да си кротувам и да оставя да те заловят? Виж сега, най-безопасното място за теб в този момент, мястото, където никога не би им хрумвало да те търсят, е в земите на епископа. О, не в къщата, конюшните или двора, разбира се. Ала домът и градината му ще бъдат подминати при тази хайка. Хамбарите и краварниците на всички други ще бъдат претърсени. В края на земите има една колиба — близо до вратата, през която излязох, — където събират сеното от задната нива. Там ще лежиш на сухо, а аз ще ти донеса храна. Вратичката в стената ще залостим отвътре, за да не може да влезе никой. После, ако успея по някакъв начин да ти доведа Брайър... Какво ще кажеш?

Планът бе доста разумен и Джослин го прие с жар и благодарност. Онова, което премълча, бе, че в този миг липсата на кон не означаваше нищо за него, тъй като нямаше никакво намерение да ходи, където и да било, преди да намери начин да спаси Ивета или поне, преди да е загубил надежда и вяра, а вероятно и живота си в опит да го стори.

— Ти си добър приятел и няма да го забравя. Ала се погрижи за себе си, един от нас в тази каша е напълно достатъчен. Слушай! — той хвана Саймън за китката и я разтърси пламенно: — Ако нещата тръгнат на зле и бъда заловен, ти не знаеш нищо. Сам съм се оправял. Отречи се от мен, имаш благословията ми. Ако видят месо или нещо друго, за което ще ми потърсят сметка, ще кажа, че съм го откраднал, ти няма да се забъркваш. Обещай ми! Ще се срамувам от себе си, ако стана причина да се усъмнят в теб.

— Няма да те хванат — каза твърдо Саймън.

— Не, обеща ми!

— Е, добре, щом толкова искаш. Ще те оставя да се пържиш... или поне ще се опитам да те измъкна по заобиколен път. И аз като повечето хора обичам кожата си цяла. Добре ще се погрижа за нея, по един или друг начин. Хайде тогава! Докато всичко е спокойно и все още съм до теб — пътят назад се оказа по-къс, тъй като можеха да се насочат направо към задната стена на градините на епископа, а и гъсталакът наоколо им служеше за прикритие. Веднъж-дваж Саймън, който вървеше напред, подсвирваше тихичко и Джослин влизаше в храстите. Ала тревогата бързо отминаваше, тъй като поводът за тия мерки се оказваше или плясък от птичи криле, или прошумоляване на

див звяр в гъсталака. Вратичката в стената стоеше открехната, както я бе оставил Саймън. Той избърза напред, за да я отбори предпазливо и да огледа наоколо. Сетне даде знак на своя приятел, който, признателен за помощта, бързо мина през нея, след което я затвори и залости зад гърба си. Вътре до стената имаше ниски ясли. Носеше се дъх на сено. Ситната прах, която разнесоха нозете им, гъделичкаше ноздрите им. — Никой няма да дойде — рече тихо Саймън. — Конюшните в двора са добре запасени. Тук вътре е удобно, можеш да легнеш. Стой си вътре и мирувай. Тази вечер ще ходя с вуйчо на вечеря при игумена, ала преди това ще ти донеса месо и нещо за пиене. Тъкмо ще поизсъхнеш в сламата.

— Това си е цял палат! — възкликна сърдечно Джослин и стисна ръката на приятеля си с гореща благодарност. — Няма да забравя добрината ти. Каквото и да се случи оттук нататък, слава на Бога, ще знам, че има един човек, който отказва да приеме, че съм крадец, и ми е приятел, на когото мога да разчитам. Ала имай предвид, че стигне ли се дотам, по-добре да потъна сам, отколкото да те завлека със себе си...

— Не се занимавай с моето благополучие — отвърна му Саймън с усмивка, — а се погрижи за собствената си кожа. Аз отговарям за своята. Сега тръгвам. Иначе онзи ще се развика, че ме няма. Трябва да му помогна да се облече за вечерята с игумена!

Брат Кадфел отбеляза присъствието им на ранната вечерня — Хуон де Домвил в строго великолепие за трапезата на игумена, пременен в наситено червено и черно; каноник Юдо — невъзмутимо скромнен и аскетичен също като много по-младия приор Робърт, който учи за светец, но въпреки това не изпуска от очи светските перспективи около себе си. Обслужвани от младия оръженосец Саймън Агилон — къдрокос, атлетичен и дискретен, със смугло открито лице, придобило необичайно сериозен вид поради събитията от деня.

Семейство Пикар също дойдоха, но без бъдещата невеста. Кадфел на два пъти бе зърнал Ивета през късния следобед, но отново с охрана от двете ѝ страни. Тя бе запазила спокойното си и сдържано поведение, беше със същото бледо, но гордо и самоуверено изражение,

леката усмивка бе готова да докосне устните ѝ при нужда; но само онзи път, разсъждаваше Кадфел, тя бе безспорно сама, без да я наблюдават, свободна да изрече онова, което мисли, без някой да я притеснява. И тя го стори. Опроверга всички очаквания. Нямаше какво да се направи. Тя бе повярвала най-лошото за младия Джослин Луси и го бе лишила от чувствата си с решителност, която изглеждаше твърде непривична за нея. Беше се примирила с брака си и бе решена да го понесе.

Само че тя бе твърде наивна, реши Кадфел, прекалено лесно се остави да бъде убедена. Нима нямаше чаша, скрита в торбата на Вениамин^[1] от библейската история, за да му попречи? И нима оттогава същата хитрина не бе използвана многократно? Но Ивета бе съвсем млада и вероятно така невинно влюбена, че съвсем не бе трудно да преобърнат твърде необузданите ѝ чувства. И все пак бедата с така явно подозрителни на пръв поглед неща е, че в края на краищата могат да се окажат истина.

Той наблюдаваше благородниците, докато пресичаха двора към покоите на игумена след ранната вечерня, и забеляза как Агнес Пикар се отправи обратно към крилото за гости. Нямаше никаква възможност за действие, нищо не можеше да се направи. Кадфел отиде на вечеря в трапезарията и после на четенията в съборната на ордена, ала по някаква причина бе загубил и апетита, и вглъбеността си.

Гостите на игумена несъмнено вечеряха добре, ала не останаха много до късно. Кадфел бе отишъл да затвори сушилнята си, преди да се оттегли доста след късната вечерня, и тъкмо се връщаше към спалните помещения, когато на светлината на фенера, окачен на портата, видя Домвил и неговия оръженосец да се качват на конете си, за да се върнат в дома на епископа. Пикар си вземаше довиждане с тях. Каноникът Юдо очевидно прекарваше вечерта с игумена, за да се увери, че всички приготовления за идния ден са извършени.

По приповдигнатите им гласове можеше да се отсъди, че бяха добре почерпени, без, разбира се, да са прекалявали, тъй като самият Радулфъс бе въздържан човек и си осигуряваше всичко онова, което смяташе за правилно и подобаващо, ала никога не прекриваше поставените от самия него граници. Ярката жълтеникава светлина ги открояваше отчетливо. Баронът изглеждаше едър и себеугодлив, ала все още силен в кесията, имотите, тялото и ума — в никакъв случай

дребен или незначителен. Пикар бе по-слаб във всяко отношение. Бе тъмен, непочтен, лукав човек, чиято изтънченост добре допълваше бруталната сила на Домвил. Двамата можеха да представляват страховитото съчетание за всеки противник. Младият мъж до тях стоеше търпеливо, усърден, ала безучастен; вероятно мислите му бяха нейде другаде, ала характерът му се отличаваше с умереност. Нямахше да изпитва угризения, ако можеше да се пъкне в леглото си.

Кадфел ги наблюдаваше как яздят. Видя как момъкът хвана стремето на коня на господаря си, и почти чу стаената му прозявка. След това оръженосецът се метна на своя кон весел и доволен и потегли плътно до Домвил, хванал с една ръка юздите. Без съмнение бе напълно трезв и сигурно си даваше сметка за собственото си уязвимо положение, тъй като негово задължение бе да отведе господаря си у дома и да се погрижи да си легне. Пикар изостана от тях с вдигната за поздрав ръка. Двата коня минаха вяло през портите и равномерното потракване на подковите им по калдъръма на Форгейт постепенно заглъхна в безмълвната нощ.

По Форгейт всичко беше тъмно, ако не се смяташе бледото сияние на звездите. Макар и безлунно, небето искреше след няколкото мъгливи дни, въздухът бе свеж и почти мразовит. Зад един-два прозореца горяха свещи. Пред къщата на епископа, там, където колоните на портата бяха разположени по-навътре, крайпътните дървета хвърляха тъмнозелени сенки от двете ѝ страни.

Двамата ездачи забавиха ход и за момент спряха на пътя пред портите. Гласовете им, макар и приглушени, се чуваха отчетливо в кристалната тишина.

— Влизай вътре, Саймън — подкани го Домвил. — Аз искам да подишам малко чист въздух. Прати прислугата да си ляга.

— А камериерите ви, сър?

— Освободи ги. Кажи им, че тази вечер няма да ми трябва. Утре сутрин, ако не ги повикам, да дойдат един час след утренната. Увери се, че са разбрали заповедите ми.

Момъкът се поклони покорно, без да каже дума. Сред пълната тишина, която цареше наоколо, движението бе осезателно. Мъжът, който се криеше в сянката, замръзнал неподвижно, за да не издаде

незаконното си присъствие така близо до града, долови леко шумолене на плащ и тих звън на сбруи, когато конят се размърда. После Саймън се отдалечи покорно и подкара към двора, а Домвил дръпна юздите и продължи нататък към „Свети Джайлс“, първо ходом, а после в енергичен и устремен тръс.

Една сянка в мрака го последва по тревистата пътека край пътя с големи неравномерни крачки, които не издаваха нито звук. За хром човек, който се движи на един крак, осакатен от болест, напредваше изненадващо бързо, но не можеше да издържи твърде дълго. Ала докато долавяше равномерния тропот на копита, той ги следваше по пустия Форгейт, покрай лечебницата и църквата и оттам по широкия път отвъд. Разпозна момента, когато звукът, който равномерно се отдалечаваше, внезапно секна, и прецени към коя страна на пътя ездачът е свърнал по тревната пътека. После продължи към същото място, вече, без да бърза.

Вдясно от пътя теренът се спускаше рязко към долината на потока Меол и воденичния улей, който отбиваха от него. Тук рехави горички и разпилени шубраци покриваха склона, а там в долината дърветата растяха по-нагъсто. През тази обширна гориста местност минаваше тревиста пътека, достатъчно широка и гладка, за да се язди по нея през нощта под обсипано със звезди небе и сред дървета с полуокапали листа. Хуон де Домвил се беше спуснал по нея, но сега бе потънал в нощта и от него не се долавяше нито звук.

Старецът се обърна и бавно тръгна обратно към „Свети Джайлс“, където събратята му отдавна спяха в помещенията; само той бе неспокоен и буден. Не влезе вътре, въпреки че външната врата никога не се заключваше, в случай че някой нещастник потърсеше подслон от мразовитата нощ. Преди зазоряване тази нощ можеше да се окаже доста студена, но беше ясна, със сладък аромат и притежаваше чистия покой, подходящ за размисъл в самота, пък и възрастният човек не чувстваше студ. Извън оградата, в ъгъла на гробищната стена, имаше голяма купа сено от последната коситба на склона между лечебницата и пътя. След ден-два щяха да го отнесат вътре в хамбара, за да го струпат за фураж и сламена постеля за животните. Старецът се загърна в плаща си и седна на тревата, като се зарови в купата, за да почувства меката ѝ топлина около себе си. Клепалото, което висеше на колана му, постави на земята до себе си. Сега около него нямаше живо човешко

същество, което да се нуждае от предупреждение, че наблизно има прокажен.

Той не заспа. Стоеше с вдигната глава и ръце, отпуснати в скута му, осакатената лява положена в здравата дясна. Нищо друго в нощта не бе така неподвижно.

Джослин спа известно време в своето легло от сено. Саймън му бе донесъл хляб, месо и вино, както му бе обещал, а дрехите му бяха изсъхнали върху него; много пъти бе лежал доста по-неудобно. Само мисълта му не можеше да намери покой. Саймън говореше как под предлог, че сивият кон има нужда от раздвижване, ще го измъкне оттам, където го бяха заключили, и след ден-два ще помогне на приятеля си да избяга. Но каква полза? След ден-два Ивета ще бъде омъжена, а бягството без нея не влизаше в плановете му. Добре, че Саймън му предостави това убежище. Джослин му беше безкрайно благодарен, но нямаше намерение да се вслуша в съвета му и да избяга. Трябваше да действа преди десет часа на следващото утро.

И ето го тук сам, осъден да бъде преследван, без оръжие, без ясен план в главата си и само с няколко часа милост, които му оставаха.

Във всеки случай и за слепите бе ясно, че тук не може да направи нищо, а ако трябва да се придвижи донякъде, ще трябва да го стори пеша и през нощта. Дори и да успее да се сдобие с кинжал и да се придвижи незабелязано до къщата, до леглото на спящия Домвил покрай многобройните слуги, едва ли би могъл да се възползва от преимуществото си. В пристъп на ярост е лесно да говориш за убийство, но да го извършиш, е съвсем друга работа. При това така коварно, крадешком. Ако ставаше въпрос за открит двубой, за честна схватка... Но не, Домвил ще му се изсмее в лицето, преди да го хвърли обратно на наместника. И то не от страх, даде си сметка Джослин. Твърде малко бяха нещата на този свят, от които Домвил се страхуваше. Не от предпазливост, а от презрение ще ме отхвърли, рече си момъкът. Освен... освен ако успея да го пипна за брадата пред игумена, каноника, гостите и всички... и го зашлевя през лицето — нещо, което достойнството му няма да понесе, нещо, направено публично, което трябва да се измие с кръв пак публично. За да може да

се отнесе грубо към наместника и закона, за да може да се откаже да ме унищожи по-бавно, за да пожелае единствено сърцето ми, набучено върху острието на меча си, за да забрави и за Ивета, и за брака, докато не отмъсти за обидата... Да! Ако успея да го докарам до това състояние, той ще бъде добросъвестен докрай, ще ме остави да си поема дъх, ще ми даде меч, дълъг колкото неговия, след което ще ме убие прецизно и ритуално. Трябва да му се отдаде дължимото, с оръжие той се бие честно дори когато не вижда причина да разпростира тези скрупули до въпроси като лъжливи обвинения, подкрепени с фалшиви доказателства.

И кой знае... Кой знае? С молитвите на Ивета на моя страна и с цялата мощ на негодуванието ми — защото той постъпи подло с мен, — кой знае, може пък аз да надвия? Тогава, дори и ако ми извият врата заради неговите лъжливи показания, тя ще бъде спасена.

Честно казано, този извод не му се понрави особено. Защото Ивета трябваше да бъде спасена не само от този отвратителен брак, а и от своя попечител, който застрашаваше с еднаква сила и наследството ѝ, и самата нея. Какво би му коствало да я продаде на следващия сговорчив купувач така безцеремонно, както се бе спогодил с този. Макар че... понякога закъснението е равно на спасение. Може пък нещата да се променят, Пикар да умре... Само да не беше утрешният ден!

Ако възнамеряваше да свърши нещо, трябваше да излезе оттук и някак да се промъкне незабелязано обратно в манастира. Пътят при Форгейт вероятно бе заварден, стражницата и вратата за енориашите — охранявана, в това не можеше да има съмнение. От три страни земите на манастира бяха оградени с висока стена. Последната, четвъртата, граничеше с потока Меол, който напояваше градините, но лесно можеше да се премине през някой брод или да се преплува. Водата не плашеше Джослин. Ако можеше да прекоси Форгейт, после щеше да се спусне в долината и оттам през потока да се озове край манастира. Наоколо имаше горички и шубраци, които щяха да му послужат за прикритие. А наместникът най-напред щеше да го търси надолу по течението. Той се обърна, шумолейки в своето легло от сено. Доста кураж трябва да имаш, за да се изправиш срещу барона на областта и дръзко да го предизвикаш! Но това бе единствената

надежда на Джослин. А за да я съхрани, се налагаше да се измъкне оттук и да се озове в долината, докато е още нощ.

Нямаше как да разбере кое време е, но когато откряна вратата на колибата и надзърна в градината, навън бе тъмно като в рог. Мъртвата тишина, която цареше наоколо, бе твърде неприятна, но трябваше да стане или незабавно, или никога, а всичко изглеждаше неподвижно и безмълвно. Той вдигна резето на портичката, измъкна се навън и се плъзна покрай стената, която ограждаше градината на епископа. Тесен пояс дървета и малка пътечка отделяха къщата от съседната и го отведоха до Форгейт. Там спря, послуша се и установи, че всичко е спокойно. Но по бледото сияние, което съзря над открития път, разбра, че зората е по-близо, отколкото му се искаше. Най-добре беше да побърза.

Той се устреми напред през откритото пространство с леки стъпки и вече почти беше стигнал тревата от другата страна, когато един камък се търкулна под крака му с кратък стържещ звук. Някъде по протежение на Форгейт откъм града един глас възкликна високо, друг му отговори с приглушен вик, след което се разнесе тропот на нозе, които все повече приближаваха. Това бяха стражи, които продължаваха да завардват пътищата, извеждащи извън града. Джослин се втурна напред, надолу по стръмния склон към воденичния яз, после се спря и се гмурна в прикритието на храстите, тъй като долови ехтящ вик отдолу. Онзи път също бе заварден. Двама от подвижния патрул бяха нейде там пред него и сега се изкачваха бързо нагоре, за да го пресрещнат.

Все още никой не го бе забелязал, ала той имаше едно-единствено упование — да увеличи, доколкото бе възможно, разстоянието между себе си и преследвачите, а това означаваше да тръгне по пътя, където можеше да се надява, че ще се окаже по-пъргав от тях. Бързо се запровира през гъсталака назад и пое към затревения край на пътя, тичайки към „Свети Джайлс“ с бързината на елен. Зад гърба си ги чу да подвикват на другарите си, а после и ответния глас:

— Крадецът се показва от скривалището си! Насам, тук горе!

Двамата на пътя го гонеха, пъхтейки зад гърба му, ала той имаше добра начална преднина и бе сигурен, че може да им се изплъзне и да намери място, където да се скрие от постовете на всеки изход. В следващия миг обаче Джослин чу звук, от който кръвта му изстина —

ненадеен глух тропот на копита премина от трева на твърда почва. Двамата стражи от долината бяха на коне.

— След него! Тича към полето, пресечете му пътя! — изрева единият.

И те се понесоха към него в галоп, а тях вече не можеше да се надява да надбяга. Нямаше да успее да избегне задълго четиримата, ако на това място свърнеше от пътя. Той стигна до „Свети Джайлс“ в отчаян бяг, огледа се трескаво за някакво скривалище, но не можа да намери нищо. Вляво тревистият склон се издигаше до плета и стената на гробището. Зад него преследвачите ставаха победоносно гласовити, въпреки че все още не го бяха догонили. Извивката на пътя го беше скрила от погледите им.

Внезапно от мрака при стената прозвуча тих, но настоятелен глас:

— Ела тук! Бързо! — Джослин свърна инстинктивно в тази посока, дишайки тежко, и почти се строполи нагоре по тревистия склон върху дългата ръка, протегната към него. Мършава висока фигура в широко расо бе станала от земята и бързо отваряше тунел в купата съхнещи билки в ъгъла на стената. — Тук! — нареди гласът, безизразен като лицето. — Скрый се тук!

Джослин се гмурна с главата напред в купата и трескаво се зарови в нея. Почувства как възрастният човек отново се настани на земята, разпростря расото си и се облегна на купата. Усети гръбнака му изправен и кокалест през одеждите му и тревата. Без съмнение бе възрастен мъж. Тихият глас можеше да е на всеки, както бе приглушен, но раменете, притиснати към него, бяха широки колкото неговите собствени. Една ръка се протегна и го стисна за коляното през шумолящите стебла, за да го накара да замръзне, и той незабавно се подчини. Мъжът, който го прикриваше, седеше неподвижен и невъзмутим. Неговата доброжелателност незабавно повлия на Джослин и уталожил тревогата в сърцето и душата му.

Те идваха. Чувахе тропота на копита все по-близо, долови как предният кон се закова на място, а подковите му се плъзнаха по чакъла. Помисли си, че са видели наблюдателя до стената; просветляването преди съмване беше достатъчно за това, а пред тях се простираше права отсечка от пътя и без съмнение съвсем пуста. Той чу как единият

от ездачите слезе от коня си, и притаи дъх, сигурен, че другият ще се изкатери по склона.

— Зараза! — извика старецът предупредително и удари клепалото, което стискаше в ръка. Настъпи унила тишина. Катерачът се беше стреснал.

Долу на пътя вторият конник се изсмя:

— Оня трябва да е луд, за да предпочете дом за прокажени пред тъмницата — после повиши глас убеден, че старците и болните задължително не чуват. — Ей, човече! Преследваме един престъпник, обвинен в кражба. Беше хукнал насам. Да си го виждал?

— Не — отвърна старецът. Освен че гласът му бе приглушен зад покривалото, той изговаряше думите бавно, сякаш говоренето го затрудняваше; но с усилие и търпение успя да отвърне: — Не съм виждал никого.

— Откога седиш там? Забеляза ли някакъв човек да минава оттук?

— Цяла нощ — отвърна тежкия глас. — Но никой не е минавал.

Доколкото можеше да се съди по шума, двамата пешаци също пристигнаха, останали без дъх. Четиримата снишиха гласове и започнаха да се съвещават.

— Вероятно е свърнал между дърветата и се е втурнал обратно — рече единият. — Да тръгнем по пътя вдясно. Ще яздим до преградата, за да се уверим, че не се е промъкнал напред незабелязан, а после ще се върнем и ще поемем наляво.

Конете се раздвижиха и се понесоха в тръс напред. Двата пешаци вероятно бяха тръгнали след тях между дърветата, като пътьом претърсваха храстите за пляката си. Настъпи продължителна тишина, която Джослин се страхуваше да наруши.

— Протегни се и се отпусни — каза накрая старецът, без да извъръща глава. — Все още не можем да се движим.

— Трябва да свърша нещо важно — каза Джослин, като се наклони към скритото под качулката ухо, за да бъде чут. — За този отдих Господ знае, че ви благодаря с цялото си сърце, но трябва някак да се добера до манастира преди съмване или свободата, на която ме обрекохте, ще се окаже ненужна. Кълна се, че трябва да направя едно нещо за друг човек...

— Какво? — попита старецът спокойно.

— Да предотвратя, ако мога, брака, който ще се сключва днес.

— А-а! — възкликна спокойният и решителен глас: — Защо? И по какъв начин? Все още не можеш да мърдаш, скоро ще се върнат и пак ще погледнат насам. Трябва да видят, че всичко си е, както преди. Един прокажен старец, предпочел нощ под звездите вместо под покрив... и нищо повече — тревата прошумоля; можеше да бъде едва доловимо трепване като от въздишка. — Ти разбра ли къде си попаднал? Страхуваш ли се от проказата, момко?

— Не — отвърна Джослин, после се поколеба и размисли: — Да! Страхувах се, или поне така си мислех. Не зная. Сигурен съм, че повече се страхувам да не се проваля в онова, което трябва да извърша.

— Имаме време — каза старецът. — Ако искаш да ми разкажеш, слушам те — и Джослин му изля целия товар, който тежеше на сърцето му. Изведнъж му се стори съвсем естествено да сподели мъката си без задръжки, да не скрие нищо от своята скандална любов, да разкаже за бедите, които му бе докарала, и още по-големите беди, причинени на Ивета. Беше преполовил историята, когато внезапно властната ръка притисна коляното му, призовавайки към мълчание и неподвижност, докато двамата конници отминат обратно в посока към града. Когато потънаха в мрака и последното ехо от копита заглъхна в далечината, той продължи, сякаш нишката изобщо не бе прекъсвала. — И си решил да се скриеш някъде около кlostера — попита възрастният човек накрая, — после да изскочиш, за да предизвикаш бившия си господар на битка, и така да се изправиш лице в лице срещу него, за да не може да те отхвърли, без да се опозори?

— Това е единственото, което мога да измисля — каза Джослин, въпреки че така ясно описан, собственият му план не вдъхваше особени надежди.

— Тогава не бързай — каза Лазар, — преди да се е съмнало, защото, ако имаш клепало, качулка и покривало на лицето, ще станеш толкова безлик и безименен, колкото всеки друг прокажен. Едно мога да ти кажа: Хуон де Домвил не си е лягал тази вечер. Яхна коня си и потегли насам, оттук зави надясно и ако не знае друг обратен път, все още не се е върнал. Мисля, че трябва да мине по същия път, по който излезе с коня си, и докато не прекоси това място, пред олтара няма да застане младоженец. А ние двамата можем да наблюдаваме на смени. Стига да дойде! Защото кой знае, може и повече да не се появи?

Бе най-странната нощ, последвана от най-странното разсъмване, които Джослин бе изживявал. Със светлината дойде и лека омара. Изгриващото слънце надникна през нея, както се бе разстлала на големи кръпки в долината отвъд пътя. Ала Хуон де Домвил не се задаваше откъм къщата на епископа.

— Не излизай от укритието си — каза най-сетне Лазар, — докато не се върна.

Сетне се изправи и отиде в приюта, откъдето донесе едно расо с качулка като неговото и синя ленена кърпа за лицето.

— Можеш да изпълзиш навън и да ги облечеш. Освен ако не се боиш да носиш расото на мъртвец. Той лежи там, в гробището. Трябва да е бил едър мъж, ще ти е доста широчко.

Джослин изпълни всичко, както му бе заръчано, също като дете или като човек в толкова непредвидим сън, че трябва да разчита на своя наставник. В подобно състояние вече не му се струваше странно, че се налага да отвори сърцето си пред прокажен, да приеме закрилата на качулката на друг прокажен смъртник и без страх или отвращение да се остави да бъде отведен в лечебницата, където преживяваха клетниците. Това беше протегнатата към него десница и той я пое с топлота и благодарност. Дори не попита как да мине за обитател на приюта. Със сигурност броят на пребиваващите тук бе известен, а самият той бе твърде едър, за да остане незабелязан. Дали Лазар вече бе подшушнал някоя и друга дума в нечие ухо, или нещастните люде по инстинкт разбираха кога един себеподобен се намираше в нужда, и недоловимо раздвижваха своите редици, за да го приемат и погълнат, ала всички тези мъже и жени се сбраха около Джослин и го скриха, когато се събраха в църквичката за утрenna.

Край себе си той видя всевъзможни обезобразявания и поражения от болестта и откри, че ненадейно го бе обладало всепоглъщащо и неподозирано до този миг смирение. От много отдавна не бе обръщал такова благочестиво внимание на думите от службата, нито пък се бе чувствал тъй погълнат в паството по време на литургия.

Що се отнася до наблюдението на пътя навън, Лазар го бе поверил на малкия Бран, който много добре помнеше външния вид на човека, за чието появяване следеше. Вършеха вместо Джослин всичко необходимо и в настоящия миг той не можеше нито да се

противопостави, нито по какъвто и да било начин да се отплати; единственото, което му оставаше, бе пламенно да склони глава сред другите и да благодари сърдечно за предоставеното му благоволение. Това и стори.

---

[1] Най-малкият и любим син на Яков и Рахил; Битие, 35:16-18; 44:1-12. — Бел.прев. ↑

ГЛАВА ПЕТА

Събудиха Ивета рано, защото подготовката на тоалета ѝ предполагаше сложен ритуал. Агнес и Мадлен я окъпаха, облякоха и накичиха, сбраха разкошните ѝ златни коси в дузина искрящи плитки, набиха ги във фина мрежичка и ги обхванаха със златна диадема, обсипана със скъпоценни камъни. От коронката се спускаше воал от златна нишка, който обгръщаше шията и раменете ѝ и падаше върху тежката златна бродерия на робата ѝ. Тя изтърпя всичко това в пълно мълчание и с ледено лице, толкова бледо, че в сравнение с него украшенията ѝ от слонова кост изглеждаха сиво-кафяви. Въртеше се покорно в ръцете им, навеждаше глава, щом ѝ кажеха, и изпълняваше всичко, което изискваха от нея. Когато беше готова, я отведоха в средата на стаята изправена като статуя в ниша на светец, всяка дипло на роклята ѝ бе нагласена до съвършенство, и ѝ наредиха да не мърда от страх да не намачка великолепните си одежди. Тя остана така, както ѝ бяха заръчали, и не се оплака през цялото време, докато те се гиздеха в не по-малко великолепие.

Вуйчо ѝ пристигна, обиколи я с присвити очи и критична гримаса, нагласи диплите на воала ѝ в по-сурова симетрия и изрази задоволството си. Каноникът Юдо дойде ласкателен и превзет, направи ѝ комплимент не толкова за красотата и подобаващото достолепие, колкото за изключителното ѝ щастие да бъде избраницата в този брак, и подчерта благодарността, която тя дължеше на настойниците си за това, че са успели да ѝ го осигурят. Гостите пристигаха един след друг, възхищаваха се, завиждаха и отиваха да заемат местата си в църквата.

Когато стана десет часа — времето, определено за голямата литургия, — придружителите ѝ се наредиха зад нея и хванала под ръка Пикар, тя бе въведена в главния портал на постройката за гости, готова да посрещне своя годеник.

Имаше само един пропуск в цялата педантична подготовка, която до този момент вървеше безупречно. Жениха го нямаше.

Никой, дори Пикар, не посмя да измърмори недоволно или да погледне накриво през първите десетина минути. Хуон де Домвил не се съобразяваше с общоприетите разбирания и въпреки че този брак безспорно беше печеливш за него, той го считаше за принизяване. Беше неприлично да закъснява, но никой не се съмняваше, че ще дойде. Когато обаче отлетяха още десет минути и въпреки това никакво официално шествие не бе минало покрай стражницата, нито пък се чуваше тропот на копита покрай Форгейт, настъпи смущение, разнесе се ропот, неловко помръдване на крака и после шепот. Застанала отпред, Ивета се пробуди от ледения студ, който я бе сковал, пронизана от тръпките на съмнението около себе си, и озадачено пое дъх. Не даде външен израз на чувствата си, само кръвта започна да се възвръща в лицето ѝ, както и руменината в стиснатите ѝ устни, за да ги омекоти и да им придаде розов оттенък.

Каноникът Юдо пристигна, носейки се елегантно откъм църквата, но грациозните му маниери не можеха да скрият притеснението му. Каза нещо с приглушен глас на Пикар, чието чело все повече потъмняваше и се сбърчваше от тревога. Кадфел пристигна късно и забързан от градината и зае мястото си между братята. Погледна само булката и просто не можа да откъсне очи от миниатюрната златна кукла, в която я бяха превърнали, нищо истинско, ако не се смятаха дребното замръзнало лице, което се топеше сред златото, и беглата искрица дълбоко в теменуженосините очи, която си пробиваше път нагоре от бездънни дълбини към дневната светлина.

Тя бе сред първите, доловили забързания тропот на копита покрай Форгейт. Изви очи, без да смее да обърне глава, когато Саймън Агилон, пременен в сватбарски одежди, влезе с коня си през портата, пусна юздите в ръката на вратаря и бързо слезе от коня, след което прекоси големия двор към помещението за гости, обзет от явна тревога.

— Господарю, моля за вашето извинение! Нещата някак се объркаха, ние сами не можем да си обясним... — той привика каноника Юдо, тримата сбраха глави, а Агнес източи врат, наостри уши и свъси вежди. Въпреки това околните ги чуха. Игуменът и приорът се бяха появили от църквата и стояха на почтено разстояние в съдържано неудоволствие. Те не можеха дълго да бъдат пренебрегвани.

— Миналата вечер, когато излязохме оттук, за да се приберем у дома... Аз изпълнявам каквото ми нареди, без да задавам въпроси, как бих си позволил?... Той ми каза, че има желание да пояди известно време, затова аз да се прибера и да кажа на прислугата да си ляга, тъй като не желае обслужване през нощта, нито пък тази сутрин, преди да даде знак. И аз се подчиних! Как иначе? Мислех си, че тази сутрин ще спи, когато камериерът надникне в стаята му. Аз самият се успах. Разбудиха ме близо половин час след утренната и тогава ми казаха, че господарят не си е в леглото — нито пък си е лягал през нощта, защото леглото било непокътнато — гласът на момъка се бе извисил, за да могат всички сбрани в помещението да чуят. Те и бездруго стояха безмълвни, до един насочили внимание към групичката в средата. — Отче игумене — обърна се Саймън към него с припряна почитателност, — ние сме много обезпокоени, че явно нещо се е случило с моя господар. Не се е прибирал цяла нощ, откакто ме прати вътре и ми нареди да освободя прислугата. И без всякакво съмнение не би отсъствал, нито би закъснял за сватбата, ако е на свобода и жив и здрав, за да спази дадената дума. Опасявам се, че може по някакъв начин да се е наранил... да е паднал може би... Язденето вечер е опасно, но той обича да го прави. Едно камъче под копитата е достатъчно... или пък някоя лисича дупка...

— Значи той те остави при портите на къщата? — попита Радулфъс. — И продължи нататък?

— Да, продължи да язди към „Свети Джайлс“. Само че не знам кой път е хванал след това и накъде се е отправил, ако наистина е имал някаква цел. Не ми каза нищо...

— Първата стъпка ще бъде — обяви Радулфъс сухо — да пратим хора по този път, които да потърсят някакъв знак или вест от него.

— Така и сторихме, отче, но напразно. Управителят на приюта не го беше виждал и ние продължихме да яздим нататък по пътя, но без резултат. Преди да продължим, трябваше от любезност да ви известя за случилото се. Но разговарях с един от сержантите на наместника, който бил навън с патрул и обикалял горите заради затворника, когото изпуснали, и неговите хора ще гледат и за някаква следа от моя господар. Той беше изпратил човек да уведоми наместника какво се беше случило. Отче, сигурно разбирате защо не бързах да вдигна тревога или да задавам въпроси, за което и да е от действията на моя

господар, но вече смятам, че трябва да се даде заповед за издирването му. Може да лежи някъде ранен и неспособен да се вдигне.

— И аз мисля така — рече игуменът решително и се обърна галантно към Агнес Пикар, която стоеше напрегната до съпруга си, с една ръка стиснала собственически златоткания ръкав на Ивета.

— Мадам, вярвам, че това нещастие няма да продължи дълго и скоро ще намерим милорд Домвил жив и здрав, забавен единствено от досадни обстоятелства. Но ще бъде по-добре, ако отведете племенницата си вътре и ѝ позволите да си почине в уединение само с вас, докато тези господа... и братята от нашия манастир, стига да решат... тръгнат да търсят жениха.

Агнес благодари припряно и тревожно, след което незабавно отведе момичето със себе си. Вратите на определените за тях стаи се затвориха и двете изчезнаха от погледите на присъстващите. Ивета не бе отронила нито дума.

Оседлаха коне, яхнаха ги и препуснаха — всички мъже сред сватбарите, всички коняри и пажове от къщата на епископа и един отряд войници от замъка. Мнозина от по-младите братя и послушници поеха пешком, а заедно с тях и едно от момчетата ученици, което, дочуло вестта, умираше от любопитство и бе успяло да се скрие, преди да го пратят на училище. Може би по-късно щеше да му се наложи да си плати за бягството, ала малкият смяташе, че рискът си заслужава.

Конниците избраха да яздят по Форгейт до мястото, където Домвил бе отпратил своя оръженосец и бе продължил към „Свети Джайлс“. После се разделиха на две групи, тъй като пътят там се разклоняваше, и поеха по избуялата отстрани трева. Пешаците незабавно се впуснаха по околните пътеки, някои си проправиха път през гористата местност покрай реката, а други заобиколиха покрай воденичния вир в долината на Меол и поеха нагоре по потока през ливади и шубраци.

Кадфел се присъедини към последните. Те се разпръснаха в дълга верига, за да обхванат колкото се може повече площ. Познаваха тук всяка пътека и стигнеха ли до някоя, известно време я следваха. Без съмнение от другата страна на Форгейт действаха по същия начин и в сходно разположение, но засега отникъде не се разнасяше вик, който да насочи или да прекрати диренето.

Вероятно вече бяха на около половин миля отвъд „Свети Джайлс“, където неравните ливади и редките, разхвърляни тук-там храсталаци постепенно се сгъстяваха и преминаваха в гори. Тук подстъпите към пътя бяха стръмни и известно време, докато наклонът не стана по-полегат, нито една пътека не се спусна да пресече веригата им. После, както и очакваха, стигнаха до широка зелена просека — хубава, гладка ивица торф, която се спускаше от пътя и се стесняваше леко там, където навлизаше в по-гъста гора. Вървеше на югозапад от пътя и на два пъти прехвърляше коритото на потока, което тук бе тясно и каменисто, а после продължаваше нататък, спомни си Кадфел, и след няколко мили стигаше до покрайнините на Лонг Форест.

Току-що бяха поели по тази зелена ивица, когато избягалият ученик, който в усърдието си търчеше на зигзаг пред тях, обзет от силно вълнение, се втурна обратно по пътеката, махайки трескаво към горичката зад него:

— Там отзад някакъв кон си пасе на една полянка. Има седло и сбруи, но е без ездач!

После се обърна рязко и се втурна обратно, а другите го последваха. Пътеката продължи чиста и добре утъпкана, а после се разшири в малка тучна ливада. Там в края ѝ, спокойно пощипвайки трева под дърветата, невъзмутимо пристъпваше високият черен кон на Хуон де Домвил. При вида на неколцината мъже, които се втурнаха към него, той само вдигна озадачен поглед. Сбруите му си бяха на място, всичко беше, както подобава, само от ездача нямаше и следа.

— Ако беше близо до собствената си конюшня — обясни възбудено момчето, гордо хванало юздата, — щеше да се върне там и така да ги предупреди. Но понеже се е намирал на непознато място, щом е преодолял уплахата си, е поел без посока — думите му прозвучаха разумно, а и той изгаряше от нетърпение да продължи. Но не беше изключено онова, което ги очакваше отпред, да не е за детски очи. Кадфел хвърли поглед към брат Едмънд, енфермериена, който вървеше до него, и прочете в очите му същите опасения. — Подплашеният кон се втурва напред, не назад — не мирясваше речовитият и сияещ немирник, — нали тъй? Да продължаваме ли?

— Ти — рече Кадфел — имаш задачата да отведеш животното обратно в къщата на епископа и да им обясниш къде си намерил. После се връщай на училище. Ако успееш да стъкмиш добра история,

може и да се разминеш с наказанието, задето си избягал — първоначално момчето придоби печален вид, после се разбунтува и захвана да спори. — Достатъчно! — отсече Кадфел и прекъсна възраженията му. — Можеш да го яздиш дотам. Ела, ето, стъпи... а така!

Той сви ръка и настани момчето на седлото, без да му остави време да реши дали да се натъжи, или да се почувства поласкано. Но усещането, което създаваше великолепното животно под него, свърши работа. Лицето му засия доволно, то пое юздите, заряза стремената, които бяха твърде дълги за него, заби пети в атлазената повърхност и свирна на коня тъй небрежно, сякаш яздеше всеки ден.

След като го наблюдаваха достатъчно дълго, за да се уверят, че се справя добре и ще изпълни заръката, те се обърнаха и продължиха. Полянката свърши и дървесата отново се сключиха около просеката. Тук-там, където тревата бе рехава, а пръстта мека, мярваха по някоя следа от копито. Вероятно бяха изминали още четвърт миля, когато брат Едмънд, който яздеше най-отпред, внезапно се закова на място.

— Ето го!

Едрото мощно тяло бе проснато по гръб, с глава върху корените на огромен дъб и с разперени ръце. Дърветата тук растяха по-нагъсто и дълбоките сенки поглъщаха наситените цветове на одеждите му, тъй че обърнатото нагоре лице се открояваше на фона на зелена тъма окървавено, с изпъкнали зачервени очи. Бруталното мъжествено излъчване на чертите му сякаш бе омекнало и се бе стекло като разтопен восък на свещ. Добре, че изпратиха детето обратно, преди да изтича напред и да се натъкне на тази гледка!

Кадфел отстрани Едмънд, пристъпи напред и коленичи до неподвижното тяло. След миг енфермериенът го последва и клекна от другата страна. Той бе свикнал да облекчава старци в смъртта им, но трупът пред него го изпълни с отвращение и страх. Двамата послушници и братята, които ги бяха последвали, се приближиха и безмълвни замръзнаха на място.

— Мъртъв ли е? — попита брат Едмънд уплашено и тутакси осъзна, че това е глупав въпрос.

— От няколко часа. Може би смъртта е настъпила призори. Още не е съвсем изстинал — Кадфел повдигна тежката глава и почувства върху пръстите си лепкавата гнус на съсирена кръв. Отзад, малко над

лявото ухо, плътта бе разкъсана и раната кървеше от десетина драскотини, които вече засъхваха. Там, където бе опряна главата му, и един лакът по-нагоре стволът на дъба носеше кървавите белези на сблъсъка. Кадфел внимателно опипа раната. Черепът му се стори здрав, костта не поддаде под пръстите му.

— Бил е хвърлен от коня си — събра смелост да се обади Едмънд. — Сигурно се е блъснал силно в този ствол. Може ли това да е причинило смъртта му?

— Възможно е — отвърна Кадфел смутено, но за момента предпочете да не дава да се разбере, че не е било така.

— Или ако е лежал така на открито, без да дойде в съзнание... студената нощ...

— Не е бил тук цяла нощ — каза Кадфел. — Росата на сутрешната мъгла е под него. А ако е бил хвърлен, виждате, че е бил хвърлен назад, а не напред от седлото. Конят не се е препънал — тъй като тялото лежеше напреко през пътеката с глава, опряна в дървото, и с крака, насочени към тях, докато го приближаваха откъм потока. — Било е рано сутринта и е бил хвърлен заднешком. Със сигурност тогава е яздел обратно към дома си. Пътеката е добра, поне за човек, който я познава, но предполагам, че вече е просветлявало, защото вероятно е яздил бързо, за да падне толкова тежко.

— Конят му се е изправил на задните крака — предположи Едмънд. — Може би някое дребно същество в нощния мрак се е шумгнало в краката му и го е уплашило...

— Възможно е — Кадфел внимателно отпусна назад главата на Домвил и я положи в основата на ожулената, окървавена диря върху дънера. — Паднал е и повече не е помръднал — заяви той убедено. — Вижте, само токовете на ботушите му са издълбали бразди в тревата, като при гърч.

Той се изправи, оставяйки тялото да лежи, както го бе намерил, и започна да обикаля около просеката, като я оглеждаше от различни страни. Един от послушниците много разумно се бе върнал назад да посрещне хората на наместника, които несъмнено щяха да бъдат изпратени от дома на епископа веднага щом момчето пристигнеше там със своята вест. Щяха да се нуждаят от носилка или от врата, измъкната от пантите, за да пренесат мъртвеца. Кадфел се върна по собствените си следи десетина метра по пътеката и после тръгна

обратно, като много внимателно оглеждаше дърветата от двете страни малко над нивото на очите си.

— Какво търсиш, Кадфел? — попита го брат Едмънд.

Каквото и да беше, след малко го намери. Спря на три-четири стъпки от нозете на мъртвия и се втренчи първо в стъблото от дясната си страна, доста над собствената му глава, след което отправи същия напрегнат поглед към отсрещното дърво.

— Елате да видите. Елате всички и ми бъдете свидетели, когато разкажа за това — върху двете стъбла на една и съща височина се виждаше тънка вдълбана ивица, която леко бе наранила изпъкналите жилки на кората. — Между тези две дървета е било опънато въже. Било е на нивото на гърлото на среден на ръст мъж на кон, въпреки че и на височината на гърдите пак е щяло да го събори от седлото. Било е достатъчно светло за галоп, предполагам, на такава хубава пътека, защото той очевидно се е движел бързо. Виждате колко далеч го е отхвърлило. Ще намерим следи от въжето и по гърлото му.

Хората се втрещиха, потресени, и не знаеха какво да кажат, докато го следваха в благоговейна тишина обратно до мястото, където лежеше трупът. Той отгърна яката на връхната дреха и оголи врата му. Тъмночервената резка от въжето не беше единственото, което откриха под брадата върху стегнатата жилеста плът. Съвсем ясно се открояваше синкавочерен обръч от две човешки ръце, а застъпващите се палци бяха оставили върху адамовата му ябълка огромно петно и вероятно бяха смазали хрущяла.

Те все още гледаха втренчено, обладани от безмълвен ужас, когато доловиха настойчиви гласове. Сред тях най-ясно се чуваше този на наместника. Кадфел повдигна яката, тъй че да закрие доказателствата за насилствена смърт, и се обърна заедно със своите спътници да посрещне Гилбърт Прескот и неговите офицери.

Когато наместникът видя всичко, което Кадфел трябваше да му покаже, донесоха носилка, положиха Хуон де Домвил върху нея и загърнаха лицето му с полите на наметалото му. Мястото, откъдето го вдигнаха, отбелязаха с кръст от две пръчки, който щеше да им помогне да го намерят, ако се наложеше отново да го претърсят. После отнесоха мъртвия обратно, но не в къщата на епископа, а в манастира, за да бъде

оставен в погребалния параклис и подготвен за заупокойна молитва от монасите на „Свети първоапостоли Петър и Павел“, които трябваше да присъстват на сватбата му.

Бран, който можеше да мине за всяко друго хлапе по Форгейт, захвърли своето наметало на прокажен и се върна от изнурителен набег по пътя, за да доложи на двамата забулени мъже, които седяха с клепалата си под зида на гробището.

— Намериха го. Видях ги как го носят обратно. Минаха с него покрай къщата. Не посмях да продължа по-нататък.

— Жив или мъртъв? — попита с бавен спокоен глас Лазар иззад избелялото синкаво покривало за лице.

— Момчето вече познаваше смъртта, нямаше защо да го щади.

— Лицето му беше покрито — отвърна Бран и седна до тях. Почувства мълчанието и напрежението на другия, новия — онзи, за когото се знаеше, че е млад и здрав, и се почуди защо момъкът трепери.

— Не казвай нищо — рече Лазар спокойно. — Сега можеш да си поемеш дъх. Тя също.

В просторния двор на манастира войниците оставиха носилката на земята и се скупчиха от всички страни, забързани, с тревожна глъч, която внезапно премина в мълчание и неподвижност. Людете наизлязоха да погледат безмълвно мъртвеца. Спряха се на почтително разстояние, всички до един, с изключение на наместника и неговите хора, а също игумен Радулфъс, който тежко пристъпи напред. От крилото за гости изскочи Пикар, все още изпълнен с упорита надежда, но при вида на завитата фигура и забуленото лице замръзна на място. Жените го следваха боязливо. Дребната, обвита в злато фигура се движеше така, сякаш едва издържаше тежестта на одеждите си, и все пак се приближи, без да извърща очи. Вече нямаше съмнение. Макар и скандална, за нея тази смърт означаваше живот. Защо, защо предишния ден бе изневерила на себе си по този начин?

— Ваше преосвещенство — заяви Прескот, — вестта, която носим, е твърде зловеща, тъй като милорд Домвил наистина бе

намерен, но в състоянието, в което го виждате. Монасите от вашия манастир го откриха в гората, хвърлен от коня си на пътеката, която води към Бейстан. Конят му пасеше невредим и го върнаха в конюшната. Хуон де Домвил е мъртъв, ударил е главата си в един дъб. Изглежда, се е случило, докато е яздил обратно към дома. Отче, ще го приемете ли, ще се погрижите ли за тялото и душата му, докато се извършат необходимите приготовления? Племенникът му е сред оръженосците тук, каноникът също му е роднина.

Саймън се поколеба, неспособен да отрони и дума. Сведе глава и преглътна с мъка, впил поглед в тялото върху носилката.

— Много злокобен обрат за такъв ден — заяви мрачно Радулфъс. — Изразяваме скръбта си и искрените си съболезнования към всички опечалени. И, разбира се, предоставяме своето гостоприемство, докато е необходимо, както и богослуженията и уединението на помещенията ни за гости. Време е за покой и молитви. Всеки ден смъртта е част от нашия живот, тя ни кара да приемаме нейната близост не като заплаха, а като обичайно изживяване по пътя към Божията милост. Няма какво повече да се каже. По-добре да приемем волята Божия и да замълчим.

— С цялото ми уважение, отче — отвърна Пикар с глас, изтънял като кинжал и въпреки това изключително вежлив и почтителен. От известно време Кадфел се опитваше да прочете какво бе изписано на лицето му, но усилията му не се увенчаха с особен успех; видя там тревога и, разбира се, гняв, както и безсилие, но и хладна пресметливост. — Но... питам се... Трябва ли така смирено да приемем тази смърт като воля Божия? Хуон де Домвил познава околността, има ловна хижа наблизко, недалеч от Лонг Форест. Досега е яздел без произшествия, било то денем или нощем. Трябва ли да приемем, че точно в навечерието на сватбата си е бил по-малко изкусен в уменията си и не така бдителен, след като и двамата знаем, че тръгна оттук трезвен и отпочинал? Казал е на оръженосеца си, че иска да подиша малко чист въздух преди лягане. Безспорно такива са били намеренията му. И сега изведнъж ни го водят мъртъв... мъж в разцвета на силите си! Не, не вярвам! Тук има някакво злодеяние и за да бъде удовлетворен, аз държа да науча повече.

Изглежда, Прескот съвсем преднамерено бе забавил потресаващата вест, за да види дали някой от присъстващите ще прояви признаци на удовлетворение при привидната възможност

смъртта да мине като нещастен случай. Но никъде не откри дори сянка от страх или вина, всички лица изразяваха смут и задължителната за такова нещастие скръб.

— Не съм казал, че смъртта му е случайна — вече открито заяви наместникът. — Падането му също не е злополука. Бил е съборен от седлото с въже, опънато на пътеката между две дървета на такава височина, че да го уцели в гърлото. Но не това го е убило. Който му е устроил тази засада, го е причакал там, за да довърши злодеянието си, докато Домвил е лежал в безсъзнание. Две ръце, здраво склучени около шията му, са причинили смъртта му.

Целият кръг се люшна като тласнат от внезапен порив на вятър и ахна. Игуменът вдигна глава и погледна недоумяващо:

— Твърдите, че е убийство?

— Най-хладнокръвно и преднамерено.

— Значи знаем кой го е извършил! — Пикар се приведе напред в злостен триумф: — Не го ли казах? Това е дело на онзи крадец, младежа, когото Домвил изгони от служба. Извършил е своето пъклено отмъщение, убивайки господаря си. Кой друг? Кой друг му е имал карез? Това е дело на Джослин Луси!

Внезапно зад гърба му проблесна златиста светлина и насреща му се изправи Ивета — довчерашен жертвен агнец, тя се бе превърнала в съскаща дива котка. Очите ѝ, с огромни ириси, светеха като аметисти. Гласът ѝ се извиси силен, предизвикателен, победоносен и даже присмехулен, когато извика:

— Това е лъжа! Вие знаете, вие всички знаете, че това не може да е истина! Забравихте ли? Той е напълно невинен — вече два дни е затворен в замъка Шрусбъри. Да му се отправя такова лъжливо обвинение! Но, слава Богу, лично тъмничарят на наместника му е свидетел, че не е бил способен да извърши убийство.

Брат Кадфел прозря нещо, което се стовари като тежък удар върху главата му и го зашемети, тъй че не му позволи в началото да проумее целия подтекст на думите ѝ. Не беше толкова трудно да се досети за смисъла на решителното ѝ поведение, когато бе разпитвана от игумена. Бяха я затворили вътре и съзнателно не ѝ бяха казали нищо за бягството на Джослин, което за нея щеше да бъде успокоение и радост. Сега, когато тази вест щеше да разруши покоя ѝ, те възнамеряваха да я запратят право в лицето ѝ. И двамата Пикар вече се

канеха да го сторят, особено Агнес — по-рязка и по-жестока от съпруга си.

— Глупачко, той не е затворник! Избяга още преди да го затворят, там, на моста, тъй че сега е на свобода със своята злоба...

— Беше крадец, а сега е подгонен в гората единак и убиец на твоя годеник, за което ще увисне на въжето!

Цялата сияйност, цялата смелост бе пометена от лицето ѝ. За момент тя застина неподвижна и само веднъж устните ѝ потрепнаха в едно-единствено протестно „Не“, което замря беззвучно. После страните ѝ станаха по-бели от сняг. Тя вдигна ръка към сърцето си, падна като простреляна птица и замря в малка безформена златна купчина.

Слугинята Мадлен дотича услужливо, всички жени се скупчиха около дребното безжизнено тяло. Пикар извика по-скоро от досада, отколкото от загриженост, и се приведе, за да я сграбчи за китките, да я дръпне рязко и да я изправи на крака. Това момиче бе упрек и срам, те искаха да я отведат далеч от хорските очи.

Кадфел не можа да се сдържи и се намеси, преди да я задушат сред полите си или да ѝ изкълчат ръка, докато я дърпат. Шмугна се между тях, застана пред нея и разпери ръце, за да им попречи:

— Оставете я да си поеме дъх! Тя загуби съзнание, не я вдигайте още! — брат Едмънд, вещ в подобни припадъци, го следваше сърцато от другата страна и в присъствието на игумен Радулфъс, който зорко следеше какво става, гостите нямаше как да отхвърлят помощта и властта на онези, които се грижеха за болните между стените на манастира. Дори Агнес отстъпи, макар и със студена, дебнеща физиономия, докато Кадфел коленичи до момичето и изпъна сгърчените ѝ нозе, за да лежи удобно. Повдигна главата ѝ и нареди: — Една наметка, която да подложим! Къде е брат Осуин? — Саймън смъкна наметалото си и бързо го нави, тъй че да се получи възглавие. Осуин се появи тичешком измежду послушниците, които гледаха слисани. Кадфел му нареди: — Иди и ми донеси стъкленницата с мента и оцета от киселец от рафта при вратата... И едно шише отваря от горчиви билки. Побързай!

Той внимателно положи главата ѝ върху сдиплената набързо възглавница, която му бе подал Саймън, хвана китките ѝ и започна да ги разтрива усърдно. Лицето ѝ бе изпито, синкавобяло като лед. Осуин дотича обратно в самоотвержен галоп, при това донесе точно лековете, които бяха необходими. Явно не беше съвсем безнадежден. Брат Едмънд коленичи от другата страна, поднесе към ноздрите ѝ стъкленицата с остър мирис на мента и видя как те леко потръпват. Детските ѝ гърди изхриптяха в слаба, подобна на кашлица конвулсия, а острите очертания на скулите и брадичката ѝ постепенно се смекчиха. Над безпаметната ѝ глава вуйчо ѝ, който я бе оставил в ръцете на лечителите ѝ, възобнови своята жажда за отмъщение с нов злостен прилив.

— Може ли да има някакво съмнение? Той побягна без оръжие и без възможност да се сдобие с такова. Само човек, който не разполага с други средства, е принуден да убива с голи ръце. Онзи негодяй е едър и силен, той е способен на такова злодейство. Никой друг не се е оплаквал от сър Хуон. А той му има зъб, и то какъв! Решен е с цената на всичко да си отмъсти. Вече е станал смъртно опасен! Трябва да бъде преследван като бясно куче, да бъде покосен на място, ако се наложи, защото е гибелен за всеки, който го доближи. Въпросът не търпи отлагане!

— В момента хората ни претърсват гори и овощни градини, за да го открият — заяви рязко Прескот, — и не са спирали, откакто един патрул докладва, че рано тази сутрин са изненадали някакъв мъж, който напуснал скривалището си и побягнал по Форгейт. Макар че е било преди зазоряване и те са успели да го зърнат съвсем бегло, на мен не ми се вярва да е бил Луси. По-скоро някой дребен крадец, който е тършувал по курниците и задните дворове посред нощ. Диренето продължава и ще бъде тъй, докато го хванем. Пратил съм всеки човек, когото мога да отделя, да помага.

— Вземете и моите хора — предложи Пикар нетърпеливо, — както и тези на сър Хуон. Сега всички ние сме длъжни да открием убиеца. Предполагам, не изпитвате и най-малко съмнение, че злодеят е именно Джослин Луси?

— Струва ми се ясно като бял ден. Деянието носи всички белези на отчаяна омраза. Засега не познаваме друг негов враг.

Без да бърза, Кадфел продължаваше с грижите си по Ивета, но в същото време не изпускаше нито дума около себе си — оскъдните слова на игумена и сдържаното му мълчание, отмъстителните подкани на Пикар, твърдо заявеното намерение на наместника да разшири диренето и да го продължи — и усещаше как разгърнатият строи на закона се сключва в смъртна хватка около Джослин Луси. По някое време забеляза как лицето на Ивета започна да възвръща цвета си, видя първите едва забележими потрепвания на клепачите ѝ и сенките върху скулите ѝ, хвърляни от дългите златисти мигли. Забулените в мъгла теменужени очи се отвориха и го загледаха с недоумение и ужас. Устните ѝ се разтвориха. Уж случайно той ги докосна с върха на пръста си и за миг примижа. Гибелта, която грозеше Джослин много повече от заплахата, надвиснала над самата нея, бе изострила сетивата ѝ. Клепачите ѝ, синкави като камбанки от прозиращите вени, се затвориха и останаха неподвижни. Тя продължи да лежи като че ли все още в безсъзнание, но видимо се съживяваше.

— Идва на себе си. Вече можем да я внесем вътре... — както бе коленичил, Кадфел се изправи и я взе на ръце, преди Пикар, Саймън или някой друг да успее да му попречи. — След като се свести, трябва да лежи на спокойствие още няколко часа. Бе лош припадък — той се удиви колко леко бе крехкото ѝ тяло; нямаше никакво съмнение, че премените ѝ тежат повече от самата нея, и все пак това нежно създание се бе възправило в героична защита на Джослин, тя, която бе толкова свита и нерешителна за самата себе си. Дори обвинението в кражба и тъмницата в замъка ѝ се бяха сторили успокоение и радост, докато можеха да предотвратят много по-страшното обвинение в убийство. Сега, след като бе дошла в съзнание, щеше да си спомни всичко и да се разкъсва между ужаса за живота му, тъй като убийството наистина все още не бе разбулено, и надеждата за бягството му, защото поне засега нейният любим продължаваше да бъде на свобода. Проблесналата за миг надежда отново бе угаснала за Ивета де Масар. — Госпожо, бихте ли тръгнали пред мен...

Агнес събра пищните си поли и пое рязко през помещението за гости към собствените си покои. Не можеше да се каже, помисли си Кадфел, че не се тревожи за племенницата си, тъй като момичето представляваше по-голямата част от състоянието ѝ и по тази причина тя изпитваше силна потребност да я закриля. Но преобладаващата ѝ

емоция по отношение на самата Ивета бе нетърпение и недоволство. До този час тя трябваше вече да е безметежно омъжена, изгодно пласирана. Само че и сега продължаваше да бъде твърде желана за продан, все още притежаваше всички почести, отдадени на баща ѝ в земи и титли, чак до меча и шлема на паладина Гимар де Масар, благородно възстановен от египетските Фатимиди: вероятно единствената част от нейното наследство, която не будеше неутолимия копнеж на Пикар.

— Можете да я положите тук — от начина, по който го гледаше с присвити очи, бе видно, че Агнес не е забравила предишната си среща с този монах, от чието уклончиво поведение се бе оплакала на игумена. Случилото се едва ли имаше значение сега, след като Джослин Луси се бе превърнал в дивеч, подгонен от безмилостни ловци. — Има ли нещо, което трябва да бъде сторено за нея?

Ивета се отпусна на застланото си легло, въздъхна и застина неподвижна. С всичкото това злато по нея изглеждаше като излята от благородния метал.

— Бъдете така любезна да ми намерите малка чашка, за да пийне глътка от тази билкова отвара, щом дойде на себе си... Ще възстанови силите ѝ и ще предотврати евентуални следващи припадъци. Струва ми се, освен това, че стаята трябва да се позатопли. Един малък мангал с дървени въглища би бил достатъчен...

Агнес прие тези препоръки с необходимата сериозност. Кадфел бе поискал достатъчно неща, за да я отпрати от стаята, макар и в най-добрия случай за не повече от пет минути. Прислужничките ѝ я чакаха в преддверието. Тя излезе, за да им нареди какво да свършат. Ивета отвори очи. Същият монах. В онзи миг тя бе разпознала гласа му и бе погледнала скришом, за да се увери, че не греша. Но когато се опита да заговори, я задавиха сълзи:

— Те не ми казаха нищо! Споменаха, че кражбата може да стане причина за смъртта му...

— Зная — обади се Кадфел в очакване.

— Казаха... че ако не направя всичко безупречно, ако не изрека точните думи... ако събудя и най-малките подозрения... Хуон щял да го убие...

— Да... шшт, тихо! Да, знам!

— Но сторя ли всичко, както трябва, щели да го освободят... — да, тя бе готова да се продаде — тялото си, духа си, надеждите си и всичко останало, за да види Джослин на свобода. Бе смела посвоему. — Помогнете му! — възкликна Ивета с широко отворените си теменужени очи и стисна ръката на Кадфел с мъничката си длан. — Той не е нито крадец, нито убиец... сигурна съм!

— Де да можех! — въздъхна Кадфел и се приведе, за да я скрие от Агнес, която се появи на прага. Девојката реагира мигновено, отпусна се назад със замъглен поглед в безмълвно съзаклятие, а ръката ѝ замръзна вяла и безжизнена както преди. Чак след няколко минути отвори очи и отвърна немошно и озадачено, когато Агнес я попита как е, с искрена тревога, но без особена загриженост. После покорно изпи горчивата ароматна отвара, която Кадфел поднесе към устните ѝ. — Трябва да бъде оставена сама и в пълен покой — даде съвета си той на сбогуване, решен да ѝ подсигури, доколкото можеше, усамотението, от което се нуждаеше, избавлението от хората, чието присъствие вече бе бремене. — Скоро ще заспи. Подобни припадъци водят до крайно изтощение. Ако отец игуменът разреши, ще дойда да я видя преди вечерня и ще ѝ донеса сироп, който ще ѝ осигури спокойна нощ.

Това поне можеха да ѝ позволят. Тя беше в ръцете им, изцяло във властта им, нямаше как да избяга, но засега повече нищо не можеше да се направи за нея. Домвил бе мъртъв, оттук нататък трябваше да се вземе друго решение, пътят бе открит за нови кандидати и ново наддаване. Това не бе освобождение, а само отсрочка. Време за размисъл върху обстоятелствата на тази насилствена смърт и съдбата на нещастния момък, комуто бе приписана. Имаше куп въпроси, които не само очакваха отговор, но и до този момент дори не бяха зададени.

Някъде към пладне един от въоръжените мъже, които претърсваха горичката и градините зад къщите на Форгейт в северната част, отиде при своя сержант и заяви бодро:

— В целия район остана само една градина и според мен е разумно тя също да бъде огледана. Градината при къщата на епископ Де Клинтън! — а когато бе скастрен гръмко за глупавото предположение, че в безизходица човек може да потърси убежище и в устата на лъва, той ревностно защити своята идея:

— Не е чак такава глупост, хич даже! Я си представете, че онзи приятел сега ви слуша и ви се надсмива! И с право, ако се е скрил там и си лежи необезпокояван, а вие отказвате да го повярвате. Мястото, което според вас е извън всякакво подозрение, спокойно може да е онова, което той твърде съобразително е избрал. И не забравяйте, че и конят му е там. При цялото това търчане насам-натам кой би обърнал внимание, ако конюшната е оставена отворена?

Сержантът реши, че си струва да се вслуша в предложението на подчинения си, и даде нареждане за претърсване на епископската градина, краварниците, конюшните, овощната градина — цялата площ до задния зид. Не намериха Джослин Луси, но затова пък откриха неоспорими доказателства, че някой е лежал в сеното и е забравил там крайщник хляб и огризка от ябълка. Бившият оръженосец на Домвил знаеше това място, а вратичката в стената не беше залостена. Никой не изпита и най-малко съмнение кой е бил неканеният гост.

Тъй че войникът, който бе настоявал да влязат там, се размина със заслугата да плени престъпника, но пък спечели похвалата на своя офицер, която го изпълни с неописуемо задоволство.

ГЛАВА ШЕСТА

Хуон де Домвил лежеше покрит с памучен покров в страничния параклис за покойници, а около него бяха застанали игуменът, приорът, наместникът на графството, племенникът на мъртвеца и негов оръженосец, сър Годфрид Пикар, който по това време трябваше вече да е станал негов вуйчо по венчило, и брат Кадфел.

Саймън Агилон все още бе с наметало и ръкавици, изморен от сутрешното дирене, и изглеждаше измъчен и разтревожен, както можеше да се очаква, от отговорността, която бе паднала на плещите му в положението му на най-близък родственик на мъртвеца. Пикар дъвчеше черния подрязан край на брадата си и разсъждаваше мрачно над своите загуби и над новите възможности, които му се откриваха. Без да казва нито дума, Радулфъс внимателно следеше обясненията на Кадфел.

Игуменът бе светски човек и в същото време дълбоко религиозен и отдаден на църквата — въобще мъж с жизнен опит, но не толкова богат, че да включва онези прояви на насилие, които бяха отворена книга за брат Кадфел, който в младостта си бе служил като моряк и войник. Но Радулфъс безпогрешно усещаше какви са празнините в познанията му, и държеше да бъде обучен. Манастирът бе основната му грижа и зад неговите стени игуменът не допускаше каквато и да било несправедливост. Колкото до приор Робърт, неговата норманска лоялност бе скандализирана, тъй като насилствено бе отнет животът на един нормански благородник. По свой начин той изискваше отмъщение така безапелационно, както и Годфрид Пикар.

— Раните по главата — говореше брат Кадфел с длан под токущо измитата и сресана глава — не биха представлявали опасност, ако бяха единствени. Но ударът го е зашеметил и го е направил беззащитен срещу по-нататъшното насилие. Ето вижте... — той дръпна платното и разголи мощните гърди на покойника и масивните му рамене. — Паднал е на гръб, с разперени ръце и крака и е ударил главата си в дънера. Прескот го видя в това положение, а също и брат Едмънд.

Заради облеклото му тогава не успях да забележа всичко, което виждам сега. Погледнете тук под мишницата тези синини върху мускула. Обърнете внимание на разперените ръце и си помислете какво може да е паднало отгоре му, тъй както е бил в несвяст. Врагът е затиснал ръцете му с колене, после го е сграбчил за гърлото.

— И това не го е принудило да дойде на себе си? — попита игуменът сериозно, следейки с поглед мургавия пръст на Кадфел, който сочеше следите от смъртоносното насилие.

— Имало е някакво усилие — припомни монахът дълбоките следи в мекия торф, изровени от токовете на ботушите на Домвил, — но само от тялото, както човек се гърчи от раните си, когато вече няма сили за съпротива. Загубил е съзнание и не е бил в състояние да се бори със своя нападател. А тези ръце са били силни и решителни. Погледнете тук, където двата палеца, един върху друг, са потънали в плътта. Адамовата му ябълка е смазана.

До този момент той не бе имал възможност да огледа внимателно тази жестока рана. Под късата брада срезът от въжето представляваше тъмночервена линия, от която капките кръв вече бяха измити. Ясно личаха синините, оставени от ръцете на удушвача.

— Ето неоспорими доказателства за един обладан от жестокост нападател — отбеляза Прескот мрачно.

— Или обладан от страх — добави тихо Кадфел. — Отчаян от собственото си деяние, деяние противно на самия него, предприето внезапно и извършено с чудовищно престараване.

— Може би говорите за един и същи човек — обади се Радулфъс замислено. — Има ли още нещо, което това тяло може да ни каже за похитителя?

Изглежда, имаше. Отляво на врата на жертвата, там, където вероятно се бяха впили средните пръсти на дясната ръка и бяха оставили своите тъмни отпечатъци, синината се пресичаше от къса вдълбана рана, като че ли на това място плътта бе притисната от остър камък. Известно време Кадфел безмълвно обмисляше тази незначителна на вид следа и в крайна сметка заключи, че в никакъв случай не е маловажна.

— Малка резка от остър предмет — отбеляза той замислено, като я оглеждаше внимателно. — До нея има лека вдлъбнатина. Човекът, направил това, е носел пръстен на средния или на безименния пръст на

дясната си ръка. Пръстен с голям камък... за да потъне така в плътта. И трябва да е бил твърде хлабав, защото се е завъртял навътре, докато онзи е стискал. На средния пръст с положителност... ако е бил на безименния, той е щял да го премести на средния. Не мога да си обясня по друг начин подобна рана — огледа напрегнатите лица около себе си. — Младият Луси носеше ли такъв пръстен?

Пикар сви рамене, неспособен да отговори на подобен въпрос. След кратък размисъл Саймън се обади: — Не си спомням някога да съм го виждал с пръстен. Но и не твърдя със сигурност, че не е носил. Мога да попитам Гай, ако знае.

— Ще се поинтересуваме — обади се наместникът. — Има ли още нещо, което заслужава внимание?

— Не, доколкото виждам. Ако не си струва да си зададем въпроса къде е бил този човек и по каква работа, за да се озове на пътеката в такъв час...

— Не знаем колко е бил часът — рече Прескот.

— Да, наистина. Не е възможно да се каже с точност откога един човек е мъртъв. И все пак торфът под него беше влажен. Има и друго. Всички следи сочат... по-добре да не се предоверяваме... та те по всяка вероятност подсказват... че когато е бил причакан, той е яздел обратно към дома си. А капанът, предназначен за него, е бил заложен предварително. Затова, който го е поставил, е знаел къде отива Домвил и по кой път е трябвало да се върне.

— Или го е проследил през нощта и е нагодил плана си според маршрута му — добави наместникът. — Сега вече сме сигурни, че Луси се е отправил към сеновала в градината на епископа и се е скрил там. Напълно е възможно, след като се е стъмнило, да е излязъл и да е проследил своя господар с това пъклено намерение. Бил е наясно, че Домвил ще вечеря в манастира, тъй като всички в дома му са го знаели. Не е било трудно да го причака в засада по обратния път и да се възползва от предоставилата му се възможност за отмъщение. Едва ли има съмнение, че Луси е човекът, когото търсим.

Нямаше какво да се добави. Наместникът се върна към претърсването, убеден в правотата си, а Кадфел не го винеше, защото случаят бе твърде съмнителен. Хуон де Домвил бе оставен на грижите на брат Едмънд и неговите помощници, а ковчегът му бе поръчан на

Мартин Белкот, майстора дърводелец в града. Тук вече нямаше какво повече да се направи.

Или поне така си мислеше Кадфел, когато се съгласи да разкаже на брат Осуин за обстоятелствата около смъртта. Бяха в сушилнята и сортираха семената за сеитбата през следващата година. Младежът го изслуша много внимателно. Накрая каза без видима връзка:

— Чудя се как така е язел в късна октомврийска нощ без качулка. А освен това е плешив!

Както бе взел шепа семена, Кадфел застина, втренчил озадачен поглед в своя събеседник:

— Какво каза?

— Ами възрастен човек да язди гологлав през нощта...

Той му сочеше нещо, което Кадфел бе пропуснал. Домвил не бе потеглил гологлав от портите на манастира, в това нямаше съмнение. Кадфел лично го бе видял да тръгва с фин ален капишон, подвит нагоре във формата на елегантна шапка с полюшващи се златни ресни! Как не се бе сетил за това! Трябваше да го потърси на мястото, където бяха намерили трупа, или да се запита за липсата му.

— Момко — възкликна Кадфел сърдечно, — аз непрекъснато те подценявам. Припомни ми го следващия път, когато започна да придирям за работата ти! Домвил наистина имаше капишон и най-добре да взема да го потърся.

И Кадфел реши да не губи повече време и да се върне на пътеката, където бе открит трупът на Хуон. Ако побързаше, все още имаше време до вечернята, а мястото бе отбелязано с набързо направения кръст. Пръстта под дъба все още пазеше неясните очертания на тялото, но тревата вече бе почнала да се изправя. Той претърси пътеката, впери зорки очи в земята, огледа между дърветата от двете страни и не намери нищо. Внезапен поток слънчеви лъчи, процедили се през сплетените клони и проникнали в гъстия шубрак, накрая му показаха местонахождението на онова, което търсеше, като откриха блестящия бордюр, с който бе обшит капишонът. Бе отхвъркнал от главата на собственика си, когато той е бил препънат и съборен от коня, и бе попаднал в един храсталак на около три метра от пътя. Това не бе никак трудно при подобен тласък заради модната му извивка и начина, по който трябваше да се носи. Кадфел го измъкна. Наборите като на тюрбан бяха все още стегнати, самата шапка

изглеждаше добре и от едната страна краят бе оставен елегантно да пада към рамото. А в тъмноревените дипли грееше китка светлосини цветя. Някъде по време на нощната си езда Хуон де Домвил бе добавил към своите украшения малко букетче крехки прави стъбла с дълги фини зелени листа и небесносини венчелистчета, които все още искряха, въпреки че бяха лежали забравени цял ден. Кадфел измъкна китката от гънките и ѝ се възхити, защото, макар и да имаше по-обикновени братовчеди, това растение представляваше истинска рядкост.

Познаваше го добре, въпреки че се намираще трудно дори по сенчести места в Уелс, където го бе зървал понякога. Не знаеше такова място тук, в Англия. Когато му трябваша семена за прахове или отвари срещу колики или камъни, трябваше да се задоволява с роднините на това рядко растение. Та така, какво търси по тези места китка синьо птиче просо, запита се той, вперил поглед в издръжливите, но вече започнали да вехнат цветове. Без всякакво съмнение на тръгване от манастира не бяха там.

Жалко, че нямаше време да продължи по-нататък, тъй като трябваше да се върне, за да посети Ивета и да отиде на вечерня. Нощните скитания на Домвил го бяха заинтригували силно. Впрочем Пикар не беше ли споменал, че баронът имал ловна хижа близо до Лонг Форест? От Форгейт тази пътека можеше да се окаже най-краткият път дотам. Действително въпросното място можеше да се намира, където и да е по протежение на няколкото мили покрай гората, но си струваше да проследи пътя, който бе изминал мъртвият. Само че не днес, за това сега не можеше да става и дума.

Кадфел мушна китката сини цветчета и капишона в пазвата на расото си и пое обратно. Без съмнение негово задължение бе да ги предаде на заместника със съответните обяснения, но далеч не бе сигурен, че ще постъпи по този начин. Шапката сама по себе си не добавяше нищо към онова, което вече знаеха. Но тази малка китка вехнеща красота беше наистина красноречива. Домвил е бил там, където растяха тези цветчета, и със сигурност в цялото графство не можеше да има само едно такова място. Кадфел знаеше цели три в Гуинед, където бе родният му дом, но тук бе удивен да открие дори едно. Прескот бе честен и справедлив човек, но деспотичен в решенията си и вече бе убеден във вината на Джослин. Кой друг

имаше зъб на барона? Кадфел не беше сигурен. Общите приказки не можеха да го подведат. Има хора, които са способни на убийство от засада, и други, които не са, и нищо не беше в състояние да го убеди в обратното. Всеки човек може да бъде принуден да убие, но не всеки бе способен да извърши убийство чрез измама, с нож в гърба или с въже, опънато скришом на пътеката.

Той се върна прилежно в манастира, предаде капишона на сержанта, когото Прескот бе оставил при портите, и отиде в сушилнята да вземе сиропа от макове за Ивета.

Този път не го оставиха насаме с нея нито за миг. Слугинята Мадлен, явно предана до гроб на Агнес, стоеше над тях, отворила широко очи и уши, и всичко, което той можеше да даде на момичето, бе успокоението от продължаващото му пристрастие, изразено чрез самото му присъствие и помощта, която ѝ предлагаше. Поне можеха да разменят погледи и да тълкуват видяното. А той беше в състояние да направи така, че тя да заспи и да спи дълго, дълго, докато той разсъждава как най-добре да ѝ помогне. На Джослин Луси също.

После Кадфел отиде на вечерня, без да се разделя с малката повяхваща китка сини цветчета, все така скътана в пазвата на расото му.

През целия ден брат Марк изпитваше смътна, но постоянна тревога, породена от чувството, че контролът върху цялото му паство в приюта към манастира по някакъв начин му се изплъзва. Бе започнало на утренната, когато цялото домочадие — без едно или две деца, пристигна заедно в църквата. Не че някога ги броеше. Ако някой се разболееше или просто не се чувстваше добре, си оставаше у дома да си почива, никой не го принуждаваше да ходи, тъй че бройката им нямаше защо да бъде една и съща. Освен това дори по време на тази кратка служба имаше люде, които по основателни причини трябваше да облекчават страданията си с движение, затова цялата маса се движеше и местеше по малко. По-скоро той бе обсебен от чувство за неочаквано множество, ограничение на светлината вътре в църквата, която по всяко време бе пълна с хора и тънеше в сумрак. От неговите повереници имаше шест-седем едри мъже, но той познаваше маниера

и стойката на всички, леките накуцвания и привеждания, които му даваха възможност да разпознае дори онези със забулени лица.

Веднъж-дваж по време на утренната той си помисли, че е забелязал вдигната високо глава с качулка и забулено лице, която му изглеждаше непозната, но все я губеше от поглед. Едва накрая му просветна, че тя изчезваше, защото цялото му страдалческо паство бе разположило людете си тъй, че множеството да погълне натрапника.

Всъщност натрапник изглеждаше тежка дума там, където вратите бяха отворени за всички, и все пак, ако новодошлият бе наистина прокажен, пристигнал тук да дири пореден пристан в доживотното си скиталчество, той щеше да съобщи името си и нямаше да има нужда от тези тайнствени движения и размествания. Пък и кой нормален човек ще избере да се крие тук? Трябва да е обзет от пълно отчаяние, за да го стори.

Марк почти се бе убедил, че му се привижда. Но когато започна да раздава хляба, овесената каша и малкото пиво на закуска, макар че отново не броеше — защото кой брой какво се дава на несретниците, — към края вече бе сигурен, че запасите му се изчерпаха по-бързо, отколкото бе очаквал. Някой от поверениците му бе взел храна за още едно гърло!

Той знаеше, разбира се, че хората на наместника претърсват гората и градините между „Свети Джайлс“ и града, и още преди пладне новината за смъртта на Хуон де Домвил вече бе стигнала до него. Изолацията на низвергнатите тук съвсем не означаваше, че новините ги подминават. Каквото се случеше в града или в манастира, незабавно се научаваше и в приюта, та чак до най-малките подробности — като това, как точно е умрял баронът и какво е обвинението срещу неговия избягал оръженосец. Но брат Марк имаше работа и не бе мислил много за слуховете. Най-напред му предстояха всички сутрешни задължения и чак когато последната превръзка бе сменена и последната рана — намазана с мехлем, той се отдаде на разсъждения относно несъответствието, което го безпокоеше. Но отново го погълнаха други неща, които трябваше да свърши, и той се зае да запише даренията за лечебницата, да уреди група от по-здравите да отидат да събират дърва за зимата в имението Сътън, да помогне в приготвянето на обяда, да провери сметките на игумена и с още куп задачи. Едва след обяда се освободи, за да се помъчи да изпълни някои

от задълженията, които по собствено желание си бе определил — да изчете службата отделно за един човек, твърде болен, за да стане от постелята си, и да проведе поредния урок с хлапето Бран. Обикновено уроците бяха съвсем елементарни, но жадното за четмо и писмо дете ги поглъщаше с всеотдайност и ентузиазъм.

Марк му бе пригодил нещо като чин, подходящ по големина, тъй като момчето бе доста поизточено на ръст за своите осем години. Но този ден подготви парче стара тънка телешка кожа, оставяйки изрязаните от краищата неравни парчета отпред на собствената си маса. Класната стая представляваше претъпкан ъгъл от помещението до тесния прозорец. Понякога приключваха, използвайки останалата част от парчето кожа за детски рисувани игри, в които Бран обикновено побеждаваше. Това парче после се почистваше и можеше да се използва отново, докато не изтънееше съвсем и не се прокъсаше.

Марк излезе да потърси своя ученик. Денят бе ясен, но слънчевата светлина бе някак влажна и лиха. Много от прокажените излизаха в такова време край пътищата, стиснали клепала, смирено се отдалечаваха от цялото движение, но пак умоляваха с викове минаващите. Близко до своето обичайно място при гробищната стена седеше Лазар, снажен, с изопнати плещи и вдигната глава с качулка и забулено лице. До него, настанил се удобно в скута му, седеше Бран, вдигнал две ръце с разперени пръсти, опнал плетеница от груба нишка, стиснал със зъби единия ѝ край. Играеха на онази стара игра, котешка люлка, и момчето се заливаше от смях.

Беше приятно и забавно да се видят заедно старостта и детството във великолепа хармония и брат Марк се поколеба дали да се намеси и да наруши тяхното вглъбение. Точно се канеше да се отдръпне, когато детето го забеляза, пусна влакното и извика припряно:

— Идвам, брат Марк! Чакай! — момчето освободи пръсти от плетеницата, сбогува се сърдечно с другаря си, който безмълвно започна да разплита нишката, и хукна с охота да се здрависа с Марк. — Просто си запълвахме времето, докато се приготвиш за мен — обясни момчето.

— Сигурен ли си, че не предпочиташ да останеш навън да си играеш, докато времето е така меко? Ако искаш, разрешавам ти. Можем да учим, като се свечери, предстоят ни дълги зимни вечери край огъня...

— О, не, искам да ти покажа колко добре пиша буквите...

Бран издърпа брат Марк вътре в помещението и застана до бюрото си. После тържествено и гордо разтвори новото парче кожа. Марк все още не се сещаше какво бе видял току-що. Мършавата предпазлива ръка, която потапяше перото, най-накрая донесе просветлението. Той си пое дъх тъй рязко, че Бран бързо вдигна поглед с мисълта, че прави нещо или твърде лошо, или неочаквано добре, та брат Марк бърза да го укори или похвали.

Как тъй не можа да разпознае онова, което бе видял? Височината съответстваше, изправената стойка и ширината на плещите под наметалото — също, всичко бе точно каквото трябваше да бъде. Само дето двете ръце, от които Бран преди малко се канеше да поеме плетеницата, си бяха с всички пръсти, гладки, силни и добре оформени — ръце на млад и здрав човек!

Въпреки всичко брат Марк не каза и дума на управителя на лечебницата или на някой друг за онова, което бе открил, нито направи опит да се изправи срещу натрапника. Онова, което го учуди най-много и го накара да възпре десницата си, бе дружелюбието, с което хората от неговото обречено паство бяха приели беглеца и даже бяха заключили редици около него в безмълвна солидарност. Нямахше да му е леко да обърне това течение или да оспори правотата на тази преценка.

С падането на мрака преследвачите се върнаха от безплодното си дирене. Гай, който изпълняваше службата си на воин с твърде голяма неохота, пристъпи тежко прага на стаята, която делеше със Саймън, изу ботушите си и се просна по гръб на леглото с дълбока въздишка на раздражение:

— Добре, че успя да се измъкнеш от това наказание! Часове наред ровене из храсталаците, надничане по кочини и плашене на проскубани кокошки. Кълна се, че смърдя! Каноникът Юдо дойде от църквата, обзет от желание за действие, и ни погна навън, но не беше чак толкова разпален, че доброволно да се включи в мръсната работа, и бързо-бързо се върна към своите молитви!

— И изобщо не си го видял, а? Говоря за Джос? — попита разтревожен Саймън, застивайки с една ръка в най-хубавото си късо наметало.

— Ако бях, щях да изглеждам по друг начин и щях да си трая — Гай потисна една огромна прозявка и опъна удобно дългите си крака: — Само че не съм, няма и сянка от него. Наместникът е наредил да опашат града с кордон, така че да не може пиле да прехвъркне, а за утре замислят бавно да се придвижат в северна посока. Ако пак ударим на камък, на другия ден продължаваме покрай потока. Ето какво ще ти кажа, Саймън, те са твърдо решени да го заловят. Чу ли? Дори са претърсили тази къща и са открили, че някой се е крил в една от бараките до зида...

Саймън приключи с обличането на връхната си дреха мрачен и умислен:

— Да, чух. Но, изглежда, си е тръгнал оттам отдавна. Ако изобщо е бил той.

— Мислиш ли, че е възможно вече да се е измъкнал и да е далеч? Защо поне не оставим конюшната на стареца отключена тази вечер? Или да преместим Брайър на двора? И най-малката възможност е по-добра от нищо.

— Ако само знаехме къде може да е... Но си мисля — свъси се Саймън, — че поне трябва да изкараме бедното животно навън и да му намерим някаква работа. Кой знае, ако Джос чуе за това, може да ни даде някакъв знак.

— Виждам, че и ти като мен не го смяташ за виновен — отбеляза Гай, вдигайки разчорлената си глава, за да удостои приятеля си с остър поглед: — Нито за убийството, нито за тази жалка история с огърлицата в дисагите му. Питам се кое ли презряно куче сред слугите е получило нареждане да я скрие там. А не допускаме ли, че старецът може сам да я е мушнал вътре? Доколкото го познавам, той изобщо не се страхуваше от собствените си мръсни дела... — Гай служеше на барона от единайсетгодишен, веднага след като напуснал бащиния си дом. Беше започнал от паж и дори питаеше своеобразна привързаност към своя господар. — И все пак, питам се... ако е обезумял от ярост... а той имаше причина за това... не, не мога да рискувам душата си и да се закълна, че Джос не го е убил. Макар и по този начин!

— Аз пък мога! — заяви убедено Саймън.

— Ах, ти! — Гай се надигна лениво и тупна приятеля си по рамото: — Там, където другите изразяват мнение, ти си повече от сигурен! Внимавай някой ден да не се препънеш от преповеряване. А

сега, тъй както те гледам — добави той, подръпвайки яката на най-хубавата наметка на Саймън, — изглеждаш страшно добре тая вечер. Накъде си се запътил?

— При семейство Пикар в манастира. Обичайна любезност, след като най-лошото от деня е минало и пушилката вече се сляга. Те почти му станаха роднини, тъй че ще трябва да им се позволи дял от жалейката за него. Нищо не ми коства да отдам дължимото на човека, докато вуйчо ми бъде погребан. Ще трябва да пратят вест до леля ми в манастира Роксол, както и до един-двама далечни братовчеди. Юдо може да бъде полезен, може да ги напише, той има подходящ цветист език...

— Предупреждавам те — рече Гай, — наместникът и Юдо искат утре и ти да участваш в диренето. Твърдо са решили да го заловят и обесят.

— Добре, значи при претърсването ще гледам в другата посока също като теб — каза Саймън и излезе.

Ивета лежеше в леглото си. Отварата от мак на брат Кадфел, отмерена и готова, бе оставена до нея с обещанието, че ще ѝ помогне да потъне в дълбок успокоителен сън. Но тя все още не искаше да спи. Изпитваше някакво вяло удоволствие в това да бъде съвсем сама в стаята, макар и да знаеше, че Мадлен е наблизко и само да я викнеше, веднага щеше да дотърчи. Толкова рядко я оставяха сама през всичките тези седмици, а бремето на присъствието им бе като сянка, която ѝ затулваше слънчевата светлина. Само вчера, единствено в онези оскъдни мигове, но дори и тогава държана под око, я пуснаха да се появи там, където трябваше да бъде забелязана и би могла да бъде запитана, за да даде подходящите отговори и да прояви нужното невъзмутимо примирение с омразната си съдба. През цялото време са знаели, че Джослин не е в затвора, а някъде на свобода... Свобода на преследван човек.

Но край с това. Вече не бяха в състояние да я мамят по този начин. Сега поне разполагаше с възможността да потърси упование в две неща — Джослин продължаваше да е на свобода, а тя — неомъжена.

Чу едва доловим звук от ръка, докосваща вратата, и се сви, предпазлива и неподвижна. А когато вратата се отвори и Агнес се появи с почти благо лице и почти загрижен глас, явно заради посетителя, който пристъпи до нея в стаята, Ивета ги посрещна с втренчен поглед, озадачена от промяната.

— Още ли не спиш, дете? Тогава ето един добър приятел, който е дошъл да пита за теб. Може ли да влезе за няколко минути? Не си твърде изморена, нали? — Саймън вече бе влязъл, в безупречен вид и най-удачно поведение за пред роднините ѝ. Очевидно бе направил нужното впечатление, защото го оставиха насаме с нея. Агнес се оттегли в най-добър светски маниер с благосклонна усмивка. — Само няколко минути. Не трябва да се напруга дълго тази вечер.

После си тръгна и вратата се затвори зад гърба ѝ. Маската на умората тутакси изчезна от приятното момчешко лице на Саймън и той бързо се приближи до леглото на Ивета, дръпна едно столче и седна до нея. Тя се надигна с готовност, опря се на възглавниците и златистата ѝ коса се разпиля по раменете ѝ, скрити в ленена нощница.

— Тихо! — предупреди я той, поднасяйки пръст към устните си. — Не повишавай глас, твойт змей може да седи отвън и да подслушва. Пуснаха ме за кратко да изразя уважението си и да попитам как си. Бог ми е свидетел, че ми стана мъчно за теб, когато видях как се изненада. Изобщо ли не ти бяха казали, че е избягал?

Тя поклати глава, почти неспособна да говори:

— О, Саймън, има ли някакви новини?

— Нито добри, нито лоши — отвърна той припряно със същия приглушен и трескав шепот. — Нищо не се е променило. Той още е на свобода и, дай, Боже, да е все така. Ще го търсят, зная. И аз също — добави той многозначително и пое малката ръка, която немощно се пресягаше към него. — Не губи кураж! Претърсваха цял ден, но засега от него няма ни вест, ни кост. Кой знае дали отдавна вече не е извън обсадата. Той е силен и смел...

— Прекалено! — възкликна тя печално.

— И все още има приятели, независимо от обвиненията срещу него.приятели, които не вярват във вината му!

— О, Саймън, толкова ми помагаш!

— Бих искал да направя повече и за теб, и за него. Не се безпокой, сега трябва само да се въоръжиш с търпение. Една заплаха

срещу теб вече отпадна. Сега, стига да продължава да бъде на свобода, няма за какво да се бърза. Ти можеш да чакаш.

— Нали не вярваш, че кражбата е негово дело? Или убийството? — възкликна тя умолително и с копнеж.

— Убеден съм — отвърна Саймън твърдо с цялата самоувереност, за която Гай добродушно го бе укорил: — Единственото му прегрешение е, че се влюби там, където любовта не е позволена. О, знай! — побърза да добави той, когато я видя как се сви и извърна лице. — Прости ми, ако съм самонадеян, но той ми е приятел и е разговарял с мен като приятел. Аз наистина знай! — хвърли напрегнат поглед през рамо и се усмихна унило, за да ѝ вдъхне кураж: — Вуйна ти ще започне да се мръщи. Трябва да тръгвам. Но помни, Джос не е останал без приятели!

— Ще запомня — отвърна тя пламенно, — за което благодаря на Бога и на теб. Саймън, ще дойдеш ли пак, ако можеш? Нямах представа каква утеха си ми!

— Ще дойда — обеща той и бързо се наведе да ѝ целуне ръка. — Лека нощ! Спи спокойно и не се бой!

Вече се бе отправил към вратата, когато Агнес я отвори, все така благосклонна, но и бдителна. Този млад човек бе племенник на Хуон де Домвил и един от неговите оръженосци, но също така възможен приятел на онзи обесник Луси.

Вратата се затвори. Ивета бе готова за сън. Сякаш камък ѝ падна от сърцето. Тя изпи лекарството на брат Кадфел, сладко и гъсто като мед, и духна свещта.

Когато Мадлен влезе, дебнейки подозрително, Ивета вече спеше.

След вечерня брат Кадфел поиска аудиенция при игумен Радулфъс. Времето бе подходящо за сериозен разговор — най-накрая денят, изпълнен с толкова много страсти, бе отминал и настъпваше така необходимият покой на нощта.

— Отче, казах ви всичко, което знам по въпроса, с изключение на едно. Както ви е известно, аз имам някои познания за билките. В диплите на капишона, който донесох и предадох на наместника тази вечер, намерих едно изключително рядко растение, което е трудно да се намери дори и в Уелс, където все пак вирее по някои места. До този

момент не го бях срещал тук. И все пак в последната нощ на своите земни дни Хуон де Домвил е бил там, където расте тази билка. Отче, смятам, че това обстоятелство е от изключителна важност, и възнамерявам да открия въпросното място, за да разбере каква работа е имал там покойният в навечерието на собствената си сватба. Смятам, че може да има връзка със смъртта му, с начина, по който е настъпила, и с онзи, който я е причинил.

Той положи в дланта си малкото букетче — съхнеци крехки стъбла, тънки като нишка зелени листа и повехнали ярки цветове, все още удивително сини.

— Дай да видя — рече игуменът и се взря в китката с учуден поглед. — Значи ти можеш да кажеш къде расте това нещо и къде не расте?

— Вирее само на ограничен, много ограничен брой места, където варовикът е излязъл на повърхността. До днес не го бях виждал в Англия...

— И смяташ, че по това можеш да определиш къде убитият е прекарал последната си нощ?

— Знаем по коя пътека се е връщал. Няма съмнение, че е поел по нея, след като се е разделил със своя оръженосец при портата. Стига да позволите, иска ми се да тръгна по нея и да открия това цвете. Смятам, че един живот, носещ единствено вината на младостта, глупостта и гнева... може да зависи от нещо тъй незначително.

— Има безброй такива случаи — отвърна игумен Радулфъс. — Нашата цел е правосъдие, а милостта е привилегия Божия. Брат Кадфел, разрешавам ти да тръгнеш по тази пътека и да я следваш, докато е необходимо. Разполагаш с доверието ми.

— Оценявам го, Бог ми е свидетел — отвърна искрено монахът. — И вие можете да разчитате на моето. Каквото и да намеря, ще го предоставя на вас.

— А не на наместника? — попита Радулфъс с усмивка.

— Разбира се, че и на него, но само чрез вас, отче.

Брат Кадфел се отпусна на леглото си в спалното помещение на манастира и заспа като младенец, за да се събуди чак когато камбаната удари за сутрешната молитва.

ГЛАВА СЕДМА

На сутринта, когато брат Кадфел излезе от утрenna, Прескот вече бе на път начело на възобновеното дирене по северната страна на Форгейт. Този път щяха да претърсят три мили по-нататък и щяха да го сторят така бавно и щателно, че даже невестулка или див заек да не могат да избегнат мрежата им. Наместникът бе твърдо решен да окове жертвата си и бе убеден, че досега момъкът не е успял да се промъкне през кордона. Пикар също бе потеглил, последван от всички мъже от собственото си домакинство. Каноникът Юдо вероятно вече призоваваше хората на Хуон де Домвил към същия усилен преход. И макар че някои се отдръпнаха с неохота, без съмнение трескавият плам на организираната гонка щеше да отприщи стръвта у повечето преследвачи, стига само да подушеха плячката си.

Не за първи път брат Кадфел съжали дълбоко, че Хю Беринджър не е там, за да смекчи този плам в действията на Прескот. Заместникът му имаше в главата и в съвестта си място за полезни съмнения по отношение на собственото си всезнание и винаги бе своенравно подозрителен към онова, което за другите изглеждаше предрешен въпрос. Но той бе в северната част на графството в своето имение Месбъри и сигурно нямаше да си тръгне оттам през следващите няколко седмици, тъй като жена му бе на път да роди първата им рожба, а това е върховно изживяване в живота на всеки млад мъж. Нямаше как, въпросът трябваше да се разреши под наставленията на Гилбърт Прескот. Освен това, помисли си Кадфел, на нас ни провървя в сравнение с повечето графства. Той е честен, справедлив човек, макар и настоятелен за бързи решения и правосъдие по кратката процедура. И не е особено склонен да се взира отвъд очевидното. Въпреки това, покажеш ли му истина, която може да се докаже, ще я приеме. Значи са необходими неопровержими доказателства.

Междувременно Кадфел се бе погрижил да даде на брат Осуин задачите за деня. Само преди седмица щеше да му намери достатъчно копане и работа навън, за да го държи зает, и щеше да се моли горещо

несръчният момък дори да не пристъпва прага на сушилнята. Този ден обаче той му остави ранното зимно подкастриане на някои растения, грижата за едно младо вино, което точно бе почнало да ферментира, както и приготвянето на един мехлем за лечебницата. Преди време двамата го бяха правили заедно и в хода на работата му беше обяснил стъпка по стъпка как да го забърка. Кадфел благородно се въздържа от подробно повторение и наблюдаване на всеки етап и реши, че Осуин ще се справи сам с помощта на най-скромно и изразяващо безспорно доверие обобщение.

— Вярвам ти напълно и оставям работилницата в твои ръце — заяви той твърдо. „И, Боже, прости ми лъжата, добави наум, след като се бе отдалечил достатъчно, и я превърни в истина.“

Оттук нататък денят бе на негово разположение и той трябваше да започне от мястото, където Домвил бе намерил смъртта си. Пое по най-краткия път натам, рискован и необичаен маршрут, който понякога бе използвал при някои свои скришни дела. Там, където минаваше покрай нивята и градините на манастира, Меол можеше да бъде преминал по всяко време, освен при пълноводие, стига човек да го познаваше добре, а Кадфел го познаваше отлично. По този начин той съкрати обикалянето по пътищата само с цената на това, че повдигна полите на расото си над коленете, подпъхна ги под пояса си и нагази в потока. Водата изтичаше от сандалите така безпрепятствено, както и влизаше. По времето, когато съвещанието на управата на манастира свърши, той вече се намирал на пътеката, където баронът бе причакан в засада, и с енергична крачка продължаваше нататък. Тази част от пътеката все още му беше позната. Минаваше направо през един голям завой на Меол и Кадфел вече приближаваше втория брод, който щеше да го изведе към Сътън и Бейстан — оскъдно населена област, стигаща до Лонг Форест. Не смяташе, че Домвил бе изминал много мили, нито пък че бе прекарал нощта на открито. Макар и достатъчно издръжлив за подобно изпитание, а при нужда — дори и за по-тежки, баронът обичаше удобствата и не би се лишил от тях просто ей така.

При Сътън Стрейндж гората се отдръпваше, за да отстъпи място на полето. Кадфел размени няколко думи с един местен селянин, чиито деца бе излекувал преди време от краста, и попита дали вестта за смъртта на Домвил е достигнала селцето. Беше се разчула и жителите

вече очакваха на следващия ден хайката с преследвачите на убиеца да достигне техните домове и краварници.

— Чух, че имал ловна хижа някъде наоколо — рече Кадфел. — На края на гората, доколкото разбрах, но това може да означава, където и да е в радиус от десетина мили. Да знаеш къде точно се намира?

— А-а, това сигурно е къщата отвъд Бейстан — рече селянинът, облягайки се удобно на зида, ограждащ градината му. — Той имаше разрешително за развъдник на животни в гората, но ходеше там рядко. Нае само един местен момък за управител и майка му, възрастна жена, която да се грижи за къщата, когато няма посетители, както си е почти през цялото време. Явно другаде си е имал по-добри места за лов.

— Как най-лесно да стигна до това място? — попита Кадфел. — През селото при Бейстан?

— Точно така. Пресечи стария път и карай нататък между хълмовете. Пътеката ще те отведе право там. Преди да видиш къщата, ще се озовеш на края на гората.

Кадфел продължи бързо нататък и скоро излезе на един широк път при селцето Бейстан, където пътеката, която следваше, го пресичаше и продължаваше направо покрай няколко разпръснати малки имения и поляни, обрасли с пирен и шубраци между два полегати склона. След още миля-две пътеката отново навлезе в гората и бе плътно оградена с дървета. Появилите се тук-там камъни бяха бели и варовикови, а на пооткритите полянки по глезените го драскаха свежи стръкове пирен. Отдавна не бе изминавал толкова дълъг път пеша и ако диренето не бе тъй сериозно, разходката щеше да му достави истинска наслада.

Озова се при ловната хижа твърде неочаквано. В един момент дърветата от двете страни се отдръпнаха и разкриха нисък каменен зид, а зад него — разположена нашироко дървена постройка, издигната върху сводеста основа. Покрай задната стена на ограждението се виждаха няколко бараки. Между грубо изсечените бели камъни на зида растяха какви ли не билки и треви — луличка и бръшлян, тлъстига и усойниче, които се познаваха по листата дори сега, когато не бяха останали почти никакви цветове. Зад стената се виждаха плодни дръвчета, но малко на брой и запуснати, като че ли преди време някой бе засадил тук овощна градина, но после я бе изоставил и забравил. Най-вероятно някой предишен собственик, родственик на Домвил, със

семейство и куп деца, за да превърне тази приятна твърдина в любим дом, докато през последните години един бездетен възрастен мъж я бе използвал само през ловния сезон, като дори тогава предпочиташе погъстите гори, разположени на други места из обширния му имот.

Кадфел се отправи към отворената порта в зида, влезе вътре и спря. Погледът му веднага бе привлечен от стрък синя китка в един ъгъл досами вратника. Защото това без всякакво съмнение бе синя китка, въпреки сезона обсипана с цветове, които, разпръснати и сияйни вместо златисти, бяха обагрени в ясносиньо. Той се приближи още повече и видя, че трите най-ниски реда на зида, както и земята в основата, бяха застлани с тънки и прави стъбълца, които се разклоняваха и преминаваха в тънки издължени листа. Зеленият килим върху земята достигаше корените на синята китка и от него изникваха дълги крехки стъбла, които се промъкваха между плетеницата и поднасяха към светлината тези окъснели искрящи китки небесносиньо.

Той бе намерил своето пълзящо птиче просо, както и мястото, където Хуон де Домвил бе прекарал последната нощ в живота си.

— Търсиш ли някого, братко?

Гласът зад него бе изпълнен с такова уважение, че прозвуча раболепно, но въпреки това притежаваше някаква особена острота като добре наточен нож. Той рязко се обърна, за да види говорещия, и откри същите неясни качества. Трябва да се бе появил откъм бараките при задната стена — добре сложен, хубав мъж, около трийсет и пет годишен, в дреха от домашнотъкано платно, но излъчващ такова достойнство, което граничеше със самохвалство. Имаше очи като камъчета в огрян от слънцето поток, така твърди и чисти, тъй бистри и загадъчни. Беше силно загорял от слънцето и приятен на вид, но не така непосредствен във властното си поведение и не особено дружелюбен в своята вежливост.

— Вероятно вие сте икономът на Хуон де Домвил в тази къща?
— попита брат Кадфел с бдителна вежливост.

— Да — отвърна младият човек.

— В такъв случай задачата, която имам, е за вас — поясни приветливо Кадфел, — макар че според мен може и да се окаже излишна. Сигурно вече сте научили, че вашият господар е мъртъв... убит и сега лежи в манастира „Свети първоапостоли Петър и Павел“ в Шрусбъри, откъдето съм и аз.

— Тъй чухме вчера — отвърна икономът, а поведението му стана някак по-дружелюбно при това разумно обяснение за посещението. Но лицето му остана напрегнато, а гласът му — сдържан. — Един мой братовчед донесе вестта, връщайки се от пазар в града...

— Но никой не е идвал при вас от семейството на господаря ви? И не сте получавали никакви нареждания? Смятах, че каноникът Юдо може да е проводил пратеник да ви уведоми. Вие обаче трябва да ги разберете, защото всички са много объркани... смаяни от ужас. Когато се стигне до необходимите мерки, със сигурност ще ви известят и ще потърсят връзка с останалите му имения.

— Без съмнение първо ще искат да хванат убиеца — предположи икономът и навлажни устни, а неуловимите, подобни на речни камъчета очи изгледаха Кадфел малко косо. — Родствениците му ще ме уведомят, когато сметнат за добре. Междувременно продължавам да си изпълнявам задълженията като негов служител, докато някой или потвърди длъжността ми на негов иконом тук, или ме освободи. Ще охранявам собствеността му и наличния имот, както си му е редът, и при съответно нареждане ще ги предам на неговия наследник. Така им кажи от мое име, братко, и нека бъдат спокойни за това място — той заслони очи за миг, замислен. — Убит ли каза? Сигурно ли е?

— Напълно — отвърна Кадфел. — Изглежда, след вечеря е потеглил нанякъде с коня си и на връщане е бил причакан в засада. Намерихме го на една пътека, която води насам. Струваше ми се, че е възможно да е бил тук, след като разбрах, че този имот е негов.

— Не, не се е появявал — отвърна твърдо икономът.

— Изобщо не е идвал, откакто е пристигнал в Шрусбъри преди три дни?

— Изобщо.

— Нито някой от неговите оръженосци или слуги?

— Никой.

— Значи не е настанявал тук никакви гости за сватбеното празненство? Вие съвсем сам ли поддържате хижата му?

— Аз се грижа за двора, добитъка и стопанството, а майка ми — за къщата. Няколко пъти е идвал тук на лов и винаги пристигаше със собствени слуги, готвачи и всичко. Но от последния път минаха повече от четири години... — лъжеше така свободно и непринудено, както дишаше. Защото оставаха сините цветчета, които вирееха тук и едва ли

можеха да се намерят другаде из графството. Но защо бе тъй решен да отрича, че Домвил е идвал? Всеки разумен човек може да се стресне, когато започне преследване на убиец, но този млад човек не изглеждаше от ония, дето се плашат лесно. И все пак бе твърдо убеден, че никаква нишка не бива да свързва това място или обитателите му с убийството на неговия господар. — И до този момент не са хванали убиеца му? — продължи мъжът, без да му трепне окото. Без съмнение щеше да е доволен, ако дивечът бе уловен, преследването — приключило, а злодеят — на сигурно място в затвора. И с това да се тури край на цялото разследване.

— Не още. По дирите му са, привикаха и подкрепление. Е, добре — рече Кадфел, — в такъв случай аз най-добре да се връщам, макар че, честно казано, нямам бърза работа. Денят е хубав и една дълга разходка е истинско удоволствие. Дали ще се намери чаша бира и някоя пейка, на която да поседна за малко, преди да поема обратно? — очакваше известна неохота, ако не и открит отказ да го пуснат в къщата, но младият човек почти пред очите му промени намерението си и реши, че ще бъде най-добре да покани монаха вътре. Защо? Да му даде възможност да види сам, че няма за кого да разказва и какво да крие? Какъвто и да бе мотивът, Кадфел прие с радост и последва своя домакин през отворената врата.

Преддверието тънеше в сумрак и тишина, усещаше се тежък и наситен мирис на дърво. Дребна пъргава старица, много спретната и непринудена, излезе от стаята отвъд и се спря — ако не стъписана, то поне изненадана от появата на непознатия, но синът ѝ с будеща подозрение бързина и настоятелност я отпрати, без да ѝ представи госта.

— Заповядай, братко, можем да поседнем съвсем удобно. Много рядко посрещаме тук хора с добро положение, за да използваме гостната на горния етаж. Майко, ще ни донесеш ли един бокал? Този добър човек го чака дълъг път на връщане.

Стаята бе светла и просторна, със значителни удобства. Те седнаха заедно на халба бира и овесени сладкиши, размениха по няколко думи за времето и за сезона, за онова, което им готвеше зимата, и даже за окаяното положение на страната, разкъсана между крал Стивън и императрица Мод. Да, в Шропшир цареше мир, но твърде несигурен, а в много земи в пределите на Англия бе надвиснала

заплахата на войната. Но въпреки този безобиден разговор сетивата на брат Кадфел бяха нащрек. Защото безспорно не старицата бе внесла този едва доловим аромат на фин парфюм в стаята. Нито пък тази, на която принадлежеше, си бе тръгнала отдавна, защото подобен аромат щеше да се разнесе за няколко дни. Кадфел имаше силно обоняние за растителни есенции и незабавно разпозна жасмин.

Нямаше какво повече да открива на това място. Той стана, за да се сбогува, и благодари за гостоприемството, а икономът го провади вежливо, явно за да се увери, че неканеният гост наистина ще поеме по обратния път към манастира. Беше чиста случайност, че възрастната жена излизаше от конюшния на двора точно когато те се приближаваха, и остави вратата широко отворена зад гърба си, преди да усети присъствието им. Синът ѝ бе достатъчно пъргав и ловък, за да скочи натам, да я затвори и да пусне резето, но се оказа недостатъчно бърз. Кадфел не се издаде, че е забелязал нещо повече от позволеното, а се сбогува приветливо при портите до разцъфналото птиче просо и пое с енергична крачка по пътеката, която го бе довела до това място.

В онази конюшня имаше кон, очевидно неподходящ за солидното тегло на Хуон де Домвил или за едnodневен лов, па макар и под някой от неговата свита. Кадфел бе зърнал малката, деликатна бяла глава и любопитно лице, което надничаше навън, извития като дъга врат и сплетената грива, а също светлите, богато украсени сбруи, които висяха от вътрешната страна на люлеещата се врата. Хубав дребен бял кон испанска порода, какъвто би яздил една дама. И все пак монахът бе готов да се закълне, че понастоящем в лобната хижа нямаше жена. Бе пристигнал там без предупреждение, тъй че нямаше време да я скрият. Бе въведен в къщата съвсем преднамерено, за да се увери лично, че тя не е там, че в къщата няма никой друг, освен обичайните пазители. Защо тогава, колкото и да е била ужасена от мисълта, че може да бъде разкрита и свързана по някакъв начин със смъртта на Домвил, защо тогава тази непозната бе избрала да си тръгне пеша и да остави коня си там? И къде в тази тъй отдалечена пустош можеше да отиде пеша една дама?

Той не се върна направо в манастира, а продължи нататък по зелената просека, докато излезе на Форгейт, и се отправи към къщата на епископа. Големият двор, където обичайно цареше суматоха и гълчава, този следобед бе невероятно тих. Явно дори конярите и

слугите бяха мобилизирани в преследването и се намираха някъде из гората. Бяха останали само по-възрастните мъже, което устройваше Кадфел, тъй като най-вероятно именно старите слуги бяха запознати с личния живот на своя господар независимо дали го признаваха или не. Пък и отсъствието на енергичните и наблюдателни младежи щеше да ги направи по-доверчиви.

Той потърси управителя на имението на Домвил, който, както изглежда, бе служил на своя господар дълги години и освен това бе достатъчно проникателен да проумее въздействието на голата истина, поднесена, след като самият Домвил вече не е между живите. Сега нямаше от кого друго да се страхуват и пълната откровеност щеше да бъде най-удачна пред наместника. Щеше неминуемо да последва известно междуцарствие и после щеше да дойде нов господар. Слугите не бяха под подозрение и нямаше от какво да се боят, защо тогава да крият нещо, което можеше да се окаже от съществено значение?

Управителят на имението отдавна бе прехвърлил шестдесетте — с посивели коси, уравновесен, с очи, лишени от илюзии, и със съдържаното достойнство на повечето възрастни слуги. Казваше се Арнълф, без колебание бе отговорил на всички въпроси на наместника и бе готов да отговаря на каквито и да било други, стига да имаше кой да му ги зададе. Със смъртта на господаря му бе приключила една епоха, сега щеше да му се наложи да подчинява своята служба на съвсем други изисквания или просто да се оттегли и да заживее спокойно.

Въпреки това първият въпрос, който му зададе Кадфел, със сигурност го свари неподготвен.

— Твоят господар се ползваше с името на женкар. Кажи ми следното: имаше ли си любовница... или може би нова любима... която така да бе обсебила сърцето му... че да не е можел да издържи без нея дори през тези няколко дни, в които е трябвало да сключи брак с наследницата на Масар? Някоя, която е можел да доведе със себе си и да настани наблизо, но все пак отделно?

Старецът зяпна, сякаш бе невероятно подобни откровени думи да бъдат изречени от човек в бенедиктинско расо, но след кратък размисъл, изглежда, реши, че в края на краищата нямаше нищо чак

толкова изненадващо. В поведението му пролича видимо облекчение. Двамата имаха общ език и сходен житейски опит.

— Както и да си стигнал до тази мисъл, братко, да, такава жена съществува. Има ги всякакви. Аз самият никога не съм бил кой знае какво за тях, патил съм си достатъчно и без особено ухажване. Но той не можеше дълго без някоя. Идваха и си отиваха от живота му. С десетки! Но виж, тази беше различна. Тя се задържа. Постоянна като съпруга. Като стара рокля или чифт обувки, леки и удобни; някой, за когото не е нужно да произнася речи или да се напруга да ласкае и да ухажва. Винаги съм имал чувството — добави Арнълф замислено, разтърквайки брада с тънките си пръсти, — че където и да отиде Домвил, тя ще бъде някъде наблизо. Но не знам за планове да я води тук. Не че някога ме е използвал за такива неща. Помагах му да си облича ризите и панталоните, смъквах му ботушите след лов и спях до него, за да му нося вино през нощта, ако поискаше. Но за жените му не знам много. Това е различна служба. И какво за онази? Тук не се чу нищо. Аз даже се почудих.

— Нито за кон — попита Кадфел, — чисто бял, със сплетена грива? Хубава малка кобила испанска порода, бих казал, доколкото можах да я зърна. С позлатени сбруи, окачени на вратата на конюшните.

— Зная я — отвърна Арнълф смаян. — Той я купи за нея. От мен не се очакваше дори да съм чувал подобни неща. Ти къде я видя?

Кадфел му каза.

— Само кобилата, не жената. Беше оставила коня си и аромата на парфюма си, но самата тя бе изчезнала.

— Е — рече Арнълф разсъдливо, — предполагам, че едва ли иска да бъде замесена в убийство, и с положителност, ако е била там, а той е бил намерен на онази пътека, както говорят, ще излезе, че е яздил към нея, когато е пратил младия Саймън да се прибере и е продължил сам. Може да се е уплашила и да е решила, че е по-добре да изчезне...

— Освен това има много верни слуги — отбеляза Кадфел сухо, — които се мъчат да убедят мен и целия свят, че тя никога не е ходила там. Сигурен съм, че онзи момък вече е преместил кобилата на безопасно място.

Хрумна му, с известно закъснение, че икономът можеше да има достатъчно основателна причина да го стори не само заради дамата, но

и заради самия себе си. Ако тя е била на посещение там през цялото това време в очакване на своя господар, може да си е прекарвала времето достатъчно приятно с един по-млад, по-красив и по-реален мъж, който ѝ е бил подръка. А той от своя страна може да се бои, че връзката ще се разчуче, което ще го постави под подозрение, че е очистил господаря си заради жената — от ревност и злоба. Беше на крачка от това да си зададе въпроса дали младият иконом не бе постъпил именно така. Да речем, че Домвил е пристигнал онази нощ, след като момъкът е бил удостоен с благоволенieto на дамата до степен, в която започва да мисли, че тя вече му принадлежи. Да речем, че е бил изхвърлен навън, докато другите двама са били заедно, и не му е оставало нищо друго, освен да се отдаде на мрачни мисли и скръб, докато не му е хрумнало, че пътят на неговия господар към дома е открит и ако той свърши замисленото достатъчно далеч от ловната хижа и достатъчно близо до Шрусбъри, е напълно възможно, който и да е друг мъж да бъде сметнат за убиец. Защо не? Много зависеше от жената. Кадфел съжали, че не знаеше повече за нея.

След като е оставила кобилата, къде би могла да отиде в това затънтено място? И освен това защо ѝ е трябвало да ходи пеша? Но не изрече този въпрос, отговорът му засега си оставаше загадка.

— Имението, където обикновено отсядаше... нейният дом, тъй да се каже... е доста далеч, в Чешир — Арнълф се замисли и видимо се напрегна да си спомни отдавна загърбени или забравени неща. — Но той я намери някъде тук из тази област. Местна красавица, тогава още девойка... трябва да са минали двайсет, че и повече години. Да, повече. Едно време я знаеха като Ейвис от Торнбъри. Разправят, че баща ѝ бил тукашният колар. Бяха свободни хора, спомням си, а не вилани — селските занаятчии наистина бяха свободни, но бяха прибързани към своите къщи със стопански дворове не по-малко, отколкото виланите към земята. — По всяка вероятност тя все още има роднини там... — добави Арнълф. — Далеч ли е? Не познавам тукашните места.

— Не — отвърна Кадфел, озарен от внезапно просветление, — не е далеч. Знам къде се намира Торнбъри. Там може да е отишла и пеша.

Той напусна къщата на епископа с богата храна за размисъл. Тайнствената дама бе станала още по-интригуваща. След като повече

от двайсет години бе изпълнявала ролята на търпелива неизменна любовница на Домвил, тъй незаменима, че да притежава порядъчността и спокойното покорство на една съпруга, трябваше да е поне четирийсетгодишна, няколко години по-възрастна от младия иконом в ловната хижа. Без съмнение тя все още не бе загубила прелестите, с които да го заслепи, ако пожелаеше. Да, не беше изключено той да е станал жертва на лъст и ревност и да е решил да се освободи от възрастния властен господар, който я смяташе за своя собственост и се бе изпречил помежду им. Но прозрението за вероятната ѝ възраст навеждаше и на други мисли. Достигнала тези години, една жена не би била склонна да започва нова трайна връзка, след като Домвил е мъртъв. Това обстоятелство можеше да я накара да си даде сметка, че нейните роднини живеят на по-малко от миля и че тя би могла да отиде при тях и да изчезне, да се скрие там и да остане, колкото сметне за необходимо. Но защо, защо ще изостави един толкова скъп кон, нейна собственост, подарък от господаря на сърцето ѝ? Тя спокойно би могла да стигне до Торнбъри яздейки, а не пеша.

Денят почти преваляше, Кадфел трябваше да се връща в манастира, за да се подготви за вечернята и да види какви шедьоври на разрухата или гениалността бе сътворил в негово отсъствие брат Осуин.

Но на другия ден щеше да я открие!

В „Свети Джайлс“ двама млади мъже се терзаеха от собствените си проблеми. Брат Марк отдавна бе решил, че снажният прокажен, който отговаряше на описанието на Лазар, ако не се смятаха здравите му ръце, наистина бе оръженосецът беглец, когото наместникът диреше с помощта на толкова много хора и с такава свирепа решимост. По тази причина го мъчеше сложна дилема от морално естество.

Той бе чул историята за предполагаемата кражба на булчинската огърлица, но тя бе събудила подозренията му точно както и тези на брат Кадфел. Твърде много мъже при какви ли не обстоятелства бяха тласкани към разруха и гибел, като във вещите им скришом се подхвърляха подобни скъпоценности. Това бе твърде лесен начин да се премахне някой враг или съперник. И точно заради това не му се струваше особено правдоподобен. Нито пък, след като бе наблюдавал

Хуон де Домвил, той с охота би превърнал някого в жертва на собственото си отмъщение.

Но виж, убийството бе нещо друго. Смяташе, че е съвсем вероятно един млад човек, набеден по такъв начин, ако обвинението действително е несправедливо, да бъде принуден да мисли за отмъщение дори против природата си. Къде тогава бе истината? И въпреки това Марк, толкова смирен и лишен от рицарска нагласа, не можеше да предаде един човек от засада.

Той мислеше да отиде направо при натрапника и да го пита за тайната му, но такава стъпка изискваше уединение, което трудно можеше да се намери в подобна затворена общност. Преди да бъде сигурен във вината му, нямаше да предприема никакъв ход, който би могъл да привлече вниманието към беглеца. Всеки човек трябва да се счита за невинен, докато не се намерят доказателства в полза на противното, още повече там, където срещу него вече са били отправени подозрителни и злостни обвинения, отдалеч кълтящи на кухо.

Само да мога да намеря някакъв повод да остана насаме с него, без да ме вижда някой, мислеше си брат Марк, ще говоря открито и ще преценя по съвест. Ако не мога или докато ми се открие такава възможност, ще го наблюдавам неотлъчно, ще отбелязвам всички негови действия, ще го предизвикам, ако замисли някакво зло, и ще бъда готов да се изправя в негова защита, ако няма прегрешения. И дано Бог реши да ме използва в името на истината по един или друг начин.

Обектът на терзанията му седеше заедно с Лазар на безопасно разстояние от главния път, на около четвърт миля от речния брод при Ачам. Поне едната от просешките гаванки, които държаха, бе законна, но те не отправяха молби към никой от минаващите и използваха предупредителните клепаля само в случай че някоя милозлива душа решише да се приближи твърде много. Седяха по турски със забулени лица на пожълтялата есенна трева под дърветата. Позите лесно се заучаваха.

— Ей тъй както си — рече Лазар, — спокойно би могъл да минеш през кордона им и да се озовеш на свобода. Никога няма да повярват, че някой може да е толкова смел или безумен да навлече робата на покоен прокажен, нито пък се считат за толкова безстрашни

или побъркани, та да те съблекат, за да се уверят — за него това бе дълга реч, накрая се запъна, като че ли осакатеният му език бе отмалял от усилието.

— Какво, да хукна да спасявам собствената си кожа и да я оставя пленница? Не мърдам оттук — възкликна Джослин бурно. — Не и докато все още я пази вуйчо, който граби имотите ѝ и се кани да я продаде за лична изгода. И то на някой по-лош от Хуон де Домвил, стига цената да е подходяща! За какво ми е тази свобода, ако обърна гръб на Ивета точно когато тя е в нужда?

— Струва ми се — изрече мудният език до него, — че в интерес на истината ти искаш тази дама за себе си. Грешно ли съм те разбрал?

— Ни най-малко! — отвърна Джослин пламенно. — Желая тази девойка за себе си така, както никога не съм желал, нито ще пожелаю нещо на този свят. И пак толкова щях да я желая дори да нямаше не земи, а обуца на краката си. Щях да я желая даже ако беше онова, което в момента съм аз и... Бог да бъде изцелението ти... в действителност си ти! Но все пак бих бил доволен... не, признателен! — само да я видя в безопасност под закрилата на достоен покровител, с цялата почит, която ѝ се полага, и свободна да направи своя избор. Безспорно ще сторя всичко, което е по силите ми, за да я спечеля. Ако я загубя заради някой по-добър... да, това бих приел и няма да се оплаквам. О, не, не си ме разбрал погрешно. Просто изгарям от желание да бъде моя!

— Но какво можеш да направиш за нея, след като те преследват? Има ли поне един приятел сред тях, на когото можеш да разчиташ?

— Саймън — отвърна Джослин сърдечно. — Той не вярва, че съм способен на злодеяние. Укри ме просто от добра воля, съжалявам, че напуснах онова място, без да успея да разменя с него и дума. Ако имах начин да му изпратя съобщение, той би могъл дори да се опита да се добере до нея и да ѝ предаде как да се срещне с мен, както се случи веднъж по-рано. Сега, след като стареца вече го няма... но как можа да стане по този начин!... възможно е да не я следят толкова строго. Саймън даже може да ми докара коня...

— И къде — попита търпеливият безпристрастен глас — би откарал това момиче, което си няма никого, ако успееш да я отървеш от пазителите ѝ?

— Мислил съм за това. Ще я отведа при монахините в Бруд и ще поискам убежище за нея, докато положението ѝ се проучи и тя бъде осигурена подобаващо. Те няма да я предадат против волята ѝ. Ако трябва, ще се стигне и до краля. Той има добро сърце и ще се погрижи тя да получи справедливо отношение. Отдавна да съм я завел при майка ми — избухна откровено Джослин, — но тогава ще тръгне приказка, че се домогвам до имотите ѝ, а това не мога да го понеса. Ще наследя две хубави имения, не жадувам за ничии земи, не дължа никому нищо и няма да позволя да петнят честта ми. Ако тя все пак избере мен, ще бъда признателен Богу и ней и ще бъда щастлив. Но повече от всичко желая нейното щастие.

Лазар се пресегна към своето клепало и започна да го удря, тъй като някакъв пълен набит ездач бе спрял понито си встрани от главния път и сега се насочваше към тях. Въпреки това ездачът се усмихна отдалеч и хвърли една монета. Лазар я хвана и го благослови, а човекът им махна с ръка и продължи по пътя си.

— Все още има добрина — промълви Лазар сякаш на себе си.

— Слава Богу, че е така! — изрече Джослин с непривична смиреност. — Вече я изпитах. Никога не съм те питал — продължи той несигурно — дали си имал съпруга и деца. Би било голяма загуба, ако винаги си бил сам...

Последва продължително мълчание, въпреки че безмълвието при Лазар не бе нито рядко, нито потискащо. Накрая старецът каза:

— Имах жена, отдавна покойница. И син имах. Беше честит, че сянката ми никога не падна върху му.

Джослин бе слисан и обзет от негодувание:

— Не смятам, че си сянка. Не говори така! Всеки твой син може с право да бъде доволен, че има такъв баща...

Старецът извърна глава, очите над забралото се впериха настоятелни и искрящи в неговия спътник.

— Той така и не разбра — отвърна Лазар. — Не го вини, беше съвсем невръстен. Изборът бе мой, не негов.

Млад, прям и нетактичен, какъвто си беше, Джослин се бе научил бързо да разбира къде не може да мине, къде не бива и не е нужно да се озадачава. Учуди се, когато погледна назад и откри колко бе напреднал в обучението си през тези два дни сред низвергнатите от съдбата.

— Има и един въпрос, който не си ми задал — рече той.

— И сега няма да ти го задам — отвърна Лазар. — Това е нещо, за което и ти не си ме питал, и тъй като един мъж едва ли може да отвърне другояче, освен с „не“, какъв е смисълът да се пита?

В параклиса за покойници на манастира след вечерната молитва Хуон де Домвил бе положен в ковчег в присъствието на приор Робърт, каноника Юдо, Годфрид Пикар и останалите двама негови оръженосци. Пикар и двамата младежи пристигнаха за церемонията капнали от умора и раздразнителни след целодневната безполезна езда в дирене на беглеца, все още с наметала и ръкавици. Свещите при олтара, както и при главата и в нозете на покойника примигваха леко от течението, а сенките на присъстващите танцуваха по стените. Дългата бяла ръка на приор Робърт взе китката за светена вода и деликатно поръси няколко капки върху покойника. Светлината от свещите улови техния полет и ги превърна в искри, припламващи и гаснещи във въздуха. Каноникът Юдо стори същото и оглеждайки се за единствения друг присъстващ родственик, подаде китката на Саймън, който бързо смъкна ръкавиците си, за да я поеме. Той стоеше с печално изражение, свел поглед към тялото на вуйчо си, докато потапяше китката сладки билки, и после на свой ред поръси светена вода.

— Мислех, че няма да правя това още дълги години — каза той и се обърна, за да подаде китката на Пикар, след което отново се оттегли в сянката.

Зелените стръкчета отрониха няколко капки върху ръката му, докато ги подаваше, и Пикар, който ги проследи с поглед, видя как момъкът ги отърси, сякаш стреснат от студенината им. Имаше нещо магическо в начина, по който светлината от свещите открояваше така ясно всяка подробност от тези свещенодействащи ръце, отсечени до китките от тъмни ръкави. Толкова много отрязани ръце, които се движеха и действаха, сякаш притежаваха собствен живот, единствените бледи петна в спускащия се здрач. От белите елегантни пръсти на приор Робърт до гладкия загорял юмрук на Гай, последния от участниците в обряда, те изпълниха своя ритуален танц и приковаха всички погледи. Чак когато ритуалът приключи, всички присъстващи

вдигнаха очи и всеки си пое дълбоко въздух, като плувци, излезли на повърхността.

Настъпи краят. Петимата се разделиха. Приор Робърт отиде да се отдаде преди вечеря на кратка поредица от молитви за мъртвите, каноникът Юдо се отправи към покоите на игумена, а двамата младежи подкараха грохналите си коне към къщата на епископа. Искаха, преди да потърсят вечеря и да се отдадат на почивка, да ги оставят там, където щяха да бъдат почистени, нахранени и прибрани в конюшните. Колкото до Пикар, той отправи едно много кратко „спокойна нощ“ към всички и се оттегли в крилото за гости, където дръпна Агнес в собствената им спалня и затвори вратата за всички останали от домакинството, дори и за най-приближените. Искаше да й довери нещо важно, което не беше за хорски уши.

След горещи молби малкият Бран бе успял да отнесе от урока си ивиците изтрита кожа, отрязани от голямото парче, върху което той упражняваше буквите. Бе получил одобрението на своя учител, че иска да ги вземе, макар и не с целта, за която предполагаше Марк. В спалнята на приюта, където отдавна трябваше да е заспал, той се примъкна със своите трофеи до Джослин и му прошепна тайната на ухо.

— Щото ти нали искаше да изпратиш съобщение. Лазар ми каза. Вярно ли е, че можеш да четеш и да пишеш? — той благоговееше пред всеки, притежаваш подобни загадъчни способности. Сгуши се поблизо до Джослин, за да бъде чул и да чуе и най-потайния шепот. — Сутринта можеш да използваш перото на брат Марк, никой няма да наблюдава масата му. Ако го напишеш, аз ще ти го отнеса, стига да ми кажеш къде. Те не ме забелязват. Но най-хубавото парче не е много голямо, трябва да бъде кратко послание.

Джослин зави с полите на наметалото си мършавото момче, за да го предпази от нощния студ, и го притегли в обятията си.

— Ти си добър, верен съюзник и аз ще те направя мой оръженосец, стига някога да бъда посветен в рицарство. Ще научиш и латинско писмо, и смятане, и много повече от мен. Да, мога да напиша нещо кратко, което да свърши работа. Къде е тази твоя кожа? — той напипа тясната, но достатъчна на дължина ивица, която момчето

трескаво тикаше в ръката му. — Ще свърши чудесна работа. Двайсет думи могат да кажат много. Господ да те поживи, че си толкова умно хлапе!

Главицата, от която лековитата превръзка на брат Марк бе изтрила и последната заздравяваща рана от недохранване и мръсотия, се зарови удобно в привилегированото някога рамо на Джослин и той почувства единствено забавна и снизходителна обич.

— Мога да стигна чак до моста — похвали се сънливо Бран, — ако избирам черните пътища. А ако имам качулка, мога да вляза и в града. Ще отида, където кажеш...

— Майка ти няма ли да се тревожи, да те търси? — прошепна Джослин в ухото на малкия. Той знаеше, че жената се бе отказала от връзката си с този свят и единственото, което чакаше, бе мигът, в който щеше да го напусне. Дори сина си бе оставила с благодарност в ръцете на свети Джайлс, покровител на болните и низвергнатите.

— Не, тя спи...

Почти като нейното заето и доволно дете, пред което вълненията от ученето и дребните интриги на приятелството разкриваха същия онзи свят, който се затваряше пред нея.

— Добре тогава, хайде, ела по-близо и заспивай бързо. Сгуши се в мен и се стопли — той се обърна, за да даде възможност на търсещото лице да намери гнездо в извивката на рамото му, и бе слисан от удоволствието, което изпита заради онова, което момчето му бе доверило в радостна възбуда. Дълго след като малкият вече спеше, Джослин лежа буден, удивен, че толкова голяма част от неговия интерес и енергия отиват другаде, когато собственият му живот бе застрашен, и толкова много от мисълта му бе отдадена на усилията да избави тази малка забравена душа от гибелната опасност, която той сам бе предизвикал. Да, щеше да напише съобщение и да намери начин да го изпрати до Саймън, но без да замесва това невинно същество, което спокойно спеше в обятията му.

Джослин също заспа и със сънливи движения осигури подслон на своя гост през цялата нощ. Някъде встрани Лазар лежа буден до късно през нощта, отдавна отрекъл собствената си потребност от сън.

ГЛАВА ОСМА

Джослин стана преди зазоряване, като внимаваше да не събуди своя другар по ложе, който в този момент се бе разпрострял на освободеното и стоплено място с отпуснати на воля нозе. Остави широката си роба на прокажен метната върху детето, защото въздухът в ранното утро бе мразовит, а освен това не смееше да доближи града, облечен в нея, макар че рискът да го стори без нейното укритие бе не по-малък. Оставаше му само да се надява, че няма да го забележат. Пък и се надяваше вчерашното щателно претърсване да е изчерпало надеждите на наместника да залови беглеца някъде по северната страна на Форгейт и да е насочило интересите му в друга посока.

Джослин прекоси крадешком помещението и отмъкна мастилницата и перото на брат Марк от масата му. Нямахше да чака да се развидели, не можеше вътре да си светне с нищо, но пък в църквата постоянната светлина от олтара, макар и мъждива, щеше да бъде достатъчна за младите му очи. Той вече бе съчинил онова, което възнамеряваше да напише, и сега само го пренесе четливо върху ивицата кожа. Перото имаше нужда от подостряне и често пускаше повече мастило, но той нямаше нож, за да го поправи. Беше докаран до положението на своите настоящи другари, само дето кожата и крайниците му бяха читави; иначе си нямаше нищо, освен дрехите на гърба си, никаква друга собственост.

„Саймън, в името на приятелството ни направи за мен две неща: завържи скришом Брайър от другата страна на потока срещу манастира и проводи Ивета до билковата градина след вечерня.“

Това щеше да бъде достатъчно, стига по някакъв начин да успееше да го изпрати до оногова, за когото бе предназначено. В противен случай трябваше да го задържи, тъй като бе написал името на

Саймън. В следващия момент съжали, че се бе поддал на естествения порив да означи и получателя, в случай че посланието му се отклонеше, защото как би могъл да си позволи да замесва приятеля си в собствените си неприятности? Но нямаше с какво да отреже написаното по погрешка име. Трябваше да го прати, както си е, или изобщо да го задържи и да провали единствения план, който имаше. Ето защо се налагаше да бъде още по-бдителен и дързък в своя опит да осъществи връзка с нужния човек.

Излезе навън в просветляващия мрак, предпазливо заобиколи приюта и пое към града, като гледаше да върви далеч от пътя, там, където дървета и храсти му осигуряваха добро прикритие. Когато стигна до градините и задните дворове на къщите, бе принуден още повече да се отдалечи от пътя, но разполагаше с достатъчно време, за да се придвижва внимателно. Никой нямаше да помръдне в къщата на епископа преди разсъмване, никой нямаше да напусне двора, преди да се е развиделило съвсем и благородниците да са закусили. Той стигна до тясната, потънала в сянката на дърветата пътека, която излизаше на Форгейт до каменната ограда на епископа, и се спря, за да избере откъде да мине. Покатереше ли се на зида, можеше да види какво става отвъд, и ако трябваше да се придържа към дърветата, по-добре беше да остане там, където можеше да наблюдава двора отвътре и отвън, да забележи познати фигури и да следи цялото движение около конюшните.

Подбра мястото си много внимателно, качи се на един дъб и легна върху дебел клон, който все още бе достатъчно кичест, за да го скрие, като в същото време му предоставяше видимост от двете страни и възможност лесно да скочи на земята, ако се наложеше бързо да напусне наблюдателницата си. Оставаше му само да чака, тъй като зората засега представляваше неуверена дрезгавина на изток. Щеше да пропусне закуската си, този ден нямаше да се наложи никой да краде за него.

Най-накрая се съмна. Къщата, каменната ограда, конюшните, краварниците и хамбарите вътре постепенно се открийа в изсветляващия мрак и придобиха цвят и живот. Сънени слуги, пекари, коняри и доячки запристъпваха сънено, но много скоро се засуетиха и се втурнаха да си вършат работата. Подноси, отрупани с току-що изпечен хляб, се появиха откъм фурната и бяха внесени вътре от

слугите в кухнята. Утрото напредна малко и знатните люде започнаха да се появяват. Пръв сред тях бе каноникът Юдо, който гледаше да пристигне навреме за втората литургия. Малко по-късно излязоха Саймън и Гай. Никой от тях не бързаше особено, двамата бяха увлечени в сериозен разговор. Конярите, естествено, извеждаха повечето коне вън от конюшните. Изглежда, сутрешното претърсване бе вече оповестено и участниците се готвеха за сбор. Сред тях беше Гай, затворен и мрачен. Отклони се след портите, зави и пое покрай Форгейт към града. Но и Саймън не потегли с тях. Застанал на стъпалата пред постройката за гости, той проводи с поглед току-що потеглилите с вид на човек, който явно чака нещо. Собствената конюшня на епископа бе зад ъгъла на къщата и Джослин не можеше да я види, но наостри уши за шум от копита, забързани и енергични, които влизаха в двора. Миг по-късно видя собствения си кон Брайър, сребристосив на тъмносиви петна, да подскача негодуващ на открито в ранната утрин, като влачеше със себе си потънал в пот ядосан коняр. Саймън слезе надолу по стълбите да ги посрещне, прокара ръка по лъскавата сива шия и в израз на одобрение за момент ласкаво задържа сребрилата глава между дланите си. Джослин почувства прилив на обич към него. При всичките тези неприятности той все пак бе помислил за буйното животно, затворено в конюшнията, и бе наредил да го изведат да се поразтърпче. Думите, които каза на коняря, докато се обръщаше, за да влезе отново в къщата, не се чува заради разстоянието, но жестът му бе достатъчно красноречив: „Оседлай го и ми го изведи навън.“

Джослин изчака достатъчно, за да види лично, че конярят се готви да изпълни нареждането, после слезе от дървото и предпазливо се придвижи напред под прикритието на храстите, докато можеше да вижда външната страна на портите. Ето ги и тях, Брайър — буен и палав, нетърпелив да се впусне в галоп. Конярят го изведе и с безразличие закачи юздата му за една от халките в стената до камъка, който се използваше при яхане, и го остави да чака своя ездач. Не можеше да се случи по-добре. Веднага щом мъжът изчезна обратно в двора и се отправи към конюшните, Джослин напусна убежището си и се втурна към стената да погали и успокои първоначално стреснатия, а впоследствие възторжен Брайър. Нямаше време за флиртуване и той изруга случайността, защото в този миг, подрънквайки, покрай

Форгейт се появиха двама конници и той беше принуден да се обърне с гръб към пътя и да остане неподвижен, стиснал юздата, докато отминат, все едно бе един от конярите, който чака своя господар.

Но принудителното забавяне даде възможност на Брайър да се успокои и той не помръдна, докато Джослин припряно завързваше своята ивица кожа на сигурно място в сребристия кичур на челото му.

Ездачите бяха отминали и за момента в тази част на Форгейт бе абсолютно безлюдно, нямаше никой и на пътеката сред дърветата. Нямаше как — Джослин се откъсна от своя любим кон, запушвайки уши за протестното цвилене, което го съпроводи, и се втурна като подгонен див заек обратно в укритието си, след което продължи по обратния път и се спря чак след като бе изминал известно разстояние по посока към „Свети Джайлс“.

Денят вече бе настъпил, пътищата се изпълваха с хора и по-добре щеше да бъде колкото се може по-бързо да се скрие в робата на прокажен, която му осигуряваше по-добра защита от което и да било оръжие, тъй като никой нямаше доброволно да се приближи толкова много, че да се зарази. Можеше само да се моли Саймън да намери посланието му — със сигурност, преди да язди дълго Брайър, трябва да забележи вързаната грива! И да направи каквото трябва. А дотогава Джослин ще чака смирено и търпеливо, без да поема никакъв риск или да привлича вниманието върху себе си.

В горичката в края на лечебницата той спря, за да се огледа, преди да продължи напред, тъй като губелно незащитен под дневната светлина. И тогава от храстите се надигна мъничка фигура, която се втурна към него, стиснала под мишница тъмна дреха, прегърна го около бедрата с другата ръка и със задъхан, приглушен глас го упрекна горчиво:

— Ти изобщо не ме събуди! Тръгна и ме остави! Как можа!

Стреснат и трогнат, вместо да отговори, Джослин седна на пети и горещо прегърна детето.

— Мен съм не ме хвана, а ти спеше така дълбоко, че ми стана жал да те събудя. Пък и свърших всичко и се върнах, тъй че не ми се сърди. Зная, че ти също щеше да се справиш, даже по-добре от мен, изобщо не мисли, че не съм ти имал доверие...

Бран строго мушна робата в ръцете му:

— Облечи я! Ето ти и покривалото за лицето... Как щеше да се прибереш в приюта без тях? — беше донесъл и комат хляб вместо пропуснатата закуска. Джослин го разчупи на две и му даде по-голямото парче, отърсил се напълно от собствените си тежки мисли, трогнат от неустоимата нежност, която го изпълни.

— Какво щях да правя без теб, оръженосецо мой? Виждаш, че изобщо не ме бива без моя телохранител. Сега ти обещавам, че ще те оставя да ме съпровождаш през целия ден... освен по време на урока ти с брат Марк, разбира се! Ще правим, каквото пожелаеш...

После се загърна покорно в получените одежди и двамата в безмълвно доволство унищожиха комата хляб. После Джослин спусна платненото покривало върху лицето си и хванати за ръце, двамата с Бран се появиха тържествено откъм дърветата и благопристойно се запътиха обратно към „Свети Джайлс“.

Саймън бе яздил в галоп буйния Брайър почти до портите на манастира, когато забеляза завързания кичур на челото му, пресегна се с известно недоволство заради небрежната грижа към животното и тутакси напипа навитата кожена ивица. Забави до ходом, което далеч не се понрави на коня, развърза коженото руло и го разви заинтригуван. Написаното от не особено умелата ръка на Джослин, утежнена още повече от оскъдното осветление и перото, пригодно за друга десница, все пак бе четливо. Саймън бързо стисна ивицата в юмрук, сякаш някой можеше да го следи отблизо, хвърли поглед през рамо, озърна се предпазливо, със закъснение търсейки някакъв знак, който да му подсказе как това неочаквано послание бе оставено там и къде можеше да бъде неговият невидим подател. Твърде късно! Нямахше начин да го открие и да му каже каквото и да било, освен като направи онова, което се искаше от него, и подготви сцена, на която той със сигурност щеше да се появи.

Саймън внимателно прибра кожената изрезка в кесията на пояса си и продължи да язди умислен. Отвъд стражницата, към моста, който прекосяваше Севърн в града, започваха да се струпват хората на наместника. В просторния двор на манастира течаха обичайните за деня дейности. Послушниците се отправяха към зеленчуковите градини и се залавяха за работа по двора на житницата и добитъка. Брат Едмънд търчеше между сушилнята и лечебницата, а брат Осуалд изпълняваше обичайните си задължения, раздавайки милостиня на

няколкото просяци при портите. Саймън мина с коня покрай тях със сериозно изражение и предаде Брайър на един от конярите. В постройката за гости той поиска да се види с Годфрид Пикар и бе незабавно приет.

Ивета седеше с Мадлен в собствената си стая и с непроницаемо изражение бродираше детайл от декоративен гоблен за възглавница. Наистина, ако искаше, тя вече можеше да излезе навън и да се отдалечи, макар и не твърде далеч от стражницата. Опита да го стори веднъж, примряла от страх, и бе върната от един от хората на вуйчо си, любезно, но с прикрита лукава усмивка, от която страните ѝ пламнаха. А какъв беше смисълът да се отдалечи само в тези граници, колкото и приятно да ѝ се струваше при други обстоятелства, след като Джослин бе един Господ знае къде, а тя нямаше как да се свърже с него. По-добре да си седи тук с притаен дъх и да очаква, напрегнала слух за полъх надежда чрез някаква вест от него. Братът, който веднъж я предпази от светкавиците на вуйна ѝ и друг път като с магическа пръчка я свести от безсъзнанието, беше приятел, макар че напоследък не бе разговаряла с него. Освен това можеше да разчита и на Саймън, който не вярваше в обвиненията, отправени срещу Джослин. Ако се появеше някаква възможност, той щеше да им помогне.

Ивета забоде иглата в ръкоделието си и застина неподвижна, още повече че бе доловила неясни гласове, които се извисиха в другата стая. Дори вътрешните стени тук бях солидни и изолираха шума, не смяташе, че Мадлен е забелязала нещо, което да събуди интереса ѝ. А самата Ивета предпазливо потисна своя. Нямаше грешка. Вуйчо ѝ се караше с някого. Тя го долови по-скоро в злата разпаленост на гласа му, отколкото в силата му. Наистина съвсем преднамерено говореше приглушено и думите изобщо не се долавяха. Другият глас бе по-млад, не толкова предпазлив, по-яростно отбранителен, несъмнено стъписан и ужасен, като че ли това му бе дошло като гръм от ясно небе. Все още никакви отчетливи слова, само низ от резки звуци, два гласа, които се възправяха един срещу друг в непримиримо противоречие. В следващия миг ѝ се стори, че долавя как вторият произнася име, което можеше само да ѝ причини болка. Какво бе станало между вуйчо ѝ и Саймън? Защото без съмнение това бе гласът на Саймън. Нима вуйчо ѝ ставаше подозрителен към всеки млад човек, който я доближаваше? Тя прекрасно си даваше сметка, че той трябва да я пази като истинско

съкровище, ако се надява да извлече полза от нея. И въпреки това само преди ден-два Саймън бе удостоен с привилегията да бъде посрещнат радушно и с усмивка, а днес...

Мадлен седеше невъзмутима и бродираше памучна шапчица за себе си, без да обръща внимание на онова, което ставаше. Поради възрастта си вече чуваше доста слабо. И да бе доловила нещо, бе просто приглушен шум от разговор, нищо повече.

После и той секна. Хлопна се врата. Ивета имаше чувството, че в съседната стая някой отново заговори трескаво и приглушено. После вратата на собствената ѝ стая се отвори след кратко поверително почукване и пред нея се озова Саймън, все едно че това бе негово право. Ивета загуби и ума, и дума, само гледаше втренчено, но той бе открил верния тон.

— Добра утрин, Ивета — рече непринудено. След което се обърна към прислужницата: — Остави ни за момент сами, госпожице Мадлен!

Мадлен много добре си спомняше усмивките на Агнес, той очевидно се ползваше с нейното благоволение. Взе си ръкоделието, направи благ реверанс в израз на готовността си да се подчинява и напусна стаята.

Вратата току-що се бе затворила зад гърба ѝ, когато Саймън коленичи до Ивета и се приведе към нея. Въпреки обичайното си самообладание в този момент по страните му бе избила руменина, той дишаше тежко, а ноздрите му нервно потръпваха.

— Чуй ме, Ивета, защото едва ли вече ще ме пуснат при теб... Ако тя им каже, че сега съм тук, ще ме изхвърлят незабавно... Имам вест за теб от Джос! — тя щеше да зададе въпрос, обладана от тревога и нетърпение, но докосвайки с пръст устните си, той ѝ направи знак да мълчи и продължи с трескав глас: — Тази вечер след вечерня той те моли да отидеш в билковата градина. А аз трябва да отведа коня му от другата страна на потока. Внимавай точно да изпълниш заръката му, както ще направя и аз. Разбра ли?

Тя кимна, почти онемяла от удивление, радост и тревога.

— О, да! О, Саймън, бих направила всичко! Господ да те поживи, че си му толкова верен приятел! Но ти... какво може да се е случило? Защо вуйчо се нахвърли върху теб?

— Защото се опитах да защитя Джос. Казах, че той не е нито убиец, нито крадец и че накрая ще го видя оправдан, а те ще трябва да се отрекат от всичко, което са изrekli против него. Няма повече да им служат, изхвърлиха ме. Но ето неговото съобщение... виж!

Тя познаваше този почерк и започна да четете трепереща. После погали парчето кожа, като че ли бе свещена реликва, и макар и с неохота, го върна в ръката на Саймън.

— Може да го намерят у мен... по-добре ти го пази. Ще изпълня заръката му, благодаря ти стократно. Саймън, съжалявам, че заради онова, което става с нас, и на теб ти докарахме беди...

— Беди ли, какви беди? — прошепна той разпалено. — Те изобщо не ме интересуват, стига да спечеля твоята благосклонност.

— Как не... ти заслужаваш повече! Винаги си бил толкова добър с мен, какво щях да правя без теб? Ако избягаме... ако успеем... ще те намерим. Ти винаги ще бъдеш най-скъпият ни приятел!

Тя се бе вкопчила в ръката, с която ѝ бе дал знак да пази тишина. Опитваше се чрез допира да изрази признателността, за която думите сякаш не стигаха, но той направи предупредителна физиономия и бързо отдръпна ръка. После стана и отстъпи назад с едно-единствено рязко движение, защото зад вратата се чува стъпки и някой натисна резето.

— Билковата градина — прошепна и забеляза как очите ѝ проблеснаха в отговор, а в погледа ѝ се четеше решителност и едновременно с това ужас. — Радвам се, че те виждам така възстановена — изрече той с преднамерена официалност, докато вратата се отваряше. — Не можеш да си ида, без да изразя почитанията си.

Пикар влезе в стаята с решителна крачка, тясното му фино лице бе студено, а гласът — още повече, макар и преднамерено вежлив.

— Още ли сте тук, господин Агилон? Нашата племенница не бива да бъде безпокоена. Освен това смятах, че бързате да се върнете у дома и да се приготвите. Дадохте дума днес да се присъедините към воините на наместника и аз се надявам, че възнамерявате да спазите обещанието си.

— Ще сторя онова, което се изисква от мен — отсече Саймън. — Но не на коня на моя приятел! Не се притеснявайте, милорд, ще тръгна с хората на наместника, както ми е наредено, и то навреме.

Агнес се бе появила в рамката на вратата и сега стоеше до своя съпруг, стиснала устни и присвила очи, които проблясваха, изпълнени с подозрение. Саймън направи дълбок поклон към Ивета, друг — скован и официален, към Агнес, и с твърда стъпка напусна стаята. Две глави се обърнаха в сурово мълчание да го проследят как излиза, след което със същото хладно единодушие се извърнаха, за да видят изражението на Ивета. Тя смирено сведе глава над ръкоделието си, за да прикрие дръзката радост, която все още бе изписана на лицето ѝ. Напрегнатото мълчание продължи дълго, но накрая двамата излязоха и затвориха вратата. Не попитаха нищо. Тя реши, че това им стига. Нима някога бе изразявала своите настроения? Те нямаха представа, не бяха в състояние да разберат какво бе способна да извърши заради Джослин.

Брат Кадфел бе потеглил незабавно след молитва, яхнал едно муле, което взе от конюшните на манастира, и по времето, когато Ивета получи пратената от Джослин вест, вече бе отминал Бейстан и се намираще в гористата местност недалеч от ловната хижа. За да стигне селцето Торнбъри, не му бе необходимо да се придържа към пътеката, която водеше към хижата. Сви надясно в западна посока и навлезе в покрайнините на Лонг Форест. Разстоянието между хижата и селото не беше повече от миля и въпреки това си оставаше загадката защо една жена ще изостави толкова добър кон и ще предпочете да измине разстоянието пеша.

Докато приближаваше селото, дърветата се оттеглиха назад и предоставиха на слънчевите лъчи приятна низина с тучни ливади и набраздени от рало добре поддържани ниви. Разпръснати между дърветата, се виждаха няколко малки участъци за паша, а в средата — сбрани ниски дървени постройки, виещи се дири син пушек и аромат на горящо дърво, стелещ се над тях като воал. Малко, отдалечено и бедно място за отрудени хора, привикнали на тежка работа, но все пак с много топливо наоколо и отлична възможност за браконьерство, което според Кадфел можеше да представлява всеобщ поминък тук. Освен това имаше изобилие от разнообразен дървен материал за майсторене на колела за каруци. Бряст, основен за целта, дъб с твърда

дървесина за пречките и гъвкав, податлив ясен за направата на извитите околци — от всичко имаше в изобилие наоколо.

Кадфел спря мулето при първата къща, където една жена хранеше кокошки в двора, и попита за коларя.

— Ългър ти трябва значи? — уточни тя, опирайки закръглена ръка върху оградата, и го изгледа с дружелюбно любопитство. — Къщата заедно с работилницата му е в другия край, след като подминеш езерото. Ще я познаеш по купчините дървесина отдясно. Точно сега е взел една кола да й оправя колелото, тъй че здравата ще се поти над нея.

Кадфел поблагодари и отмина. Отвъд вира, където крякаха и се гмуркаха патици, видя струпаната да съхне дървесина и веднага стигна до работилницата, просторно сводесто помещение, добре снабдено с инструменти и материали. Отгоре имаше стаи и мансарда, а отпред в двора пред къщата бе спряна кола само с едно колело. Счупените половини на другото лежаха на земята, няколко пречки бяха паднали, но металната обковка вероятно можеше да се запази и да се използва пак. Ново брястово колело, вече с напречни пръчки, лежеше на тревата и майсторът, добре сложен мъж на около четирийсет и пет години, брадат и набит, работеше с тесла върху хубаво огънатото парче ясен за околиците, като следваше шарките на дървесината.

— Честит да е трудът ти! — рече Кадфел, спря мулето и слезе на земята. — Ти трябва да си Ългър, а аз диря него. Само че очаквах да видя по-възрастен човек.

Майсторът колар се изправи и остави теслата си, движейки се като господар в собственото си кралство. Погледна посетителя с приветливо любопитство — кръглолик добродушен човек, но излъчващ сдържано достойнство.

— Баща ми навремето също беше Ългър и пак беше колар. Вероятно него имаш предвид. Лека му пръст, почина преди няколко години. Къщата и работилницата сега са мои — после бързо му хвърли вещ поглед и добави: — Ти май си от бенедиктинците в Шрусбъри. Оттук-оттам, все научаваме по нещо.

— Тогава сигурно си чул, че ни сполетяха беди — рече Кадфел. Закачи юздата на една летва на оградата, свали расото си и опъна гръб след ездата. — Ще ти кажа истината и очаквам и ти да ми отговориш със същото. Хуон де Домвил бе убит рано сутринта в деня на сватбата

си. Показа се, че в ловната си хижа недалеч оттук тайно е давал подслон на някаква жена. Връщал се е от нея, когато е срещнал смъртта си. Вече я няма там. Наричат я Ейвис от Торнбъри, дъщеря на същия този Ългър, който трябва да ти е баща. Точно по тези места се е запознал и увлякъл по нея. Струва ми се, че не ти казвам нищо ново — той млъкна и зачака. Известно време никой не нарушаваше тишината. Въпреки че по природа бе приветлив човек, в този миг лицето на коларя внезапно стана хладно и безизразно, а той самият не изрече и дума. — Нямам нито намерение, нито нужда — продължи Кадфел — по някакъв начин да причиня беда на сестра ти или да я излагам на опасност. Но тя може да знае онова, което трябва да бъде известно на правосъдието, и то не само за възмездие, а за оправдание на невинните. Искам само да поговоря с нея. Оставила е в ловната хижа коня си и аз все повече се убеждавам, че наистина е нейният. Тръгнала е пешком. Сигурен съм, че се е върнала тук, при близките си.

— Много години минаха — рече Ългър след продължително мълчание, — откакто имах сестра, много години, откакто Ейвис от Торнбъри беше наша роднина.

— Разбирам — обади се Кадфел. — И въпреки това кръвта вода не става. Идвала ли е при теб?

Ългър го изгледа мрачно и взе решение:

— Да, дойде.

— Преди два дни? След като от Шрусбъри се разнесе вестта, че Хуон де Домвил е бил намерен мъртъв?

— Кажи-речи. Пристигна късно следобед. Не, тогава новината още не беше стигнала до нас. Но пък тя вече знаеше.

— Ако е тук при теб — каза Кадфел, — трябва да говоря с нея — той хвърли поглед към къщата, където една усърдна миловидна жена се показва и пак се скри. В един ъгъл на двора около четиринайсетгодишен момък дялкаше дъбови пречки за някакво полеко колело. Невестата и синът на Ългър. Не видя никакви признаци за присъствието на друга жена в къщата.

— Не е тук — обади се Ългър. — Нито пък е желана в моя дом. Виждали сме се само един-два пъти, откакто тя реши да стане държанка на барона, срам за рода и за близките си. Когато дойде, ѝ казах, че ще направя всичко, което един мъж би направил за сестра си, но няма да я пусна в дома, от който се отрече толкова отдавна за пари,

охолство и безгрижен живот. Тя не се беше променила, нито смирила. Каза ми спокойно и вежливо, че не иска нищо от мен, освен три неща — да вземе на заем кончето ми, една обикновена селска роба, която да облече вместо скъпите си одежди, и няколко часа от времето на моя син, който да я проводи по посока на избраната от нея цел и да върне кончето живо и здраво. Оставаха ѝ да измине още три мили, а фините ѝ обувки изобщо не бяха подходящи за този път...

— И ти ѝ даде тези три неща? — попита Кадфел озадачен.

— Да, сторих го. Тя остави тук премените си и облече старата роба на жена ми. Освен това смъкна пръстените от ръцете си, че и златното колие от врата си, и ги даде на невестата ми с думите, че повече нямала нужда от тях, а те можели да платят поне част от дълга ѝ тук. После яхна жребеца и момчето ми пое с нея пешком, а преди да се свечери, се върна у дома на кон. Това е всичко, което знам за нея, тъй като не я попитах нищо.

— Нито дори къде отива?

— Дори това. Но когато се прибра, синът ми знаеше.

— И къде е отишла?

— На едно място, което наричат Брода на Годриг, на запад оттук, малко след като се навлезе в гората...

— Знам го — рече Кадфел разведрен. Точно там имаше малка постройка, предназначена за бенедиктински монахини към манастира в Поулсуърт. Значи, след като бе изпаднала в беда, Ейвис се бе отправила към най-близката света обител за жени в околността, за да намери сигурно убежище под закрилата на силен и уважаван манастир, докато се разнесе мълвата за убийството на Хуон де Домвил, докато смъртта му бъдеше възмездена, а държанката му — забравена. От това сигурно пристанище тя можеше с охота да разкаже нещо, което знаеше за случилото се, при положение че самата тя останеше недосегаема в уединението си.

Това си мислеше Кадфел, докато благодареше на Ългър за помощта и се качваше на мулето си, за да поеме към Брода на Годриг. Съвсем логична постъпка за една дискретна жена, която се опасява, че може да бъде замесена в огромен скандал и оплетена в паяжината на жестоко престъпление.

И все пак...! Все пак тя бе оставила своя кон и бе поела пеша. Бе се отказала от изисканите си одежди за една домашнотъкана роба и бе

смъкнала пръстените от ръцете си, за да плати част от доживотния си дълг към роднините, които бе напуснала толкова отдавна...

Постройката при Брода на Годриг представляваше дълга къща на една просторна поляна между дърветата с малък дървен параклис до нея и висок каменен зид, ограждащ две добре поддържани градини — зеленчукова и овощна, по това време украсени само наполовина с жълто багрени листа. При купчина току-що изкопана пръст зад оградата една послушница на средна възраст, приятно закръглена в тяло и лице, засаждаше навън разсади от зеле за следващата пролет. Щом стигна при портите и слезе от мулето, Кадфел я изглежда внимателно и с вещото си око одобри увереността в поведението ѝ и пестеливостта на движенията ѝ. Бенедиктинските монахини също като бенедиктинските монаси имаха добро отношение към ръчния труд и от тях се очакваше да се отдават на земеделие така енергично, както и на молитва. Тази жена, румена и здрава, се бе впуснала да работи като добра и примерна невеста. Ограждаше разсадите с пръст, която здраво утъпкваше с широка нога, а после отърсваше глинестата почва от ръцете си със спокойно задоволство. Беше приемливо пълна, немного висока, но костите на лицето ѝ, макар да бе заоблено и пухкаво, издаваха твърдост и решимост, а устните и брадичката ѝ недвусмислено говореха за упоритост и непоколебимост.

Когато усети Кадфел и мулето му, тя предпазливо и постепенно изправи гръб с истинската неохота на градинаря и извърна към него пронизателни кафяви очи под странно скосени вежди — особено вещи очи, които с един-единствен поглед го обхванаха от качулката до сандалите. После изостави заниманието си и без да бърза, се отправи към него.

— Помози Бог, братко! — рече тя ведро. — Може ли някой тук да ти послужи?

— Мир на дома ви! — отвърна Кадфел тържествено. — Искам да говоря с една дама, която скоро е потърсила тук убежище. Или поне така заключавам от онова, което вече зная. Казва се Ейвис от Торнбъри. Можеш ли да ме отведеш при нея?

— На драго сърце — отвърна послушницата. В румените ѝ като ябълка страни внезапно се появи трапчинка, която се вдлъбна за миг и

изчезна. Красота в своето най-зряло и обгърнато от покой проявление се мярна и изчезна, оставяйки я плаха и обикновена както преди.

— Ако търсиш Ейвис от Торнбъри, дошъл си точно където трябва. Тя стои пред теб. Това е моето име.

Седнаха един срещу друг в малкия сумрачен вестибюл на къщата от двете страни на една масичка — бенедиктински монах и монахиня — и се съзерцаваха с нескрит интерес. Игуменката им бе дала позволение и бе затворила вратата, макар че поведението на послушницата излъчваше такава непоколебима властност, че изглеждаше невероятно тя да се нуждае от разрешение, за да разговаря със свой посетител, и още по-невероятно, че го правеше със смиреност, която толкова ѝ подходеше. Но Кадфел вече бе стигнал до извода, че в досега му с тази жена изненадите няма да имат край.

Къде остана очакваният образ на любовницата на норманския барон, разглезена, своенравна, държана заради красотата ѝ? Подобно създание би трябвало доста да се потруди с багрила, помади и тайнствени заклинания, за да съхрани чаровната си външност, да гладува, за да не напълнее, и да изучава специално изкуството на движението и грацията. Тази жена мирно бе отстъпила в средната възраст, бе оставила бръчките да набраздят лицето и шията ѝ, без да се прикрива, а кестенявите ѝ коси бяха започнали да се обагрят в сиво. Все още бе жизнена и енергична, каквато щеше да си остане завинаги, уверена в себе си, без потребност да бъде или да изглежда различна от онова, което е. Точно така бе задържала Хуон де Домвил при себе си повече от двайсет години.

— Да — продължи тя в отговор на неговия въпрос.

— Аз бях в ловната хижа на Хуон де Домвил. Той винаги искаше да съм наблизо, където и да отидеше. Пребродила съм надлъж и нашир имотите му многократно — гласът ѝ бе нисък и приятен, спокоен като самата нея. Говореше за миналото си като най-уважавана съпруга след смъртта на мъжа си, с тиха, смирена привързаност към семейството, така обичайна и непретенциозна.

— И когато чу за неговата смърт — рече Кадфел, — реши, че е най-добре да се оттеглиш? Казаха ли ти, че е било убийство?

— До онзи ден следобед вече бе известно на всички — отвърна тя. — Нямах нищо общо със станалото, нямах и представа кой би могъл да го стори. Не се страхувах, ако си мислиш това, братко

Кадфел. Никога не съм правила нещо от страх — каза го съвсем просто и делово и той ѝ повярва. Щеше да отиде и по-нататък и да се закълне, че през целия си живот не е изпитвала страх. Самата дума изричаше със своего рода любопитство, сякаш мушваше ръка в стригано руно, за да прецени тежестта и гъстотата му. — Не, не страх... по-скоро неохота да съм част от нещо, предизвикващо хорския интерес. Повече от двацет години живях, без да привличам чужди погледи, и сега не мога да понеса хората да почнат да ме одумват. А когато нещо е свършило, какъв е смисълът от бавене? Вече не мога да го върна. Край. Самата аз съм на четирийсет и четири години, с известен опит на този свят. Мисля си... — заяви тя, като го гледаше настоятелно, а трапчинката отново се появи и изчезна на страната ѝ, — че ти също можеш да го потвърдиш, братко. Защото според мен не те изненадвам, колкото очаквах.

— Засега — рече Кадфел — не мога да си представя мъж, когото не би изненадала. Да, бродил съм доста по белия свят, преди да избира расото. Би ли било глупаво от моя страна да предположа, че твоята дарба най-напред е привлякла Хуон де Домвил?

— Ако ми повярваш — рече Ейвис, облегна се назад с въздишка и скръсти върху закръгления си корем възпълни, съвсем обикновени ръце, — вече почти не си спомням. Зная, че бях достатъчно умна и дръзка, за да се възползвам от най-доброто, което се предлагаше на момиче с моя произход, и с готовност да си платя за това. Все още притежавам и ума, и дързостта. Сега вземам най-доброто от онова, което се предлага на жена на моите години и с моето минало — тя бе казала много повече от изречените думи и знаеше отлично, че той е разбрал всичко. Бе разпознала тутакси края на една кариера. Твърде възрастна, за да постигне успех в друга подобна връзка, твърде мъдра, за да желае такава, и твърде вярна дори да се замисли над подобна възможност след толкова години, тя се бе озърнала около себе си, за да направи нещо със своята сила и енергия. Прекалено късно бе с това нейно минало да очаква обикновен брак. Какво друго бе останало на такава жена? — Прав си — продължи Ейвис леко и непринудено: — Наистина добре използвах времето си, докато чаках Хуон всеки път, когато ми се налагаше, седмици наред. Грамотна съм, мога да смятам, умея много неща. Необходимо ми е да използвам онова, което съм научила, да прилагам собствените си умения. Красотата ми вече ме

напусна, а и никога не е била забележителна, едва ли някой ще поиска да плати за нея. Бях подходяща за Хуон, той бе свикнал с мен. Бях пухеното му легло, когато другите жени го тормозеха и изтощаваха...

— Ти си го обичала? — попита Кадфел, тъй като самото й поведение не предполагаше никакво неудобство да ѝ зададе подобен въпрос. И тя го възприе съвсем сериозно:

— Не, не може да се каже, че съм го обичала, не това искаше той. След всички тези години безспорно имаше привързаност, навик, който пасваше и на двама ни и не се износваше. Понякога даже не се любехме — призна умислено послушницата. — Просто седяхме заедно, пиехме вино, играехме шах — той ме беше научил, слушахмe менестрели. Сядахме от двете страни на камината — аз над своето ръкоделие, той с чаша вино. Случваше се дори да не се целунем или погалим, въпреки че спяхме сгущени един в друг в едно и също легло...

Също като възрастен господар и неговата обикновена, приятна, станала вече на години съпруга. Но всичко това бе свършило, а тя бе човек, който отчиташе реалностите. Бе изпитала искрено съжаление заради смъртта на своя компаньон, но вече мислеше усилено и потъркваше ръце в очакване да се залови за работа във връзка с нещо ново и различно. Толкова интелигентен живот трябваше да се пренасочи, да намери някакъв канал, който можеше да използва. Пътищата на младостта вече бяха затворени, но съществуваха и други.

— И все пак Домвил те е посетил в навечерието на сватбата си... — „а булката, продължи той наум, е осемнайсетгодишна, красива, покорна и притежава огромни имоти“.

Тя се приведе над масата с вгълбено изражение, като че ли оглеждаше открито действията на човешкия дух, толкова неотстъпчив и в същото време тъй склонен на покорство.

— Да, дойде. Беше за първи път, откакто пристигнахме в Шрусбъри, а се оказа и последен. Навечерието на сватбата му... Да, бракът е делови въпрос, нали? Както и извънбрачното съжителство! Любовта... е, това е нещо различно, няма нищо общо и с двете. Да, аз го очаквах. Моето положение по никакъв начин нямаше да се промени, нали разбираш?

Брат Кадфел разбираше. Любовницата от двацет години нямаше да бъде прогонена от купената по същия начин наследница, която бе

двайсет и шест години по-млада от нея. Те представляваха два различни свята, като всяка имаше свое собствено законно право на съществуване.

— Той сам ли дойде?

— Да, сам.

— И в колко часа си тръгна? — най-сетне Кадфел бе стигнал до същността на въпроса. Защото почтената държанка на Хуон де Домвил с положителност никога не бе замисляла нещо зад гърба на своя господар, нито му бе слагала рога със собствения му иконом.

Тя се замисли.

— Минаваше шест сутринта. Не мога да кажа точно, но вече се зазоряваше. Проводих го до портата. Спомням си, вече просветляваше, трябва да е приближавало шест и половина. Отидох до лехата с птиче просо — тази година продължи да цъфти толкова до късно! — откъснах няколко цветчета и закичих шапката му.

— След шест... даже по-скоро към шест и половина... — започна да разсъждава Кадфел. — Тогава няма как да е стигнал до мястото, където е бил причакан в засада и убит четвърт час преди утренната, ако не и по-късно.

— Трябва да ме извиниш, братко, тъй като не познавам тези места. Смея да твърдя, че потегли някъде към шест и двацет.

Значи е разполагал с четвърт час, дори при немислима скорост, за да стигне до мястото, където бе заложен капанът. Колко време бе отнело самото убийство? Най-много десет минути. Не, убиецът в никакъв случай не е бил в състояние да напусне мястото на престъплението преди седем без четвърт, а най-вероятно го бе сторил значително по-късно!

Оставаше само още един жизненоважен въпрос, който трябваше да зададе. Много други, които го озадачаваха, преди да срещне тази жена и да започне да си пробива път към истината, преодолявайки една или друга грешка, вече ставаха излишни. Като този например защо се бе разделила с всичките си вещи, дори с пръстените си, защо бе оставила коня си в конюшната, защо се бе лишила от всички придобивки, които ѝ предоставяше положението ѝ. Бързина и страх, бе помислил в началото, нетърпение да се укрие, отхвърляне на всичко, макар и с немного ясна мисъл, което би могло да я свърже с Хуон де Домвил. После, когато я намери, вече в одежди на послушница, си бе

помислил, че тя може да бъде тласната дори към покаяние, че бе почувствала необходимост да се откаже от всичко, преди да се озове в манастира, за да прекара втората половина от живота си в изкупление за първата. Вече бе способен да оцени иронията на подобен избор. Ейвис от Торнбъри не се разкайваше за нищо. Тъй както не знаеше що е страх, тя бе убедена, че никога в живота си не е имала повод да се срамува. Бе се спогодила със своя господар и бе удържала на думата си, докато той бе жив. Сега отново принадлежеше на себе си и можеше да постъпи, както намери за добре. Бе махнала всичките си украшения също като стар войник, който, оттегляйки се, се разделя с оръжието си, което вече нито го интересува, нито може да му служи. Сега нейното стопанство щеше да бъде поминъкът на бенедиктинския манастир, тя щеше да му се посвети изцяло и да го направи доходен. Той дори чувства леко съчувствие към шепата сестри, в чийто гълъбарник бе влятел този безобиден на вид сокол. Дайте ѝ три-четири години и тя ще стане игуменка тук. Дайте ѝ десет и ще стане игуменка на Поулсуърт, като в добавка ще увеличи стабилността и репутацията на този манастир, както и солидните му финанси. След смъртта си спокойно можеше да бъде провъзгласена дори за светица.

Междувременно, въпреки че вече бе сигурен в нейната прямота и благонадеждност, Ейвис имаше право да знае, че ако изпълнеше дълга си на гражданка, това можеше да накърни личната ѝ неприкосновеност.

— Трябва да разбереш — каза Кадфел добросъвестно, — че наместникът може да изиска да дадеш свидетелски показания, когато човекът бъде изправен на съд, и че няколко невинни живота могат изцяло да зависят от това как ще се приемат думите ти. При това положение ще дадеш ли показания в съда, тъй както говориш тук пред мен?

— През целия си живот — заяви Ейвис от Торнбъри — съм избягвала поне един грях. Не, по-скоро никога не съм била изкушавана от него. Аз не лъжа, не мамя. Ще кажа истината, когато поискаш това от мен.

— В такъв случай има още един въпрос, който може би ще разрешиш. Не знам дали вече си разбрала, но Хуон де Домвил е освободил слугите си, когато е потеглил към теб, и никой от домакинството му не е знаел къде е отишъл. И все пак този, който го е

причакал и убил на онази пътека, или го е проследил достатъчно далеч, та да прецени, че ще се върне по същия път, или, което е много по-вероятно, просто е знаел със сигурност целта на нощната му разходка. А който е знаел това, е бил наясно, че ти си там, в ловната хижа. Преди малко спомена, че винаги си била изключително дискретна, но все пак някой трябва да е знаел...

— Моят господар обикновено не ме оставяше да пътувам без придружител — подчерта тя делово. — Убедена съм, че някой от предишните му слуги е бил достатъчно проникателен да реши, че сигурно съм някъде наблизо, но чак да знае точно къде... Кой, ако не онзи, който ме доведе тук по заповед на Хуон де Домвил? Два дни преди Хуон и неговата свита да пристигнат в Шрусбъри. Грижата за мен неизменно се поверяваше на един-единствен верен приятел. Защо да се заблуждаваме? През последните три години той винаги е бил един и същ.

— Назови го! — настоя Кадфел.

ГЛАВА ДЕВЕТА

Наместникът бе ограничил утрешното дирене до близката гора на южната страна на потока Меол. Хората му, разгърнати във верига, приличаха на викачи по време на лов — всеки бе достатъчно далеч, но видим за своите съседи от двете страни и всички заедно бавно и методично пристъпваха напред. За цялото това време все още не бяха хванали никого. Никой не бе изскочил от укритието си, за да побегне от тях, никой от онези, които видяха, не приличаше на Джослин Луси. Когато спряха, за да се престроят и да закусят, се бяха свързали по протежение на цялата верига с патрулите, които охраняваха границите на града. Прокажените от „Свети Джайлс“ бяха наизлезли да наблюдават действията им от позволеното разстояние.

Гилбърт Прескот не беше доволен и стана подчертано раздражителен към въпроси или обръщения.

Някои бяха по-удовлетворени.

— Нашият приятел сигурно отдавна си е отишъл у дома, далеч от всичко това — обърна се Гай с надежда към Саймън, докато слизаха от конете пред къщата на епископа, за да похапнат набързо за обяд. — Само че от сърце и душа ми се ще да сме сигурни в това. Бих могъл да се наслаждавам на преследването му, ако съм убеден, че няма никаква опасност да бъде намерен! Хич няма да се натъжа да видя как Пикар все повече се свъсва; а каква радост би настъпила, ако конят му случайно попадне в някоя къртичина и го хвърли от седлото! Наместникът си има задължения, които трябва да изпълнява, и няма как, ала това съвсем не засяга Пикар. Дългът е едно, а злобата — съвсем друго.

— Той твърдо вярва, че Джос е убил барона — рече Саймън и сви рамене в недоумение. — Нищо чудно, че го е погнал така свирепо. Всичките му лични планове са се провалили, а той е човек, който на всяка цена ще си осигури реванш. Можеш ли да повярваш, че се е обърнал срещу мен? Аз отворих уста не на място и му заявих твърдо убеждението си, че Джос никога не би извършвал кражба или

убийство, а той ми се разфуча като огън на открито. Вече не съм добре дошъл нито при него, нито при съпругата му.

— Нима искаш да ми кажеш... — зяпна и засия Гай, — ти разбра ли, че си поставен до него във веригата след вечеря, когато сме щели да излизаме отново? Дръж под око Пикар, момко, и никога не заставай с гръб към него, защото в противен случай може да се почувства изкушен, ако не се погаждате особено добре. Не бих се предал на този негов нрав, а там, накъдето сме тръгнали, има още по-добро прикритие...

— Как само ме погледна, когато ми нареди да напусна стаята на Ивета... — призна замислено Саймън: — Може и да си прав! Ще го държа под око и ще бъда по-бърз от него в изваждането на меч. Ние трябва да си изберем обратния път, когато почне да се здрачава. Ще се погрижа да съм достатъчно напред, та да не съм застрашен от острието му. Във всеки случай — рече той с многозначителна усмивка — трябва да се погрижа за нещо важно преди вечерня. Щом се уверя, че не е там, за да ми попречи — той се облегна доволен назад. — Този път къде те пращат?

— При сержантите на наместника заради прегрешенията ми! — Гай направи гримаса и се ухили. — Възможно ли е някой да подозира, че участвам с неохота? Е, ако се направя, че не съм видял нещо, и не успеят да ме пипнат, съм в безопасност. Наместникът е почтен човек, но разгневен и притеснен, на ръцете му виси неразкрито убийство на благородник. Крал Стивън вече почва да обръща поглед насам. Нищо чудно, че Прескот е бесен — той бутна назад пейката, на която седеше, протегна се и пое дълбоко въздух: — Готов ли си? Да тръгваме тогава. Ще бъда много доволен, ако се приберем довечера, без да сме намерили нищо.

Те излязоха заедно и се спуснаха в долината под „Свети Джайлс“, където веригата от преследвачи се събираше отново, за да продължи нататък със същата нарочна бързина през все по-гъстите гори на юг.

На едно малко възвишение при южната страна на главния път, което гледаше към просторната долина отдолу, две високи забулени фигури наблюдаваха как преследвачите се пренареждат и събират. Стегнатата верига се очерта съвсем ясно, преди да потегли напред през ливадите и да започне да претърсва гората. Всеки се равняваше по своя

съсед вдясно, всеки спазваше определеното разстояние. Беше паднала съвсем лека мъгла, но слънчевите лъчи я разпръсваха, а когато ловците продължиха да се движат между дърветата, облеклото и сбруите им проблясваха сред листака като ярки пращинки. Отминаваха бавно в западна посока, а наблюдателите отгоре също така бавно се извъръщаха, за да ги държат в обсега на полезрението си.

— Ще продължат така до мръкнало — рече Лазар и накрая се обърна, за да огледа опустялото поле, откъдето бяха тръгнали. Сега всичко там бе спокойно и застинало — движението, шумът, играта на багри — всичко бе замряло. Две сребърни нишки представляваха единствените отблясъци ярка светлина сред убитите слънчеви лъчи — по-близката бе воденичният улей, прокаран, за да захрани вира и воденицата, а по-далечната — лентата на самия Меол, все още в каменисто напукано корито, странно малък на вид в сравнение с пълноводния поток покрай градините на манастира само миля по-надолу. В едно плитко заливче на южната страна цапаха гъски. А по-нагоре детето, което ги пазеше, ловеше риба в малък скалист вир.

— Добър разчет на времето — каза Джослин и пое дълбоко въздух замислен: — Без съмнение до здрач наместникът ще е опразнил долината от всички свои войници. Ще се приберат ядосани и изтощени. По-добро не може и да бъде...

— И конете им ще са грохнали — добави Лазар сухо и извърна своите блестящи очи към спътника си. Липсата на лице вече изобщо не притесняваше Джослин. Гласът и очите бяха напълно достатъчни, за да внушат присъствие на приятел.

— Да — добави момъкът, — аз също мислих за това...

— Останали са му твърде малко запасни коне, тъй като е свикал почти всичките си хора.

— Така е.

Бран се втурна надолу по тревистия склон към тях, мушна се доверчиво между двамата и ги хвана за ръка. Изобщо не се притесняваше, че на едната ръка липсваха два пръста и половината на третия. Момчето пълнееше с всеки изминал ден, а възлите на врата му почти се бяха скрили. Хубавите му руси коси израстваха буйни и закриваха белезите от стари язви върху умната главица.

— Заминаха — рече момчето просто. — Сега какво ще правим?

— Ние ли? — попита Джослин. — Мисля, че е крайно време за уроците ти с брат Марк. Или днес ти е дал почивка?

— Брат Марк каза, че имал работа — доколкото можеше да се прецени по гласа му, Бран не беше особено впечатлен от този аргумент, защото, откакто познаваше брат Марк, той не преставаше да работи, освен когато спеше. Детето даже би се засегнало, че е отхвърлено, ако нямаше възможността да сподели компанията на тези двама избрани спътници. — Ти каза, че днес ще правиш, каквото ти поискам! — напомни той строго.

— Дадено — съгласи се Джослин, — до вечерта. После и аз ще имам работа. Хайде да не пилеем ценно време. Каква е волята ти?

— Ти каза — отбеляза Бран, — че, стига да имаш нож, можеш да ми издялкаш малък кон от парче дърво от цепениците за зимата...

— Така си е, невернико, даже и мъничък подарък за майка ти, стига да намерим подходящия сорт дърво. Колкото до ножа, съмнявам се, че ще ни дадат някой от кухнята, а как бих посмял да взема онзи, който брат Марк използва, за да си подостря перата? Струва повече от живота ми — рече Джослин достатъчно безгрижно и тутакси замръзна, като си спомни колко ниска би могла да бъде цената на живота му, ако потерята се върне твърде скоро. Все едно, тези няколко часа принадлежаха на Бран.

— Аз имам нож — заяви момчето гордо, — един много остър. Мама чистеше рибата с него, когато бях малък. Ела да потърсим парче дърво.

Събирачите на дърва се бяха върнали добре натоварени от гората, печката бе пълна, тъй че можеше да се задели една малка загладена цепеница за направата на играчка. Бран затегли и двете ръце, които държеше, но старецът издърпа своята, саката и обезобразена, и се освободи, макар че го стори съвсем внимателно. Очите му продължаваха да обхождат короните на дърветата в низината, където дори полюшването и шумоленето от придвижването на преследвачите бе замряло.

— Виждал съм сър Годфрид Пикар само веднъж — рече той замислено. — Кой беше в редицата, когато потегляха?

Джослин погледна назад изненадан:

— Четвъртият откъм нас. Слаб и мургав, в черно и ръждиво... с яркочервена шапка с перо...

— Значи този... — Лазар продължаваше щателно да оглежда гората под тях и не извърна глава. — Да, забелязах червения знак. Лесно може да се открие отново.

Той се придвижи напред още няколко метра от главния път и седна на тревистия склон, облегал гръб на едно дърво. Не се извърна, когато Джослин се подчини на настоятелната ръка на Бран, и двамата го оставиха на предпочетената от него самота.

Брат Марк наистина имаше работа през този ден, въпреки че би могла да остане и за друг път, ако се състоеше от сведенията, които събираше за Фулк Рейнолд. Той беше добросъвестен до дребнавост, а книгите никога не изоставаха на заден план. Истински спешно беше да се намери нещо, което да му помогне да изглежда зает при отворените порти на помещението. Там светлината бе най-добра, пък и можеше да следи действията на своя тайнствен гост, без това да бие на очи. Беше наясно, че момъкът съвсем не е прокажен, а също, че отсъства от утренната и закуската, след което отново се появи съвсем невинно, хванал за ръка Бран. Явно детето бе очаровано от своя нов познат. Гледката, която представляваха двамата — момчето, което весело подскачаше до големите крачки, тъй старателно, но доста неумело имитиращи накуцващата походка на Лазар, и мъжът с приведена глава, внимателен и грижовен, хванал детето със силната си ласкава ръка, — бе накарала Марк да повярва, съвсем нелогично, но обяснимо, че един толкова мил, щедър на време и на внимание човек не може да бъде крадец или убиец. От самото начало той не приемаше, че кражбата е негово дело, и колкото повече мислеше за беглеца, намерил убежище сред неговото паство — защото вече можеше да го разпознае със сигурност, — толкова по-нелепа му се струваше идеята, че момъкът бе намерил начин за отмъщение, извършвайки убийство. Ако го беше сторил, щеше да е избягал, предрешен по този начин, усърдно тракайки клепало, отдавна щеше да е преминал през кордона на наместника и вече да е на свобода. Но не, нещо друго, някакво неотложно дело го задържаше тук, дело, което можеше да представлява още по-голяма заплаха за живота му, ако не бъде доведено до успешен край.

И все пак щеше да тежи на съвестта на Марк. Никой друг не го бе открил, никой друг не можеше да отговаря вместо него или пък да дава обяснения, ако се стигнеше до най-лошото, как така му е дал

подслон и го е запазил в тайна. Тъй че, откакто беглецът се бе върнал, Марк го наблюдаваше, държеше го под око през целия ден. До този момент младежът не му бе създал никакви затруднения. Цялата сутрин правеше компания на Бран и почти не се отделяше от лечебницата. Помогна да се натрупат на куп събраните подпалки, да се донесе последната окосена трева край пътя, порисува с детето върху един глинен пласт в малка вдлъбнатина, където се събираше вода от дъждовете — хубава гладка глина, която можеше да се заравни отново, щом играта приключеше със смях и викове. Не, един млад човек в беда, който може така безгрижно да се нагоди към нуждите и желанията на едно бедно дете, не можеше да бъде злодей! Задължението на Марк да го наблюдава бързо преминаваше в дълг за закрила. Той бе видял как Джослин и Лазар прекосяват главния път и търсят своя наблюдателен пункт към долината, за да проследят хода на следобедното дирене. После бе видял как Джослин се върна с Бран, който подскачаше и бърбеше неспирно до него. Сега двамата седяха до зида на църквата невинно погълнати от дялкането на парче дърво, което донесоха от струпаните за зимата подпалки. Трябваше да направи само няколко крачки от вратата, за да ги види — русокосата главица на Бран с поникналите наново светли кичури, приведена над големите сръчни ръце, които режеха и оформяха така изкусно и ласкаво. От време на време долавяше весел смях. Нещото там добиваше очертания и изпълваше детето с искрена радост. Брат Марк благодари на Господ за онова, което доставяше такова удоволствие на клетия несретник, и почувства, че сърцето му не може да остане безразлично към оновова, донесъл такова щастие на това място.

Освен това бе достатъчно човек, за да изпита любопитство какви чудеса се вършеха там в подножието на стената, и след близо час се поддаде на непостоянството на смъртните и отиде да види. Бран го посрещна с радостен вик и размаха издялканото конче — грубо, с малко подробности, но без съмнение кон, висок педя и половина. Майсторът бе свел глава, скрита в качулката, и се съсредоточи в това, което работеше с изключително усърдие, издълбавайки от друго парче дърво, голямо колкото юмрук, чертите на познато дете. Очите му, непредпазливо ясни и сини, от време на време проблясваха, откъсвайки се от работата, за да погледнат Бран, и после отново се свеждаха към парчето дърво, което стискаше в двете си здрави ръце,

гладки, без белези, загорели и млади. Бе забравил, че трябва да бъде предпазлив.

Брат Марк се върна на поста си и продължи да наблюдава от разстояние странната двойка. Следобедът превали, а здрачът толкова се стъсти, че дялкането повече не беше възможно. Марк вече не виждаше двете фигури, но беше сигурен, че Джослин Луси — момъкът си имаше име, защо пък да не го назове? — или бе прекратил работа, или просто бе привършил своя малък портрет на Бран. Едва когато светлините вътре бяха запалени, момчето се втурна в помещението с радостни възгласи, изгарящо от нетърпение да получи одобрението на своя учител.

— Виж, виж, брат Марк! Това съм аз! Моят приятел го направи!

И наистина бе той, малко груб, грапав тук-таме заради неподатливото на места дърво и непокорния нож, но весел, наперен и доволен. Само че приятелят му, на чието дело толкова се радваше, не бе влязъл заедно с него.

— Тичай — рече брат Марк, — тичай и го покажи на майка си, бързо. Дай й го, толкова ще се зарадва. Днес й е мъчно. Ще й хареса и ще го похвали. Само иди и виж!

Бран кимна, засия целият и хукна. Откакто се хранеше редовно и бе започнал да напълнява, дори походката му бе станала по-изправена и сигурна.

Брат Марк се надигна от писалището си веднага щом момчето си отиде. Навън все повече се здрачаваше, но денят все още не бе превалил. Оставаше близо час до вечерня. Вече никой не седеше при стената на църквата. Надолу по тревистия склон към главния път, без да бърза, като човек, който се наслаждава на свежия въздух, се отдалечаваше високата изправена фигура на Джослин Луси. Поспря за миг, за да се увери, че пътят е пуст, прекоси го и продължи нататък, където старецът Лазар продължаваше да седи самотен и вгълбен.

Брат Марк изостави писалището си и го последва на безопасно разстояние. Там под дървото на Лазар настъпи продължителна пауза. В сянката двамата мъже нещо се движеха, размениха си слова, но само няколко. Очевидно се разбираха много добре. От мрака, където една фигура с качулка се бе привела и изчезнала, се появи друга, очертана на фона на озареното от бледо сияние небе — висока, гъвкава, млада, без качулка и покривало, в подходящо тъмно и обикновено облекло,

което се стапяше в мрака, щом се задвижеше. Робата на прокажен остана в сянката. Очевидно той нямаше намерение да вземе белега на „Свети Джайлс“, каквато и гибелна опасност да го дебнеше. Джослин Луси излезе от сянката, спусна се надолу по склона с дълги леки крачки и пое нататък към долината. До вечерня оставаше още близо половин час, а на открито продължаваше да бъде опасно видело.

Брат Марк, решен да изпълни своя дълг, обиколи предпазливо дървото, където бе намерил подслон възрастният човек, и после продължи нататък. Спусна се по стръмния склон, съзря колко леко и пъргаво прескочи през воденичния улей Джослин, опита се да повтори движението му, но по-непохватно и тронаво. После младежът, следван от монаха, се запъти към Меол. Каменното корито пръскаше отблясъци. Марк се подхлъзна и намокри обувките си в сандали крака, но все пак стигна до отсрещния бряг без повече произшествия. И продължи да следва високата младежка фигура, като все подтичваше, за да не я изгуби от поглед, нататък през ливадите покрай потока. На средата на пътя към манастирските градини Джослин се отдели от потока и навлезе в покрайнините на гористата местност, която ограждаше ливадите. Брат Марк се почувства по-сигурен под прикритието на дърветата. Очите му постепенно привикваха със сгъстяващия се здрач и вече ясно различаваше очертанията на своя манастир, покривите, кулите и стените, които се издигаха над потока, граховите ниви, както и зидовете и живите плетове на оградените площи отвъд.

Между дърветата се стелеха гъсти сенки, но Марк, предпазливо прокрадвайки се от храст на храст, все още можеше да различи фигурата, която следваше. Слухът му долови някъде отпред, навътре сред дърветата, внезапно, тихо и тревожно изцвилване, почти незабавно заглушено от ласкава десница. Нечий шепот, едва ли по-силен от шумоленето на листата, и потупване на здрав, гладък и лъскав гръб. Имаше радост и надежда в тези звуци, толкова осезателни, все едно че бяха изразени с думи.

От своето скривалище няколко метра по-назад брат Марк едва различи неясните очертания, по-светлите петна, които трябваше да представляват главата и вратът на сребристосив кон, доста неподходящ цвят за подобно нощно начинание. Някой бе останал верен на беглеца

и бе довел коня му до мястото на срещата. Какво ли щеше да се случи по-нататък?

Случи се това, че далеч отвъд потока се разнесе тихият, но ясен камбанен звън, сбиращ людете за вечерня.

По същото време брат Кадфел се сепна от внезапната поява на светлосив кон по пътеката към манастира и закова мулето си, за да не подплаши животното, докато разсъждаваше какво би могло да означава това.

Беше поокъснял в Брода на Годриг, чувствайки се задължен да предостави на игуменката ако не друго, то поне правдоподобен разказ за делата, които го бяха довели на това място. Установи, че главната сестра е гостоприемна и разговорлива. Там рядко имаха посетители и затова Кадфел, въоръжен с препоръките на монашеските си одежди, получи топло и щедро посрещане. Наложил му се да разкаже всичко за провалената сватбена церемония и за последвалото вълнение. Пък и благото манастирско вино, с което го бяха почерпили, допринесе за словоохотливостта му, тъй че се сбогува със сестрите малко по-късно, отколкото бе възнамерявал.

Когато се качи на мулето и потегли, Ейвис от Торнбъри все още работеше в градината, утъпквайки здраво почвата около своите разсади, и парчето земя вече бе почти запълнено. Със същата целенасоченост щеше да се изкачи в йерархията, честна и добронамерена, но безмилостна към по-слабите сестри, които щяха да коленичат в краката ѝ заради нейния ум, жизненост и опит. Тя махна весело на Кадфел и трапчинката на бузата ѝ отново се появи и изчезна. Докато се отдалечаваше, той се впусна в разсъждения над трайния отпечатък на прежна красота и се запита дали нямаше да ѝ се наложи да намери начин да потисне една чудатост, която можеше да се окаже толкова смущаваща за епископи, или точно обратното — дали това все още не представляваше необходимо оръжие в нейния арсенал. В интерес на истината той не можеше да не изпитва уважение към нея. Имаше и друга причина — при тази нейна неоспорима прямота никой нямаше да посмее да отрече показанията ѝ.

Той пое по обратния път с равномерен ход, но без да бърза, оставяйки мулето само да си избере крачката. И около часа за вечерня

все още яздеше в сгъстяващия се здрач по тревистата пътека недалеч от мястото, където Хуон де Домвил бе намерил смъртта си. Докато минаваше покрай фаталния дъб и няколко минути по-късно, когато пред погледа му вече се очертаваха по-светлите петна на ливадите между дърветата, си даде сметка, че вдясно долавя шумолене от движение, което го следва на известно разстояние. Предпазливостта го накара да спре животното и да застине безмълвен, с напрегнат слух. Звуците продължиха без всякакъв опит да се притаят. Това бе успокояващо и той отново пое безшумно напред, без да престава да се ослушва. Тук-там, където храстите се разреждаха, долавяше сребрилата бледност на животното, което се движеше успоредно с него. Кон, слаб и бърз; блед като дух, просветващ между клоните. В Светото писание, помисли си Кадфел, на такъв призрачен кон язди Смъртта. Тя обаче явно бе слязла някъде, защото върху скъпото седло на този Сивчо нямаше никой, а юздата му висеше свободно на врата.

На свой ред и Кадфел слезе от мулето и внимателно го поведе встрани към привидението, като го увещаващо тихо, но въпреки че ги бе приближил за компания, сивият кон се изплаши, че могат да го хванат, и се втурна обратно към гъстака. Кадфел търпеливо го последва, но всеки път, когато се приближаваше, животното за пореден път отскачаше на известно разстояние и така постепенно го отвеждаше все по-навътре и по-навътре в гората. Преследвачите със сигурност се бяха промъквали тук същия следобед и вероятно се бяха върнали съвсем скоро. Един от тях явно е бил хвърлен от коня си, може би не бе успял да улови подплашеното животно и е бил принуден позорно да завърши прехода пеша. Освен ако...

Внезапно сивият кон се появи отпред в цял ръст, гъвкав и грациозен, в светлия сумрак на малка полянка и бледото сияние на звездите, сведе глава за момент, за да щипне стиска трева, и когато Кадфел го доближи, още веднъж метна копита и грива и потъна сред дърветата от другата страна. Този път Кадфел не го последва.

На малката полянка лежеше по гръб човек; къдравата му черна брада сочеше към небето, дългите му смолисти коси бяха разпилени, ръцете — разперени встрани със сгърчени свити пръсти, едната вкопана в тревата, а другата — сграбчила въздуха. Брокатена шапка лежеше на тревата над главата му, видима единствено заради бялото й перо. А на няколко крачки встрани от празната му десница нещо дълго

и тънко успя да извлече достатъчно светлина от мрака, за да хвърли метален отблясък. Брат Кадфел внимателно протегна ръка и напипа дръжка и тънко острие, дълго една педя. Прокара пръст по него, установи, че не е изцапано с кръв, и го остави там, където го бе намерил. Нека разкаже повече по видело. Сега в здрача той нямаше какво да стори, освен да се помъчи да усети пулсирането на кръвта и ударите на сърцето. Усилията му се оказаха напразни. Коленичил до мъртвеца, за да го огледа отблизо, като се опитваше да избегне собствената си сянка, брат Кадфел огледа лицето и дори в мрака различи, че е сгърчено, със зейнали уста и изцъклени очи, с изплезен и прехапан език.

Също като Хуон де Домвил, Годфрид Пикар е бил причакан по обратния път към дома и не е преживял срещата.

Брат Кадфел остави всичко, както го бе намерил, повери сивия арабски кон на собствената му изобретателност и пое към манастира с възможно най-бързия ход, който можеше да бъде наложен на озадаченото муле.

ГЛАВА ДЕСЕТА

Ивета имаше на разположение цял ден да успокои съзнанието си и да овладее притворството. Потребността е велик учител, а до вечерта на този ден тя трябваше да е заслужила такова пренебрежение, че никому да не хрумне да наблюдава всяко нейно движение, след като не ѝ беше позволено да излиза извън портите. И бездруго къде би могла да иде? Преследваха любимия ѝ под дърво и камък, бяха се настървили да го заловят жив или мъртъв, единственият ѝ приятел бе прогонен и дори монахът, който бе така мил с нея, не се бе вествал наоколо от сутринта. Къде би могла да отиде, кому би могла да се помоли? Бе съвсем сама.

Тя разиграваше ролята си през целия ден все по-прецизно и убедително, тъй като само при мисълта за настъпващата вечер бунтарското ѝ сърце започваше да бие необуздано. След обяда се оплака от главоболие и си помисли, че чистият въздух ще ѝ се отрази добре, ако може да се разходи из градината, а тъй като Мадлен трябваше да се труди върху една рокля на Агнес, чиято сребърна бродерия се бе различила и се нуждаеше от майсторска ръка, за да бъде оправена, тя получи позволение да излезе без придружител. Вуйна ѝ се задоволи само презрително да свие устни.

Ивета тръгна бавно и апатично, даже поседя известно време на първата каменна скамейка в цветната градина, в случай че някой бе пратен по петите ѝ да я шпионира; но щом се убеди, че никой не я следи, тя прескочи достатъчно пъргаво живия плет, озова се от другата страна и избърза по малкото мостче към билковата градина. Вратата на сушилнята беше широко отворена и някой шеташе вътре. Ивета сякаш повярва в успеха. Разбира се, брат Кадфел трябваше да има помощник. Всякакви лекове можеха да се окажат потребни в негово отсъствие. Някой трябваше да знае къде да ги намери и как да ги използва, дори да не притежаваше уменията и опита на възрастния монах.

Брат Осуин тъкмо събираше парчетата от две глинени паници, в които събираха семена, и трепна гузно при звука от стъпки на прага.

Тези дреболии бяха първите, които чупеше от три дни насам, и тъй като имаше достатъчно запаси, а паниците бяха бързо и лесно подменени, се бе надявал да се отърве скришом от парчетата и да не се наложи да си признава за поредната беля. Обърна се, готов да се оправдава, и замръзна на място при неочакваното видение на вратата. Руменото му простодушно лице застина с широко отворени очи и зяпнала уста. Оставаше под въпрос кой от двамата почервеня повече — Осуин или девойката.

— Извинете за безпокойството — изрече Ивета колебливо: — Искам да попитам... Преди два дни, когато не се чувствах добре, брат Кадфел ми даде някаква отвара да заспя. Каза ми, че е направена от макове. Знаете ли я?

Осуин преглътна, закима енергично и успя да възвърне дар слово:

— Ето това е... тук... в тази стъкленица. Брат Кадфел днес отсъства, но той би искал мога ли аз да ви помогна? Той би желал да получите онова, от което имате нужда.

— Тогава бихте ли ми дали същата доза? Защото ми се струва, че тази нощ ще имам нужда от нея — не беше лъжа, но тя го каза съвсем преднамерено и страните ѝ отново пламнаха, когато този русоляв момък, кръглолик и невинен като пеленаче, ѝ предложи услугите си така доверчиво. — Мога ли да получа двойна доза? Ще ми стигне ли за две нощи? Помня колко ми определи да глътна...

Брат Осуин беше готов да ѝ даде всички запаси в сушилнята, толкова бе заслепен. Десницата му леко трепереше, докато пълнеше и запушваше малката стъкленица, а когато тя протегна ръка също тъй срамежливо, за да я поеме от него, той си спомни своя дълг и с доста голямо закъснение сведе очи, за да не подлага на изпитание покоя в душата си.

Всичко свърши много бързо. Тя благодари шепнешком, оглеждайки се през рамо, сякаш мислеше, че някой я наблюдава, и скри стъкленицата в ръкава си, справяйки се доста по-ловко от Осуин. Неговите ръце и крака сякаш се бяха върнали към обичайната си юношеска непохватност отпреди няколко години, когато беше още пъпчиво момче, но въпреки това погледът, с който тя го удостои на раздяла, го накара да се почувства снажен, самоуверен и красив. Остана замислен на прага, вперил поглед след нея, докато тя забърза

по мостчето. Чудеше се дали не бе прибързал с решението си да се отдаде на религията. Още не бе твърде късно да се откаже, тъй като не бе дал окончателен обет да се посвети на църквата.

Този път не сведе очи, докато девойката не изчезна нататък по алеята с живия плет. Дори след това остана няколко минути, все така потънал в размисъл. Сигурно всяка избрана посока в живота си има своите недостатъци, помисли си той с тъга. Нито навън, нито зад стените на светата обител човек можеше да притежава всичко.

Ивета изтича обратно към своята каменна скамейка, закътана от лекия вятър, и когато Мадлен излезе да я повика, я завари седнала там с безизразно лице и скръстени ръце. Ивета стана покорно и се прибра с нея в крилото за гости, след което отново се захвана апатично с ръкоделието си, което бе нейното прикритие вече седмици наред, въпреки че иглата ѝ не бе тъй изкусна, та през нощта ѝ се налагаше да разпаря онова, което бе избродирала през деня, също като Пенелопа, за която бе чула веднъж да разказва един странстващ певец, но това бе много отдавна, още докато живееше в бащината си къща.

Изчака, докато наближи време за вечерня и навън започна да се здрачава. Агнес си бе облякла току-що оправената рокля и Мадлен решише косите ѝ за вечерта. Докато сър Годфрид Пикар преследваше с буйна непримиримост беглеца убиец, на неговата съпруга се падаше ролята да поддържа илюзията за ритуална привързаност, да посещава всички задължителни служби и да подхранва доброто мнение на игумена, приора и братята.

— Време е да се приготвяш, момиче — нареди тя, хвърляйки поглед към племенницата си през обгърнатото в брокат рамо.

Ивета отпусна ръце в скута си, привидно безразлична, въпреки че притискаше китка към стъкленницата в ръкава си.

— Мисля, че тази вечер няма да дойда. Главата ми тежи ужасно, не можах да спя добре. Ако ме извините, мадам, ще вечерям сега тук с Мадлен и ще си легна рано — естествено, ако останеше, Мадлен неизбежно щеше да получи нареждане да бъде с нея и да я пази, но тя си имаше съответен план за целта.

Агнес сви рамене, а финият ѝ стоманен профил излъчваше нескрито презрение:

— Много си болнава тези дни. Все едно, щом искаш, остани. Мадлен ще ти приготви горещо мляко, примесено с вино и подправки.

Така и стана. Дамата ги напусна без угризения. Слугинята нареди една малка масичка в спалнята на Ивета, донесе ѝ хляб, месо и питие от мляко с мед и вино, гъсто, сладко и горещо, идеално да потисне тежката сладост от маковия сироп на брат Кадфел. Тя влезе и излезе два-три пъти, преди да седне пред собствената си паница — време, достатъчно за Ивета, за да изпие собствената си чаша от безобидната течност и да излее в каната цялото съдържание на стъкленницата, получена от Осуин. Ивета се престори, че започва да се храни, отказа повече питие и с благодарност проследи как Мадлен пресуши каната с видимо удоволствие, а не беше яла достатъчно, за да уталожи въздействието на отварата.

Мадлен отнесе паниците в кухнята на помещението за гости и не се върна. Ивета изчака десетина минути в трескаво напрежение, а после отиде да разбере какво се е случило. Намери слугинята удобно разположена върху една пейка в ъгъла на кухнята да похърква блажено.

Без да губи време да търси наметка или обувки, девойката изтича навън в сумрака, както си беше, по тънки кожени пантофки. Прекоси големия вътрешен двор като преследвано зайче, без да вижда почти нищо, и се втурна по тъмната алея в градината. Сребърната лента на воденичния улей просветна срещу нея и тя премина мостчето почти опипом, вкопчена в парапета. Небето бе обсипано със звезди, все още полузабулено както през деня, но зад воала от лека мъгла прозираше бледо сияние. Въздухът бе хладен, свеж и упойващ като вино. В църквата все още се молеха монотонно и вгълбено, слава Богу! Слава Богу и благословен да е Саймън, единственият верен приятел...

Джослин я чакаше под дълбоката стряха на сушилнята, притиснат в черната сянка на стената. Протегна ръце, привлече я към себе си и тя го пое страстно в крехките си обятия. Останаха прегърнати един безкраен миг, отчаяно притиснати един към друг, тъй че едва успяваха да си поемат дъх. Пълна тишина и неподвижност, като че ли воденичният улей, потокът и самата река бяха застинали, вятърът бе останал бездиханен и дори растенията бяха престанали да растат.

После неизбежността ги заля отново, заплашвайки да погълне всичко, дори първите плахи развълнувани слова на любовта.

— О, Джослин...

— Скъпа моя, скъпа моя Ивета... Тихо, замълчи! Ела, ела бързо! Оттук... Дай ръка!

Тя го хвана покорно и доверчиво го последва, но не по пътя, по който бе дошла. Сега се намираха отвъд улея, оставаше да пресекат само потока. Излязоха от затворената градина и се озоваха в покрайнините на наскоро изораните през този сезон грахови ниви, които се спускаха надолу към Меол. Под живия плет Джослин се спря за момент, за да се огледа в неподвижния здрач, и да се послуша, наострил уши, за някакъв издайнически звук, но навсякъде цареше пълен покой. Тя прошепна досами ухото му:

— Как премина? Как ще се справиш сега заедно с мен?

— Тихо! Брайър ме чака в другия край на нивата... Саймън не ти ли каза?

— Но наместникът е наредил всички пътища да бъдат завардени — изрече тя трепереща, дишайки учестено.

— В гората... в мрака? Ще преминем! Ще успеем!

Той я хвана по-здраво и пое надолу, като се придържаше към прикритието на живия плет.

Внезапно тишината бе разкъсана от силно, изпълнено с негодувание цвилене, което накара Джослин да замръзне на място. Там долу при самата вода храстите се люлееха яростно, трополяха копита, нечий мъжки глас изрева. Разнесе се стъписан вик и в следващия миг Брайър изскочи от прикритието на живия плет, повлякъл след себе си някакъв човек. Поне четири други сенки го последваха танцуващи, за да не бъдат стъпкани в мрака, докато търсеха начин да усмирят разбеснелия се кон.

Хората на наместника, въоръжени до зъби, бяха завардили брега между тях и свободата. Бягството по този начин бе безнадеждно, Брайър бе загубен. Без да каже и дума, Джослин се обърна, дръпна след себе си Ивета и се втурна по обратния път, като използваше прикритието на храстите.

— Църквата... — прошепна той в отговор на ужасения ѝ въпрос: — Вратата за енориашите... — дори ако вечернята продължаваше, всички щяха да бъдат пред олтара и нефът на голямата църква щеше да бъде обгърнат в мрак. Може би щяха да успеят да се промъкнат незабелязано от манастира и да излязат през западната порта, която единствена водеше вън от завардените стени и никога не се затваряше,

освен в дни на голяма опасност или бедствие. Но дори тогава надеждата бе оскъдна и той го знаеше. Случеше ли се най-лошото, можеха да потърсят убежище вътре.

Бързото движение ги издаде. Там долу при водата, където стоеше Брайър, пръхтящ и треперещ, проехтя глас:

— Ето го там, влиза обратно в градината! Е, сега вече увисна на въжето! Хайде!

Някой се засмя и трима-четирима мъже хукнаха нагоре по склона, без да си дават много зор. Вече бяха сигурни в успеха си.

Джослин и Ивета тичаха хванати ръка за ръка — обратно в билковата градина, през улея, по алеята между черните подрязани храсти и навън, в гибелното открито пространство на главния двор. Беше неизбежно, нямаха друг изход. Сгъстяващият се мрак би могъл да прикрие фигурите им, но не и бързината на техния бяг. Така и не успяха да стигнат до манастира. На пътя им се изпречи въоръжен човек. Те свиха към стражницата, където в стената вече горяха факли. Още двама воители препречиха пътя им към портите. Откъм градината се появиха техните преследвачите им, спокойни и доволни. Първият влезе наперено в кръга, очертан от трептящия пламък на факлите, и показва ухилено, самодоволно лице. Беше същият онзи проникателен или добре обучен войник, който бе предложил на своя офицер да бъде претърсен районът на епископската къща и бе получил похвала за това. Сега отново имаше късмет. Наместникът и шепа от хората му все още претърсваха гората, но останалите бяха погнали дивеча към дупката му.

Джослин дръпна Ивета в ъгъла на постройката за гости, където каменните стълби водеха нагоре към вратите, и я скри зад себе си. Въпреки че не бе въоръжен, преследвачите не бързаха, а предпазливо се приближаваха, докато ги обградиха. През рамо, без да откъсва очи от редицата на своите врагове, момъкът изрече с мрачно спокойствие:

— Влез вътре, любима, и ме остави. Никой няма да посмее да те спре или да те докосне!

Тя възкликна инстинктивно досама ухото му:

— Не, няма да те изоставя! — и в същия миг разбра, че го спира в този отчаян ход, извърна се ридаеща и се втурна към вратата, както ѝ бе наредил. Край! Нямаше повече накъде! Нито крачка! Пространството стигаше само колкото да освободи ръцете му и да не

му пречи, но все още бе достатъчно близо, за да усети със собствената си плът онова, което щеше да го сполети, и да изисква своя дял, каквото и да последваше, наказание или избавление. Но дори мигът колебание стана причина за неговия провал, защото той обърна глава в яростна молитва, за да ѝ нареди:

— Върви, за Бога...

Разсейването, макар и за момент, предостави на враговете му идеална възможност за атака и те се хвърлиха върху него от три страни като отвързани хрътки.

Въпреки това победата върху невъоръжен човек изобщо не беше лесна. Дотогава всичко бе протекло в удивителна тишина. Внезапно избухна невъобразим хаос — сержантът с крясъци подканваше хората си към действие; носачи, послушници, монаси, гости, всички се втурнаха натам да разберат какво става; настоятелни гласове питаха, други отговаряха; вдигна се такава врява, че да събуди и умрелите. Първият, който се хвърли върху Джослин, не бе преценил или собствената си бързина, или пъргавината на плячката, защото връхлетя върху един здрав пестник, който го отхвърли обратно тъй силно, че той се олюля и помете още двама от другарите си. Но от другата страна още двама сграбчиха Джослин за дрехите и макар че той заби лакът в корема на единия, който го държеше за наметалото, и го остави да се превива, готов да повърне, другият успя да се вкопчи в люлеещия се капишон, дръпна го и го изви тъй здраво, че започна да души противника си, за да го принуди да се предаде. Джослин се хвърли напред и въпреки че не успя да се освободи, платът се скъса и му даде възможност да си поеме дъх. Той ритна назад и уцели офицера в пищялите. Мъжът изрева като ранен звяр, отпусна хватката си, започна да скача от болка и да разтрива удареното място. Джослин се възползва от мимолетния шанс и се хвърли напред, не върху мъжа, а към дръжката на кинжала му. Стоманеното острие проблесна в ръката му и Джослин го размаха недвусмислено около себе си:

— Хайде, елате! Ще трябва да се потрудите, няма да ви се дам току-тъй!

— Сам си го изпроси! — изрева сержантът. — Повалете го, той си е виновен!

Издърпаха се мечове, половин дузина малки светкавици засвяткаха в здрача. Врявата заглъхна и премина в странна бездиханна

тишина. И насред нея след края на вечернята от манастира се изсипаха всички братя, слисани от ругателната суматоха в собствената им мирна обител. Изпълнен с гневно възмущение глас, силен и властен, прокълтя през двора:

— Спрете! Никой да не мърда!

Всички замръзнаха по местата си и посмяха само плахо и предпазливо да извърнат лице към източника на тази заповед. Игуменът Радулфъс, този суров и строг, но спокоен човек застана на края на бойното поле, открои се на алената светлина на факлите и заблестя като отлъчен от църквата ангел с пламтящи очи върху непроницаемото си, студено като лед лице. В сравнение с него приорът Робърт, застанал от едната му страна, изглеждаше блед и окаян въпреки цялото си аристократично норманско високомерие и достолепие. Зад тях братята гледаха стъписани, потръпваха и чакаха светкавицата да удари.

Нозете на Ивета омекнаха, тя седна на най-горното стъпало и отпусна глава в скута си, внезапно обладана от слабостта на облекчението. Игуменът бе тук, сега вече нямаше да има убийства. Тя отправи гореща молитва наум да стане чудо. Когато успя да обуздае тръпките, които разтърсваха цялото ѝ тяло, и вдигна глава да погледне отново, просторният двор изглеждаше изпълнен до краен предел с люде, а когато се озърна, видя, че продължаваха да се стичаш и други. Гилбърт Прескот току-що бе минал през портите и бе слязъл от коня си. Преследвачите, които се завръщаха кой както може, влизаха по един, по двама, слисани и удивени какво заварват тук у дома, след като не бяха попаднали на търсения дивеч в цялата околност. На трептящата светлина наместникът се нуждаеше от известно време, за да разпознае в брадясалия настръхнал момък, притиснат до стената на постройката за гости, заподозрения убиец и крадец, когото безуспешно диреше из горите вече цели два дни.

Той бързо пристъпи напред:

— Отче игумене, какво е това? Човекът, когото търсим, се е намирал зад стените на вашата обител? Какво става тук?

— И аз това искам да разбера — отвърна Радулфъс мрачно. — Наистина, между моите стени и под моята юрисдикция. Сър Гилбърт, мое право е да разследвам този скандал — той хвърли искрящ поглед към кръга въоръжени мъже около него: — Приберете мечовете, всички

до един! Забранявам на моя територия да се използва оръжие или насилие — същият пламтящ поглед се насочи към Джослин, притиснат в ъгъла, застанал нащрек, с кинжал в ръка. — А ти... ти, млади момко... струва ми се, че вече веднъж имах случай да използвам подобни думи пред теб и да те предупредя, че тази света обител разполага също с килия за наказание и ти може да се озовеш в нея, ако само размахаш повторно кинжала. Какво имаш да кажеш за свое оправдание?

Джослин бе успокоил дишането си достатъчно, за да заговори пламенно в своя защита. Той разпери ръце, за да покаже, че няма у себе си нито меч, нито кинжал.

— Не съм внесъл оръжие в светата обител, отче. Вижте колцина са ме обградили! Взех онова, което ми се предложи, за да защитя собствения си живот, а не да отнема чужд. И въпреки всичко, което тези хора говорят против мен, аз никога не съм крал, нито убивал и ще отстоявам правотата си, докато дишам... независимо дали под вашата юрисдикция или извън нея! — вече бе почнал да се задъхва, отчасти от усилието, отчасти заради гнева, който го изпълваше.

— Нима ще ми кажете смирено да затегна клупа около врата си, след като не съм сторил зло?

— Ще ти кажа най-напред да усмириш тона си пред мен и пред тези представители на светската власт — отвърна игуменът строго — и да се подчиниш на закона. Върни кинжала, виждаш, че вече не ти е нужен.

Джослин го изгледа продължително с враждебни очи и свъсено лице и после рязко протегна дръжката на кинжала към собственика му, който го пое унило, с радост го мушна обратно в канията си, отстъпи назад и излезе от кръга.

— Отче — възкликна Джослин и това бе предизвикателство, а не молба, — тук завися изцяло от вашата милост. На вашата справедливост имам повече доверие, отколкото на закона. Готов съм да се подчиня на вашите разпореждания. Разпитайте ме за всичко, което някога съм сторил, преди да ме предадете на наместника, и кълна се, ще отговоря честно на всичките ви въпроси — после добави бързо и твърдо: — За всичко, което засяга собствените ми действия — тъй като имаше хора, които му бяха помогнали, и той за нищо на света нямаше да ги спомене.

Игуменът погледна Гилбърт Прескот, който отвърна на погледа му с разбираща усмивка. Сега вече нямаше защо да се бърза, престъпникът бе заловен и не можеше да избяга. Нямаше нищо за губене, ако се признаеше висшестоящата власт на игумена в границите на манастира.

— Ще уважа желанието ви да проведете сам разследването, отче, но поддържам иска си към този човек. Той е обвинен в кражба и убийство и по тази причина мой дълг е да го задържа и да го предам на съда в рамките на указания срок. Така и ще сторя... освен ако тук, на място, не успее да ни убеди — както мен, така и вас, в собствената си невинност. Но нека всичко бъде извършено открито и честно. Моля, разпитайте го, щом желаете. Това и за мен ще бъде от полза. Бих предпочел да затворя доказан виновенник — и да успокоя съмненията ви, ако имате такива.

Ивета вече бе рипнала на крака и обхождаше с тревожен поглед всяко лице, което се открояваше на трептящата светлина. През портите продължаваха един по един да пристигат конници и слисани се втренчваха в сцената, която се разиграваше на двора. В края на скупчилата се тълпа тя забеляза Саймън, който беше пристигнал току-що, и сега гледаше не по-малко озадачен и объркан от останалите. Зад него се виждаше Гай, също тъй втрещен. Не всички наоколо бяха врагове. Когато срещна черните пронизващи очи на Агнес, застанала до приора Робърт, тъй като двамата бяха дошли заедно от вечерната молитва, тя не сведе поглед. Този път в риска си бе стигнала твърде далеч и вече нямаше връщане назад. Но защо ли поведението на вуйна й издаваше такова безпокойство? Защо тази хладна жена наблюдаваше развоя на събитията с явна незаинтересуваност, защо така често хвърляше бързи погледи към портите, отбелязвайки всеки новопристигнал, който обаче само засилваше разочарованието й? Сигурно очакваше съпругът й да пристигне и да поеме властната си роля, която иначе тъй бързо се изплъзваше измежду пръстите й. Агнес се страхуваше от онова, което можеше да се разкрие тук, преди господарят й да се бе върнал, за да можеше да го овладее.

Ивета започна да слиза по стълбите, много бавно и предпазливо, стъпало по стъпало, за да не наруши царящата напрегната тишина долу.

— Би трябвало да си даваш сметка — обади се Радулфъс, оглеждайки Джослин с все така строго лице, но вече не толкова гневен, — че си издирван от закона, откакто избяга, след като беше арестуван. Каза, че ще отговаряш честно за всички свои действия. Къде се криеше през цялото това време?

Джослин бе обещал да говори истината и бе длъжен да го стори:

— Под робата и булото на прокажен — отвърна той направо — в лечебницата на „Свети Джайлс“.

Тълпата, сбрана в големия двор, се люшна изумена, разнесе се ропот, почти ахване. Гости и монаси впериха погледи на страхопочитание към съществуването, което е било толкова отчаяно, че да избере подобно убежище. Игуменът нито ахна, нито помръдна от мястото си, а посрещна отговора мрачно, без да откъсва поглед от лицето на Джослин.

— В тази обител според мен едва ли си могъл да проникнеш без чужда помощ. Кой ти протегна ръка?

— Казах ви, че съм се крил там — отвърна Джослин твърдо. — Не съм казвал, че ми е била нужна или че съм получил някаква помощ. Отговарям за собствените си действия, не за тези на другите.

— Да — рече игуменът замислено, — изглежда, е имало и други. Съмнявам се, че си дръзнал да се скриеш в имота на бившия си господар, както си сторил, без да разчиташ на приятел, който да ти подсигури укритие. Освен това спомням си, че онзи сив кон, който видях да извеждат от градината преди малко... ето го там, стои под стража, точно като теб... е твой, нали? Ти го яздеше при първото си връхлитане тук. Нима отново си се сдобил с него без чужда помощ? Съмнявам се.

Ивета хвърли поглед през рамото на Джослин към мястото, където стоеше Саймън, и видя как той направи крачка назад и отстъпи в по-тъмната сянка. Не биваше да се безпокои, Джослин нямаше да го издаде. Само стисна устни, срещна твърдо погледа на игумена и се усмихна:

— Питайте ме за собствените ми дела.

— Изглежда — обади се рязко наместникът, — че трябва да разпитаем тук онзи, който отговаря за „Свети Джайлс“. Не е безобидно да се дава убежище на издирван убиец!

От задната част на тълпата откъм градините се разнесе не особено ведър умолителен глас:

— Отче игумене, ако не възразявате, искам да кажа нещо за „Свети Джайлс“, тъй като служи там...

Всички глави се извърнаха, всички очи се разшириха от удивление при вида на жалката дребна фигура, която пристъпваше покорно напред, за да застане пред игумен Радулфъс. Лицето на брат Марк бе изцапано с кал, стиска водорасли от вира украсяваха намачканата му роба, при всяка стъпка от полите на расото му се оцеждаше вода, самото то бе прилепнало до мършавото му тяло на тежки подгизнали дипли. Изглеждаше доста смешен и все пак калното, но честно лице и преданите сиви очи продължаваха да излъчват достойнство, макар и доста мърляво. Въпреки че при появата на монаха сред тълпата се разнесе полуистеричен кикот, Радулфъс изобщо не се усмихваше.

— Брате Марк! Какво означава видът ти?

— Отне ми доста време, докато намеря брод — отвърна извинително Марк. — Съжалявам, че пристигам толкова късно. Нямах кон, с който да премина, а не мога да плувам. Трябваше на два пъти да се измъквам, веднъж дори паднах, но при третия опит успях да намеря плитчината, която ми бе нужна. През деня нямаше да ми отнеме толкова време...

— Прощаваме ти закъснението — отбеляза Радулфъс сериозно и въпреки овладения му глас и спокойното му изражение вече не беше толкова сигурно, че не се усмихва. — Изглежда, имаш основания да смяташ, че присъствието ти може да е необходимо тук, тъй като пристигаш много уместно, ако си дошъл да обясниш как тъй един търсен от закона човек е намерил убежище в лечебницата. Знаеше ли за присъствието на този момък там?

— Да, отче — отвърна просто брат Марк, — знаех.

— Ти ли го отведе в приюта и му осигури подслон?

— Не, отче. Но още по време на утренната същия ден разбрах, че сред нас има новодошъл.

— И си мълчал? Приел си присъствието му?

— Да, отче, сторих го. В началото не знаех кой е, нито можех с точност да го различа от останалите, защото носеше покривало на лицето си. А когато започнах да го подозирам... Отче, аз не съм

господар на ничий живот и смятам, че единствен Бог има право да ни бъде съдник. Затова си мълчах. Ако съм сгрешил, накажете ме.

— А знаеш ли — попита игуменът безстрастно — кой е въвел момъка в приюта?

— Не, отче. Дори не знам дали някой го е сторил. Може да си мисля нещо по този въпрос, но не го знам със сигурност. А и да знаех — призна Марк с откровена смиреност, — не бих могъл да ви кажа името му. Нямам право да обвинявам или да издавам, когото и да било, освен себе си.

— Вие двамата тук сякаш сте се наговорили да приказвате едно и също — отбеляза игуменът сухо. — Но все още не си ни обяснил, брате Марк, как се случи тъй, че ти трябваше да намериш брод и да преминеш Меол пеша, доколкото разбирам... ако изобщо разбирам нещо!... заради този беглец, който е бил достатъчно разумен да се снабди с кон за целта. Следеше ли го?

— Да, отче. Давах си сметка, че може да ми се наложи да отговарям за туй, че съм дал убежище на подозиран в непочтеност човек. Тъй че през целия ден го наблюдавах. И за миг не съм го изпускал от очи. Когато хвърли робата си в здрача и пое насам, го последвах. Видях как намери коня си, вързан в горичката срещу потока, видях го как премина водата. След туй чух виковете подире му. Що се отнася до този ден, мога да говоря за всяко негово действие и твърдя, че няма за какво да бъде винен.

— А за деня, в който е пристигнал при вас? — попита рязко наместникът. — Когато за пръв път се е появил сред прокажените? Колко беше часът?

Брат Марк, всеотдаен в предаността си, не откъсваше поглед от лицето на игумена в очакване на някакъв знак как да постъпи. Радулфъс кимна сериозно в потвърждение на това, че той също изисква отговор.

— Стана преди два дни, по време на утренната, както вече ви казах — отвърна Марк. — Тогава за пръв път го забелязах. Но по това време той вече беше снабден с роба на прокажен и покривало за лицето и се чувстваше не принудено сред останалите. Затова по моя преценка трябва да се е крил между нас поне от половин час, за бъде тъй добре подготвен.

— А както чух — обади се игуменът замислено, обръщайки се към Прескот, — същата сутрин вашите хора на стража по Форгейт, милорд, са погнали беглец и са го загубили някъде около „Свети Джайлс“. В колко часа са го забелязали?

— Докладваха ми — отвърна наместникът замислено, — че са забелязали беглец близо час преди утренната и наистина са го изпуснали недалеч от „Свети Джайлс“.

Ивета слезе още едно стъпало надолу. Чувстваше се като в сън, който я изпълваше с ужас, щом погледнеше в едната посока, и с дива надежда — в другата. Защото това не бяха гласове на врагове. А засега, слава Богу, вуйчо ѝ не пристигаше, за да наклони везните със своята жлъчна враждебност и непримирима злоба. Вече бе само на две стъпала зад Джослин, можеше да протегне ръка и да погали разчорлените му ленени коси, но се страхуваше, че може да отклони прикованото му внимание. Не посмя да го докосне. Държеше под око стражницата в напрегнато очакване да пристигне главният ѝ враг. Затова първа забеляза пристигането на брат Кадфел. Само тя и Агнес гледаха в тази посока.

Малкото муле, което се бе наслаждавало на спокоен ден, бе преизпълнено с недоволство, че накрая му се бе наложило да бърза, и даде воля на негодуванието си, като мина покрай стражницата, закова се от вътрешната страна на портите и категорично отказа да направи и крачка напред. А брат Кадфел, който до този момент бе изисквал от него известни усилия, сега застина в нямо удивление, докато очите му обхождаха сцената в манастирския двор. Ивета видя как той с бърз поглед обходи всички тези напрегнати лица, и почти почувства как напруга слух, за да долови думите, които се разменяха в момента. Забеляза Джослин, застанал нащрек в основата на стълбите, наместника и игумена, които се гледаха мрачно, и дребната, изцапана фигура на младия брат от лечебницата. Бързо, но безшумно Кадфел слезе от мулето, остави го на пазача при портите и пое към края на тълпата, самият той все още забелязан. Необяснимо окуражена, Ивета слезе с още едно стъпало.

— Значи излиза — отбеляза Радулфъс, разсъждавайки на глас, — че си бил в лечебницата, млади момко, най-малко половин час преди утренната на този ден, така ли?

— Аз... получих робата си — поясни Джослин малко отвлечено, пристъпвайки унило от крак на крак — малко преди да вляза в „Свети Джайлс“...

— И ти беше казано как да се държиш?

— Посещавал бях сутрешната молитва и по-рано, познавам службата.

— Говорех за необходимите напътствия — настоя Радулфъс меко, — за да си наясно с разпределението на целия ден в „Свети Джайлс“.

— Умея да наблюдавам останалите и да правя като тях — заяви Джослин рязко.

— Приемам, отче — намеси се нетърпеливо Гилбърт Прескот, — че той е бил там доста преди седем часа сутринта. С това съм съгласен. Но няма как да разберем точния час на смъртта на милорд Домвил.

До този момент търпението на брат Кадфел вече се бе изчерпало. След като установи, че пътят му е препречен от зрители, така увлечени в онова, което гледаха, че оставаха глухи и слепи за любезните му молби и опити да си проправи път между тях, той използва здраво лактите си и се промъкна напред. Преди някой друг да успее да заговори и да измести въпроса за времето, той извиси глас:

— Така е, милорд, но пък има начин да се разбере кога за последен път е бил видян жив и здрав.

Едва тогава успя да мине, тъй като внезапният вик отвори пътека пред него и той се озова лице в лице с игумена и заместника. И двамата се бяха извърнали свъсени да видят кой дръзва да се намесва по този начин.

— Брате Кадфел! Нима имаш да кажеш нещо по този въпрос?

— Имам... — започна монахът и млъкна, втренчен с ядна загриженост в дребната трепереща фигура на брат Марк. Той поклати глава с угризение: — Но, отче, не е ли по-добре брат Марк да смени това мокро расо и да пийне нещо горещо, преди да е издъхнал?

Радулфъс прие упрека с охотно разкаяние:

— Съвсем прав си, трябваше да го пратя незабавно. Ако има да дава още някакви показания, те със сигурност биха могли да почакаат, докато зъбите му престанат да тракат. Хайде, братко, вземи си сухи одежди, иди в кухнята и кажи на брат Питръс да ти направи горещо мляко с мед и вино. Бързо, тичай!

— Само ако мога да му задам един въпрос, преди да тръгне — обади се бързо брат Кадфел. — Правилно ли чух, братко, че си проследил онзи момък, докато е дошъл дотук? През цялото време ли го наблюдава?

— От сутринта — отвърна брат Марк — не съм го изпускал от очи за повече от няколко минути. Той тръгна от приюта едва преди около час и аз го проследих дотук. Важно ли е? — доволното кимване на Кадфел го успокои и сгря.

— Хайде, тичай! Справи се добре.

Брат Марк се поклони на игумена и изпълнен с признателност, се отправи треперещ към кухнята. След като според брат Кадфел се бе справил добре, той беше доволен.

— А сега — каза Радулфъс — можеш да обясниш какво имаше предвид, като каза, че съществува начин да се разбере кога милорд Домвил за последен път е бил видян жив и здрав.

— Открих свидетел и разговарях с него — отвърна Кадфел. — Той ще потвърди, когато наместникът пожелае, че Хуон де Домвил е прекарал нощта преди смъртта си в собствената си ловна хижа, без да я напуска до шест и двайсет на следващото утро. Както и че по същото време е бил във великолепно здраве и се е качил на коня си, за да потегли обратно към дома си във Форгейт. Пътеката, на която го намерихме, е същата, която е трябвало да поеме от онова място. А свидетелят, смея да твърдя, е надежден.

— Ако онова, което казваш, е сигурно — обади се Прескот след едноминутно мълчание, — това е от първостепенна важност. Кой е свидетелят? Назови го!

— Не е мъж — поясни Кадфел просто, — а жена. Хуон де Домвил е прекарал последната си нощ със своята дългогодишна любовница. Ейвис от Торнбъри.

Изненадата премина по редиците на невинните братя като внезапен вихър в избуяла пшеница през лятото, една-единствена силна, дълбока въздишка и свиване на шумолящи одежди подобно на разклатени стъбла. В навечерието на собствената си сватба да отиде при друга жена! И при това, след като бе вечерял с игумена! За онези, обrekli се на доживотно безбрачие, дори съзерцанието на една годеница, млада и целомъдрена, бе смущаващо. Но държанка, посетена

в навечерието на сватбената церемония, скандализираше както безбрачния, така и съпружеския морал...!

Наместникът принадлежеше на един друг свят, до голяма степен лишен от илюзии. Интересуваше го не възмущението, а единствено обяснимите факти. Игумен Радулфъс също не бе особено развълнуван, след като думите веднъж бяха изречени. Може би се бе лишил от изживяванията на плътта, но не бе останал невежа по отношение на тях през живота си на високоинтелигентен човек. Споменаването на Ейвис не го разтърси.

— Може би си спомняте, отче — продължи Кадфел, докато не прикова вниманието на всички, — че ви показах сините цветчета на птичето просо, с които бе закичена шапката на Домвил, когато го намерихме. Растението вирее в същата ловна хижа, намерих го там и то потвърждава историята на жената. Тя самата е втъкнала китката в шапката му на раздяла. Има близо две мили от хижата до мястото, където е бил причакан и убит. Вашите собствени офицери, сър Гилбърт, заявяват, че са зърнали младия Луси, напуснал убежището си във Форгейт, повече от половин час преди сутрешната молитва. Ето защо вероятно не е той човекът, заложил капана за Хуон де Домвил и отнел живота му. Баронът не може да е изминал повече от половин миля от ловната си хижа, когато Джослин Луси е бил преследван по Форгейт към лечебницата.

Ивета слезе от последното стъпало, което я делеше от Джослин, застана до него и мушна ръка в шепата му. Той я стисна конвулсивно, без да си дава сметка, че ѝ причинява болка, и си пое дъх толкова дълбоко, че тя почувства тази глътка въздух като началото на нов живот за двамата.

Агнес продължаваше да точи шия и да поглежда към стражницата, но все още не виждаше онова, което ѝ бе нужно. Лицето ѝ бе сурово и вледенено от злоба, но тя не изрече нито дума. Ивета бе очаквала изблик на недоверие, хвърлящо съмнение върху брат Кадфел и неговите показания, дори върху показанията, дадени от хората на наместника. Хората могат да бъдат несигурни и неточни по отношение на времето, а и не е особено трудно да се оспори значението, което би имал някакъв си половин час. Но Агнес запази мълчание, овладявайки мъчителната си ярост и безпокойство.

Игуменът Радулфъс размени дълъг замислен поглед с наместника и отново се обърна към Джослин.

— Ти ми обеща истината. Сега ще те попитам нещо, което не съм питал досега. Имаш ли някаква роля в смъртта на Хуон де Домвил?

— Не, нямам — отвърна твърдо Джослин.

— Остава обвинението, което той лично отпрати към теб. Открадвал ли си нещо от него?

— Не! — той не можа да овладее презрението в гласа си.

Радулфъс се обърна към наместника с едва доловима унила усмивка:

— За обвинението в убийство брат Кадфел ще ви заведе да говорите с онази жена и вие ще прецените сам доколко да ѝ повярвате. Колкото до собствените ви офицери, нямаме основание да поставяме под въпрос тяхната искреност. Струва ми се, че по това обвинение момъкът трябва да бъде признат за невинен.

— Ако това се потвърди — прие с готовност Прескот, — той не може да е убиецът. Аз лично ще взема свидетелските показания от онази жена — той се обърна към Кадфел с въпрос: — Тя още ли е в ловната хижа?

— Не — отвърна Кадфел не без известно удоволствие от настаналия смут, предизвикан от отговора му: — Сега се намира в килията си при бенедиктинските сестри в Брода на Годриг, където е влязла в ордена като послушница с намерението да даде окончателен обет.

Беше постижение да накараш дори игумена Радулфъс да замига. Братството и хората зашумяха.

— И ти я преценяваш като честен свидетел? — попита игуменът тихо, само след миг възстановил самообладанието си, докато патрицианският нос на приора Робърт все още изглеждаше преципан и посинял от шока, а вълнението сред редиците зад гърба му не беше стихнало.

— Напълно, отче. Наместникът ще отсъди лично. Аз съм убеден, че каквато и да е, тя не се прикрива и не лъже.

Щяха да научат от нея без всякакво притворство цялата история на живота ѝ, от който тя не се срамуваше, и безспорно щеше да ги впечатли. В това отношение нямаше никакви страхове. Прескот беше

проницателен човек и със сигурност щеше да я усети какво представлява.

— Милорд — каза Кадфел, — и вие, отче игумене, да разбирам ли сега, че приемате, при положение че разпитате Ейвис от Торнбъри и намерите показанията ѝ за истина, че Джослин Луси няма вина за убийството на Хуон де Домвил?

Прескот нямаше колебания.

— Това изглежда сигурно. Обвинението отпада.

— Тогава... още малко търпение... вие с положителност приемате, че през този ден той е бил под постоянното наблюдение на брат Марк, както самият той ни уведоми, и не е извършил нищо, което да събуди подозрение или да вменява вина.

Игуменът го изгледа въпросително.

— Това също се приема. Мисля, братко, че имаш някаква конкретна причина да питаш с такава настойтелност. Нещо се е случило!

— Да, отче. Нещо, което трябваше да ви кажа от самото начало, ако не се бях увлякъл в тези не по-малко сериозни въпроси още с пристигането си. Добре щеше да е всеки да може да каже, че днес цял ден е бил наблюдаван от добър човек, който не е видял никакво злодеяние. Защото отново е било извършено насилие, там, в гората отвъд „Свети Джайлс“. Преди по-малко от час, докато се прибирах у дома, се натъкнах на кон без ездач, но не успях да го хвана и го проследих. Озовах се на една поляна сред дърветата, където лежеше друг мъртвец, според мен и той удушен като предишния. Мога да би отведа на мястото — в изпълнения с ужас ропот, който последва, той се обърна бавно с лице към Агнес, която стоеше с широко отворени очи, но все още като камък. — Мадам, съжалявам, че ви нося такива новини, но няма никакво съмнение, независимо от дрезгавината, по коня, който яздеше...

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

Последва миг пълна тишина, докато тя стоеше пребледняла и скована, сякаш, превърната в леден къс. След това пак така рязко се върна към живота с пронизителен писък на гняв и мъка и сред бурен вихър от шумолящи поли обърна гръб на наместника, игумена, племенницата си и всички останали и се понесе като хала между стъписаните братя, които бързо отстъпиха пред гневния ѝ напор. Повече изобщо не погледна Джослин Луси. Беше се устремила към един-единствен човек, обладана от ярост:

— Ти... ти! Къде си, страхливецо, убиецо, излез и ме погледни в очите! Ти, ти, Саймън Агилон, ти уби моя господар! — редиците се разпръснаха пред пламтящия ѝ поглед и протегнатата ѝ ръка. — Излез, проклет убиец, и застани пред мен! Чуй ме! — сигурно я чуваха по целия Форгейт и се кръстеха в суеверен ужас, представяйки си някакъв демон, погнал ужасен грешник. Колкото до Саймън, той стоеше встрепен, изглежда, твърде стъписан дори за да отстъпи пред нея. Гледаше я зяпнал, безсловесен, когато спря предизвикателно пред него, черните ѝ очи огромни и искрящи на светлината на факлите. До него Гай безпомощно местеше поглед от единия към другия и предпазливо отстъпи крачка-две назад от това ново и гибелно бойно поле. — Ти си го убил! Само ти си способен на това! Ти яздеше до него по време на диренето, точно до него в редицата... зная, защото чух как бяхте подредени. Нали, Фицджон, кажи, нека всички да чуят! Къде яздеше този човек?

— Точно до сър Годфрид — призна Гай замаян, — но...

— До него, да... и по обратния път към дома в тези гъсти гори изобщо не е трудно да го издебне неподготвен. Пристигаш късно и незабелязано, Саймън Агилон, след като си се погрижил той да не се върне никога!

Наместникът и игуменът се приближиха, за да бъдат свидетели на това стълкновение, стъписани и отвратени като всички останали, без да правят засега никакви опити да го прекъснат. Тя бе обезумяла.

Саймън преглътна мъчително, без да може да си поеме дъх. Накрая проговори:

— За Бога, какво съм направил, та да бъда обвиняван по този начин? Нямам никаква вина за тази смърт, не знаех нищо за нея... За последен път видях сър Годфрид преди три часа жив и здрав, обхождаше гората като всички нас. Бедната жена е обезумяла от мъка и се цели в най-близкия...

— Целя се в теб — извика тя, — защото ти си виновникът! Знаеш го, както и аз. Преструвките няма да те спасят!

Саймън се обърна с гореща молба към наместника и игумена, разпервайки ръце все още в ръкавици.

— Защо, защо точно аз ще искам да убия човек, който бе мой приятел? С когото никога не съм имал свада? Какъв мотив бих могъл да имам за подобно деяние? Виждате, че е полудяла!

— А-а, само че ти имаше свада с него — изкрещя Агнес отмъстително, — много добре го знаеш. Защо? Защо? Смееш ли да ме питаш защо? Защото той подозираше... дори го знаеше със сигурност... че ти си убил своя собствен господар и вуйчо!

Обвинението ставаше все по-безумно, но този път Саймън пое рязко дъх и за миг застина блед и безмълвен.

Отърси се от стъписаното мълчание с огромно усилие, за да се защити разпалено:

— Как е възможно това? Всички знаят, че вуйчо ме освободи, отказа придружител и продължи да язди сам. Аз си легнах, както ми беше казано. Спах до късно... дойдоха да ме събудят, когато открили, че не се е прибрал...

Тя отхвърли твърдението му с презрителен жест:

— Легнал си си, и още как. Не се и съмнявам... но после си станал, за да се промъкнеш през нощта до онова място и да поставиш гибелния си капан. Съвсем лесно е да се измъкнеш незабелязан и да се върнеш, след като си извършил своето пъклено дело. Има много повече начини да излезеш и да влезеш в една къща, освен през входната врата, а кой е имал повече свобода от теб да влиза и да излиза? Кой друг е разполагал с всички необходими ключове? Кой друг е имал облага от смъртта на възрастния човек, ако не ти? И не само защото ставаш негов наследник, о, не! Отречи пред всички присъстващи тук, ако смееш, че вечерта в деня, когато Хуон бе донесен

мъртъв, ти дойде при моя съпруг, дойде, преди още вуйчо ти да е изстинал, за да се пазариш с нас да заемеш неговото място до нашата племенница, да наследиш годеницата му, имотите ѝ и всичко! Отречи го, а аз ще го докажа! Слугинята ми беше там и чу!

Саймън огледа обезумял лицата, които го заобикаляха, и възнегодува:

— Защо открито да не направя предложение на Ивета? Моят имот ще подхожда на нейния, не е принизяване за никого. Аз я ценя, уважавам я. И сър Годфрид не ме отхвърли. Бях готов да чакам, да проявя търпение. Той прие моето предложение...

Ивета се вкопчи конвулсивно в ръката на Джослин. Зашеметеното ѝ съзнание се върна назад към тези две срещи, когато ѝ се струваше, че Саймън е нейният единствен приятел на света, защото ѝ бе предоставил помощта си, а на Джослин — своята вяроност. Първата среща, насърчена от усмихнатата и любезна Агнес, посрещнала със задоволство възвърнатото богатство. Втората... да, втората беше различна, наистина, той се беше представил за отхвърлен и прогонен, а станалото потвърди думите му. Какво ли се бе случило между двете, за да промени всичко?

— Точно така — изкрещя пронизително Агнес с искрящ от омраза поглед, — защото те мислеше за почтен човек, какъвто му изглеждаше тогава. Но гърлото на Хуон бе порязано и в синини — онзи монах сам го каза и моят съпруг го чу, както и ти... натъртено и порязано от пръстен, който убиецът е носел на дясната си ръка. А след като чу това, някой да те е видял без ръкавици? С нужда и без нужда. Но моят съпруг бе на полагането на Хуон де Домвил в ковчега вчера и тогава ти си бил принуден... нали така, негоднико?... да си смъкнеш ръкавиците, за да поемеш китката за ръсене със светена вода. И след това е трябвало да му я подадеш. И той е видял... не, не пръстена, него ти си свалил веднага след като монахът тук го спомена... а светлата ивица на мястото му, както и светлия квадрат, отбелязан от камъка върху кожата. Тогава си спомнил, че си носел пръстен, точно такъв пръстен. И когато ти ни подсети, той бе достатъчно глупав да изрече гласно онова, което бе видял и си бе помислил. Пожела да прекрати всякакви отношения с човек, когото имаше основание да смята за убиец! — докато слушаше вуйна си, Ивета не вярваше на ушите си. Значи така! Да, без съмнение Саймън го е сторил. Това беше

причината за промяната! Но не, помисли си Ивета, превърнала се в жена тъй внезапно и под напора на събитията, не защото един убиец нямаше да бъде приемлив за вуйчо ѝ, при положение че не буди никакви подозрения. Не, по-скоро защото докато изобщо съществуваше възможност за подозрения, той не би посмял да поеме риска от оскверняване. Ако разполагаше с абсолютна сигурност в това отношение, много бързо щеше да направи разликата. А Джослин продължаваше да бъде преследван от закона, все още можеше да бъде заловен, заловен и обесен... И тя щеше да продължи да вярва отчаяно, че има един-единствен приятел на света и че той е Саймън Агилон! Закле се, че бил прогонен, защото заявил верността си към Джослин! И би могъл... ако времето бе достатъчно дълго да притъпи болката... той би могъл дори да постигне своето! Тя се притисна в Джослин и потрепери. — Аз го подканях, молах го — продължи със стенание Агнес, кършейки ръце — да прекъсне всякакви връзки с такъв човек. Ти знаеше много добре, че той можеше да сметне за свой дълг да заяви подозренията си, макар и без доказателства. И стори необходимото, за да му попречиш завинаги. Но забрави мен!

— Жено, ти си обезумяла! — Саймън вдигна ръце, сякаш да се предпази от нея, а гласът му изтъня тъй, сякаш всеки миг щеше да се прекърши: — Как бих могъл да заложа капан за вуйчо, след като не знаех къде е отишъл или какво възнамерява, още по-малко по коя пътека трябва да се върне? Откъде ще знам, че някъде в това графство си има любовница, която да го изкуши за нощно посещение.

През цялото време на този дуел Кадфел бе останал безмълвен. В този миг обаче заговори:

— Има един човек, Саймън Агилон, който ще заяви, че лъжеш. И не само това, а също и че си знаел, при това много добре, къде и при кого ще бъде господарят ти. Ейвис от Торнбъри казва, а аз предполагам, че ще има още двама свидетели, които да я подкрепят, след като се уверят, че тя не е изложена на опасност и не моли да се пази тайна, та те ще докажат, че не друг, а именно ти си бил довереният ескорт, който я е придружавал, където нейният господар е желал. Ти си я отвел в ловната хижа. Пътя между двете места си познавал отлично, защото си го изминавал неведнъж. Хуон де Домвил е допуснал един-единствен човек до интимните си връзки. И през последните три години този човек си бил ти.

Агнес изхлипа протяжно, едновременно от радост и от мъка, и стенанието се разнесе с отвения дим от факлите. Тя протегна победоносно ръка:

— Съблечете го! Ще видите! Пръстенът сега е у него, той никога не би се разделил с него да не би някой друг да го открие и да разбере! Претърсете го и ще го намерите. А защо ще го маха, ако не е оставил отпечатък върху убит човек?

Стражите бяха разчели правилно знаците на наместника и безмълвно склучиха здрав пръстен от кожа и стомана около двамата противници. Саймън бе твърде погълнат от заплахата пред себе си, за да забележи безшумната бдителност зад себе си. Той нададе предизвикателен вик на гняв и скочи напред, готов да нападне или да избяга.

— Няма защо да стоя повече тук и да слушам тая жлъч! — възкликна той пронизително.

Едва тогава забеляза плътната безмълвна редица воители, застанали рамо до рамо между него и портите, и рипна назад като обезглавен елен. Огледа се диво, неспособен да повярва, че надеждите му за богатство са рухнали окончателно.

Наместникът пристъпи напред с отмерена крачка и нареди:

— Свали си ръкавиците!

Не беше приятна сцена да се види как човешко същество рухва и се опитва да бяга, как се бори като дива котка, когато е обкръжен, и ръмжи предизвикателно, когато е победен и вързан. От уважение към игумена те го изведоха на Форгейт с колкото се може по-малко насилие и там се разправиха с него. Той сплете ръце, за да попречи да му смъкнат ръкавиците, а когато ръцете му останаха голи, бледата ивица на средния пръст на дясната ръка просветна като сняг върху прясна орница, а голямото светло петно от камъка се откри сясем ясно. Той се съпротивляваше и ругаше, докато го претърсваха, мрачно заби брадичка в гърдите си, тъй че трябваше насила да дръпнат главата му назад, за да извадят връвта около врата му, скрита под ризата, и да покажат окачения на нея пръстен. Когато го отведоха в здравата хватка на четирима воители в една килия в замъка, в манастирския двор се възцари ужасна, тягостна тишина.

Джослин, разтърсен и смутен, пое Ивета в обятията си и потръпна от смъртно облекчение, все още твърде стъписан, за да задава

въпроси за нечестния начин, по който го бяха използвали през цялото време. Агнес стоеше вцепенена, проследявайки отмъстително своя враг, докато не се изгуби от погледа ѝ, а после, вече освободена, стисна глава и избухна в неутешим плач, погълната от самотна и съкрушителна мъка. Кой можеше да предположи, че е обичала толкова своя нелицеприятен съпруг! Накрая отпусна ръце и тръгна бавно, като в сън, между развълнуваните зрители, които се отдръпнаха, за да ѝ сторят път. Още веднъж огледа всички от стъпалата на постройката за гости, след като бе подминала протегнатата ръка на Ивета, все едно че момичето не съществуваше, после влезе вътре и изчезна.

— Ще мине известно време — рече игуменът Радулфъс мрачно, но спокойно, — докато бъде в състояние да говори. Нейните показания са най-важните.

— Във всеки случай не и в моя трибунал — съгласи се Гилбърт Прескот сухо и се обърна към останалата част от хората си: — Сержант, преди да сме тръгнали да докараме мъртвеца, как стана така, че сложихте толкова удачен пост тук около потока, докато ние претърсвахме гората? Нямахме никакви сведения, че може да се очаква нападение точно на това място.

— След като всички тръгнахте, милорд — каза сержантът, — Джихан дойде при мен с идеята, че след като оръженосецът е увлечен по девойката, може и да рискува точно когато сме оставили само неколцина на пост... Той беше този, който каза, че Джослин, ако е достатъчно умен, може да се крие в градината на своя господар, и се оказа прав... Този път предположението му изглеждаше пак така разумно, тъй че решихме да осигурим тайно наблюдение.

— Приятелю — каза Прескот, гледайки войника леко заплашително, — твоите предположения, изглежда, са благословени от небесата, но аз си мисля, че са свързани по-скоро с пъкъла. Кога точно Агилон ти подсказа да претърсите района около къщата на епископа? По кое време?

Джихан бе достатъчно разумен да каже истината:

— След като тялото на господаря Домвил бе докарано тук, милорд. Саймън се върна в къщата на епископа и тогава ми го подхвърли. Каза ми, че ако открием нашия човек, похвалата ще бъде за мен, а той на драго сърце ще си мълчи.

Джослин отчаяно поклати глава, все още неспособен да проумее станалото:

— Но той беше човекът, който ми помогна... той лично ме скри там от добра воля...

— От зла воля! — намеси се брат Кадфел. — Синко, ти си му дал възможност не само да ускори наследяването на един огромен имот, но и да прибави към него момичето и нейните земи. Защото си му предоставил съвършената изкупителна жертва, човек набеден, гневен и копнеещ за отмъщение. Когато Хуон де Домвил бе причакан в засада и убит, първото и единствено име, което се изрече, бе твоето. Но с този план ти си му бил нужен все още на свобода, скрит на сигурно място, докато мине достатъчно време от убийството, където той да насочи преследвачите, за да те заловят, когато злодеянието бъде извършено. Единствено това, че си напуснал убежището си, е провалило плановете му и е спасило живота ти.

— Значи тази вечер... — продължи Джослин, навъсен от съзнанието за това хладнокръвно предателство — ... искате да кажете, че той ми е заложил капан... съвсем преднамерено? Аз го смятах за единствения си приятел, помолих го да ми помогне...

— Как? — попита Кадфел рязко. — Как се свърза с него?

Джослин им разказа цялата история, без да спомене за Лазар и Бран, които му бяха помогнали искрено. Някой ден може би щеше да разкаже на Ивета или на брат Кадфел, но не сега и не тук.

— Значи той е знаел, че си някъде наблизко, но нищо повече. Не е можел да изпрати там своя довереник да те залови, трябвало е само да чака да попаднеш в ръцете на закона, а ти сам си подредил сцената. За него е останало единствено да предаде твоето съобщение на момичето и да се погрижи конят ти да те чака на уреченото място, както си го помолил... иначе нямаше как да прекосиш потока и да дойдеш в градината тук, за да те хванат, нали? А после да подшушне на Джихан каквото е нужно. Разбира се, не е искал да се разкрива — добави Кадфел язвително, — тъй като позата му на вярност към теб е била най-силният му коз пред дамата. А след като те заловят и обесят — продължи той без заобикалки, тъй като добродушният момък се измъчваше ужасно и отказваше да приеме подобно подло предателство от страна на човек, комуто бе имал пълно доверие, — аз се съмнявам, че Годфрид Пикар щеше да се поколебае да омъжи своята племенница

за един убиец... особено печеливш убиец. Онова, което не е могъл да понесе междуременно, е бил рискът, който е можел да застраши ако не кожата му, то поне собствената му чест...

— Кажи, Джихан — заповяда наместникът с усмивка: — Агилон ли ти посочи пътя към похвала и повишение?

— Тази сутрин — призна Джихан с неохота — той ми подсказа какво да правя...

— Тази сутрин! Преди да потеглим към гората? И ти не каза нищо? Нито на мен, нито на своя офицер? Малко вероятно е да се добереш до повишение, човече, поне известно време. Радвай се, че отърва камшика! — Джихан наистина се смяташе за късметлия, че му се размина толкова леко, и побърза да изчезне. — Най-добре да отидем и да докараме мъртвеца — каза наместникът, връщайки се рязко към задачата, която трябваше да изпълнят. — Ще ни покажеш ли пътя, братко? Ще тръгнем на коне и ще вземем един допълнителен за последната езда на Годфрид Пикар.

Тръгнаха заедно — шестима конници, предвождани от Кадфел. Игуменът ги води с поглед, докато излязоха през портите, а после се обърна, за да разпусне с равен глас и спокойно лице притеснените и озадачени братя.

— Вървете, успокойте душите си, умийте ръце и влизайте на вечеря. Правилникът все още управлява деня ни. Общуването със света ни се предоставя за пречистване и за проверка на призванието ни. Милостта Божия не е застрашена от глупостта или греховете на хората — те тръгнаха покорно. След един поглед от страна на Радулфъс приорът Робърт наклони глава и пое след групата. С едва доловима замислена усмивка на устните игуменът остана сам лице в лице с двете млади създания, които, все още хванати за ръце, го гледаха втренчено, но несигурно. Прекалено много им се бе събрало за кратко време и сега бяха като деца в полусън, все още, без да са наясно какво от техните спомени и преживявания е истина и какво — не. Но явно сънищата се бяха оказали кошмарни, а реалността по необходимост трябваше да бъде по-добра. — Мисля — обърна се игуменът ласкаво към Джослин, — че няма защо да се тревожиш за другото обвинение, което твоят господар ти беше отправил. При създадите се обстоятелства никой справедлив човек няма да приеме на доверие подобна кражба, а Гилбърт Прескот е справедлив човек. Само

не мога да реша и се питам — добави той замислено — дали Агилон е скрил огърлицата в дисагите ти заедно с отличието на свети Джеймс.

— Съмнявам се, отче — Джослин бе избрал да бъде почтен дори сега към един приятел, който му бе причинил толкова зло: — Честно казано, струва ми се, че той не е мислил за убийство, преди да бъде изгонен и обвинен и преди да избягам, както сторих. Станало е... както брат Кадфел каза, просто е видял удобен случай и своята изкупителна жертва. Само че, отче, не моите беди ми тежат сега. Безпокоя се за Ивета — той навлажни устни в усилие да намери най-красноречивите слова, а игуменът стоеше безмълвен и невъзмутим. Девойката също бе вдигнала поглед към него, стъписана и разтревожена, сякаш се страхуваше, че той би могъл прекалено благородно и глупаво да я пусне, когато тя се считаше за честно спечелена. — Отче, Ивета бе подло използвана от онези, които се смятаха за нейни попечители. Сега вуйчо ѝ е мъртъв, а вуйна ѝ, дори и да е била подходяща да се грижи за нея, няма да получи разрешение да управлява такъв голям имот. Горещо ви умолявам, отче, от днес да вземете момичето под собственото си попечителство, защото знам, че при вас тя ще получи обич и уважение и ще бъде щастлива, както заслужава. Ако отправите такава молба към краля, той няма да ви откаже.

Игуменът изчака малко и строгите му устни се разтегнаха в студена усмивка:

— И това ли е всичко? Нямаш ли прошение за себе си?

— Никакво! — възкликна Джослин със страдна смиреност, която прозвуча като типичното високомерие на някой благородник.

— Но аз имам! — възкликна Ивета с негодувание, стискайки здраво ръката, която иначе би я пустила доброволно. — Умолявам ви да гледате на Джослин и да се отнасяте към него като към моя избраник, защото го обичам, той също ме обича и въпреки че ще ви се подчинявам във всичко друго, ако приемете да бъдете мой попечител, никога няма да се разделя с него, нито ще обичам или ще приема друг за свой съпруг.

— Елате — каза игуменът със стаена усмивка, — мисля, че е по-добре ние тримата да седнем да вечеряме в моите покои и да обсъдим как да действваме занапред. Няма защо да бързаме, толкова неща трябва да се обмислят. Най-добре се разсъждава след молитва, но едва ли ще се получи по-зле след порция добра гозба и чаша хубаво вино.

Наместникът и хората му докараха тялото на Годфрид Пикар в манастира преди вечерня. Положиха го в параклиса за покойници и донесоха свещи, за да огледат раните му. Неокървавения му кинжал, намерен на около метър встрани върху тревата, където Кадфел го бе открил и оставил, прибраха обратно в ножницата, след като разкопчаха и смъкнаха колана му. Единствено Кадфел се замисли над факта, че Пикар бе удушен, макар че самият той е имал нож и очевидно е разполагал с достатъчно време да го извади от канията и да се защити. Защо тогава не го бе изцапал с кръвта на нападателя си? И защо убиецът бе действал с голи ръце? Толкова ли не е разполагал с друго оръжие?

Нощта бе спокойна. Пламъчетата на свещите не примигваха и светлината върху покритото лице на покойника, прехапания език и откритото гърло бе достатъчно силна, за да открои подробностите. Кадфел дълго оглежда отблизо белезите от силните пръсти, които бяха прекършили живота, но не каза нищо. Нито пък го попитаха. За удовлетворение на наместника всички въпроси вече бяха получили своя отговор.

— Най-добре утре да вземем една кобила и да изведем сивия кон от гората — каза Прескот, издърпвайки лененото платно върху лицето на Пикар. — Много ценно животно. Вдовицата може да го продаде на добра цена в Шрусбъри, ако реши.

След като изпълни дълга си, брат Кадфел се извини и отиде да потърси брат Марк. Намери го в топлилнята, зачервил страни след вечерята в кухнята и сухите дрехи. Точно се канеше да се сбогува и да поеме обратно към „Свети Джайлс“.

— Изчакай ме само за малко — каза Кадфел — и ще ти правя компания. Трябва да свърша нещо там.

Междувременно работата му тук бе свързана с двама млади хора, които, както видя, когато ги върна на земята в покоите на игумена, нямаха голяма нужда от неговата загриженост, тъй като си бяха избрали по-голям покровител и, изглежда, му оказваха пълно доверие, отчасти заради хубавото вино след изтощителното напрежение и възхитителното облекчение. Тъй че Кадфел просто изрази почитанията си, прие тяхната румена и щедра признателност и размени някак особен поглед с Радулфъс, докато му се покланяше. После ги остави — две добросърдечни деца, преливащи от добра воля към всички, които

ги бяха подкрепили в беда. Много млади, много уязвими, много нетърпеливи и импулсивни. Известно време игуменът щеше да ги държи изкъсо: нея в някое скрито общество на калугерки или при добра икономка в някое от собствените ѝ имения, а момчето — под внимателно наблюдение, докато си намери подходяща служба. Но Радулфъс не смяташе да ги държи разделени, той бе твърде мъдър, за да се опитва да раздели онова, което Бог или неговите ангели бяха свързали.

Междувременно имаше други неща, за които трябваше да се погрижи, ако онова, което Кадфел бе предвидил, се окажеше истина. Затова се върна в топлилнята, където брат Марк — доволен и отпочинал — го чакаше край огъня. Не беше седял толкова дълго на топло, откакто бе съвсем нов послушник в ордена. Струваше си да се накисне така добре в потока Меол.

— Всичко наред ли е? — попита той с надежда, когато поеха заедно покрай Форгейт в мрака.

— Съвсем — отвърна Кадфел така сърдечно, че Марк си отдъхна доволен и признателен и прекрати с въпросите. — Младата дама, за която така горещо умоляваше Бог да ѝ помогне преди няколко дни — продължи Кадфел весело, — вече ще бъде много добре. Отец игуменът ще се погрижи за това. Единственото, което искам в лечебницата, е да разменя няколко думи с твоя скитник Лазар, в случай че се кани отново да поеме на път. Знаеш как подушват въздуха и стават неспокойни, внезапно вдигат котва и отплават...

— Питам се — призна Марк — дали не може да бъде убеден да остане. Той много се привърза към Бран. А майката няма да преживее още дълго, вече напълно обърна гръб на света...

При отворената порта пред постройката на приюта седеше старецът Лазар — безмълвен, неподвижен и с изправен гръб, опрян в зида, кръстосал крака под себе си на пейката по източен маниер. Сгушен в сгънатата лява ръка на стареца неспокойно спеше Бран, притиснал до сърцето си дървеното конче, което му бе издялал Джослин. Малката лампа над вратата на постройката хвърляше призрачна жълтеникава светлина върху мършавите му крака и разрошената руса коса и открояваше лице, цялото на петна от сълзи. Когато Кадфел и Марк влязоха, той се събуди, скочи замаян от

гнездото си, а дългата ръка безмълвно се отдръпна от него и го остави да се смъкне от пейката.

— Защо така, Бран? — укори го Марк загрижено. — Защо не си в леглото по това време?

Бран го прегърна силно, наполовина успокоен, наполовина ядосан и отпрати към него приглушени обвинения от диплите на новото и прекалено широко расо:

— Вие и двамата си отидохте! Оставихте ме сам! Не знаех къде сте... Можеше да не се върнете! Него и досега го няма!

— Ще дойде, ще видиш! — брат Марк притисна момчето до себе си и усети ръката му, с която ревниво търсеше дървеното конче, което бе пуснал за момент. — Хайде, ела да си легнеш и ще ти разкажа всичко. Твоят приятел е добре, щастлив и доволен и няма нужда да се крие повече. Всичко вече си дойде на мястото. Ела и ще чуеш цялата история първо от мен, а после и от него, щом се видите. Наистина, обещавам ти.

— Той каза, че ще бъде негов оръженосец и ще се науча да чета латинско писмо и да смятам, ако някога стане рицар... — припомни строго Бран на своя покровител и се остави да бъде отведен сънен към вътрешната врата. Както вървяха, Марк извърна глава към Кадфел и след успокоителното му кимване внимателно отведе детето в спалнята.

Лазар остана неподвижен и безмълвен, когато монахът седна до него. Много отдавна бе надживял изненадата, страха и желанието, поне по собствените му думи. Седеше там и се взираше с прозорливите си сиво-сини очи в нощното небе, което започваше да се движи като огромна мудна река, а лекият ветреца отнасяше плавно на изток тънка лента сребристи облаци, докато тук на земята дори листата бяха неподвижни.

— Сигурно сам ще чуеш — обади се Кадфел, облягайки се удобно на стената — онова, което Марк каза на детето. Истина е, слава Богу! Всичко си дойде на мястото. Убиецът на Хуон де Домвил е заловен, вината му е извън всякакво съмнение. Това приключи. Няма съжаление, няма и разкаяние. Този човек не само е убил своя вуйчо, а и подло е предал и използвал своя приятел, който му е вярвал, безсрамно е измамил едно изтерзано и изоставено момиче. Край на това. Няма за какво да се тревожиш повече! — мъжът до него не пророни нито дума, само слушаше. Кадфел продължи спокойно: —

Сега с момичето всичко ще бъде наред. Кралят със сигурност ще одобри игумена като неин нов попечител. Радулфъс е суров и извисен човек, но освен това е благороден и милостив. Тя няма от какво повече да се страхува — дори и за своя любим, който, уви, не е особено обезпечен със светски благини. Отсега нататък желанията и щастието ѝ няма да бъдат пренебрегвани.

Лазар се размърда в огромното расо и обърна глава.

Дълбокият глас, изричащ думите умишлено бавно и предпазливо, заговори иззад покривалото:

— Ти споменавах само за Домвил. Ами второто убийство?

— Какво второ убийство? — попита Кадфел просто.

— Видях факлите между дърветата преди повече от час, когато дойдоха за Годфрид Пикар. Зная, че е мъртъв. И това убийство ли приписвате на онзи човек?

— Агилон ще бъде съден за убийството на вуйчо си — рече Кадфел, — за което има достатъчно доказателства. Защо да разнищваме по-нататък? Ако някои люде погрешно му приписват смъртта на Пикар, с какво се променя неговата съдба? Той няма да бъде обвинен за второто убийство. Невъзможно е да се докаже. Годфрид Пикар не е бил убит.

— Откъде знаеш? — попита Лазар невъзмутимо, но с желание да получи обяснение.

— Никой не му е залагал капан; когато е срещнал смъртта си, той е бил в пълно съзнание и физическа мощ, но това не се е оказало достатъчно. Той не е бил убит, а спрял на пътя и предизвикан на единоборство. Имал е кинжал, а противникът му — единствено голите си ръце. Без съмнение Пикар е смятал, че му предстои лесна победа, въоръжен човек срещу невъоръжен, мъж в разцвета на силите си срещу седемдесетгодишен старец. Успял е да извади кинжала от канията си, но нищо повече. Оръжието е било изтръгнато от ръцете му и хвърлено настрана, без да бъде използвано срещу него. Ръцете са били напълно достатъчни. Той не е отчел силата на справедливото възмездие...

— В такъв случай поводът за разпрата между двамата трябва да е бил много сериозен — рече Лазар след продължително мълчание.

— Най-старият и най-тежкия. Възмутително унижение на дама. Тя е отмъстена и свободна. Небето не сгреша.

Мълчанието отново се възцари помежду им, но леко и безшумно като момински воал, който плавно се спуска и разстила, като пеперуда с пърхащи криле, която напуска нощта и каца без звук. Очите на стареца се върнаха към постоянния, отмерен бяг на облаците на изток. Зад булото прозираше звездна светлина, а земята тънеше в мрак. Кадфел си помисли, че грубото покривало от избеляло синьо платно крие най-недоловимата и тиха усмивка.

— Щом ти си предвидил толкова много от днешното деяние — каза Лазар накрая, — другите не са ли разбрали?

— Никой друг не е видял онова, което видях аз — отвърна Кадфел просто, — нито пък някой ще го стори тепърва. Следите ще избледнеят. Няма съмнения, няма въпроси. Аз единствен зная. И само аз и собственикът на ръцете, извършили деянието, ще сме наясно, че от тия две ръце лявата има само два пръста и половина...

Купчината тъмни дрехи се раздвижи и отвътре проблеснаха леденосини очи. От диплите на наметалото се подадоха две ръце и се протегнаха към светлината на лампата. Дясната бе цяла, издължена и жилеста, а на лявата липсваха показалец, среден пръст и горната част на безименния, а осакатената плът изглеждаше набръчкана, белезникава и суха.

— След като си успял да предугадиш толкова много от толкова малко — изрече бавният невъзмутим глас, — направи с мен още една стъпка и изречи името му, защото мисля, че го знаеш.

— И на мен така ми се струва — съгласи се брат Кадфел. — Името му е Гимар де Масар.

Нощта бе надвиснала неподвижна над Форгейт и долината на Меол, както и над горите, които наместникът и хората му бяха пребродили напразно, набеязвайки ясно за тези проникателни очи пътя, по който яркочервената шапка на Пикар се бе движила между дърветата и по който по-късно трябваше да се върне. Небето, в противовес на замрялата земя, се носеше плавно като живота на човешко същество, непостоянен и уязвим, прекосил вечността на самия живот, за да изчезне в неизвестността.

— Трябва ли да зная това име? — попита Лазар много тихо.

— Милорд, аз също бях при щурма на Ерусалим. Бях двайсетгодишен, когато градът падна. Видях ви да разбивате вратите. Участвах в битката при Аскалон, когато египетските Фатимиди

тръгнаха срещу нас... след цялата тази сеч в Ерусалим на толкова люде, верни на Пророка, мисля, че те заслужаваха по-добра съдба в сраженията с нас. Но Гимар де Масар нито веднъж не бе обвинен в жестокост или в нечестно деяние. Защо, защо изчезнахте след тази битка? Защо ни изоставихте, нас, които хранехме такава почит към вас, към съпругата ви и вашия син тук в Англия, и скърбяхме, защото ви смятахме за мъртъв? Някой беше ли заслужил това?

— А нима моята съпруга и моят син заслужаваха бремето на страданието, което ме връхлетя? — попита Лазар, стана и отново се препъна в думите, които с усилие изричаха осакатените му уста. — Братко, мисля, че питаш неща, които вече знаеш — да, Кадфел наистина знаеше. Гимар де Масар, ранен и взет в плен след битката при Аскалон, бе научил от лечителите, които го бяха прегледали в пленничество, че вече е прокажен. — Те имаха отлични целители — продължи Лазар, отново спокоен и овладян, — много по-вещи от тукашните. А кой по-добре би разпознал първите жестоки признаци? Казаха ми истината. Направиха онова, което ги помолих — изпратиха вест, че съм се споминал от раните си. И дори нещо повече. Помогнаха ми да стигна до едно уединено убежище, където можех да съжителствам със своя враг, тъй като бях мъртъв за приятелите си, и да водя тази битка, както се бях сражавал в обикновените. Шлема и меча ми изпратиха обратно в Ерусалим, както ги бях помолил.

— Тя ги пази — рече Кадфел. — За нея са реликва. Винаги съм знаел, че най-добрите сарацини могат да бъдат по християни от повечето от нас.

— Онези, които ме бяха пленили, се оказаха благородни и достойни. През всичките години на изгнанието ми всячески ме подкрепяха и неизменно засвидетелстваха своето уважение.

Един благороден дух се родее с друг, помисли си Кадфел. Има съюзничество, което надхвърля кръвната връзка между родове, границите между държави и даже непреодолимия вододел на вярата. Бе напълно възможно Гимар де Масар да се е почувствал по-близък по дух до халифите Фатимиди, отколкото до английските благородници, които се караха като заядливи деца за своите завоевания.

— Колко време — попита Кадфел — ви отне пътят до дома? Сигурно дълго, много дълго е било пътуването през Европа от Средиземно море?

— Осем години. Откакто донесоха в обиталището ми вестта за смъртта на сина ми, дочута от един затворник англичанин, и ми съобщиха, че в рода на починалата майка е останало дете, момиченце, сираче, и че издирват някакъв жив мой родственик...

Тогава той напуснал монашеската си килия и поел с просешката си копанка, расо на прокажен и клепало на това безкрайно поклонение към Англия, за да се увери от безопасно разстояние, че внучката му се радва на земите си и е постигнала щастието, което ѝ се полага. Установил обаче, че делата ѝ са се развили в погрешна посока, изправил ги със собствените си сакари ръце и ѝ върнал свободата.

— Сега тя има онова, което ѝ се полага — каза Кадфел. — Но въпреки това смятам, че може да е щастлива да размени цялото това богатство за един жив родственик — настъпилото мълчание бе продължително и студено, като стъпка в забранена територия. Въпреки това той продължи да настоява: — Вие сте като тлеещ огън. Мисля, че сте такъв от години. Не го отричайте. Познавам признаците. Каквото Бог е наложил, без съмнение с достатъчно основание, пак по също толкова важни причини е отнел. Знаете го. Вие не сте заплаха за никого. Каквото и име да сте използвали през всичките онези години, вие продължавате да бъдете Гимар де Масар. Ако тя тачи вашия меч, колко ли повече ще почита самия вас и ще ви се радва? Защо я лишавате точно сега от истинска закрила? Или себе си — от радостта да я видите щастлива? Да я дадете със собствената си ръка на един съпруг, когото мисля, че одобрявате?

— Братко — каза Гимар де Масар, поклащайки глава, скрита в качулка, — говориш за нещо, което не разбираш. Аз съм покойник. Мир на праха ми, на гроба ми и на легендата за мен.

— И все пак имало е някога един Лазар — произнесе Кадфел дръзко и с благоговение, — който наистина е възкръснал от своя гроб за радост на сродничките си...

Отново настъпи продължителна тишина, в която носещите се по небосклона облаци въплъщаваха единственото движение в осезаемия свят. После здравата десница на стареца се мярна между диплите на расото, вдигна се и смъкна качулката.

— И това ли е ликът, ощастливил сестрите му? — той дръпна покривалото и откри ужасното подобие на лице, което му бе останало, почти без устни, едната страна хлътнала до кост, ноздрите — разядени

в зейнали черни дупки. Само живите пламтящи очи напомняха за паладина от Ерусалим и Аскалон. Кадфел застина безсловесен. Лазар отново закри останките със зебралото. Покоят и тишината се върнаха почти неусетно. — Не се опитвай да отмахнеш надгробния ми камък — изрече ласкаво дълбокият, изпълнен със смирение глас. — Аз съм доволен да лежа там, под него. Остави ме!

— Трябва да ви кажа тогава — продума Кадфел след дълго мълчание, — че момъкът непрестанно сипе хвалебствия за вас и тя го моли да я доведе, след като вие не можете да отидете при нея. Искан лично да ви благодари за добротата към нейния любим. И тъй като той не е способен да ѝ откаже нищо, мисля, че утре сутрин ще бъдат тук...

— Те ще разберат — каза Лазар спокойно, — че ние, прокажените, сме скитници, пилигрими, и на нас не може да се разчита. Нашето съзнание е непоправим скиталец. Усетим ли порива на вятъра, тръгваме подире му. Самите ние тленни останки, хукваме натам, където има реликви, които да ни утешат. Кажи им, че с мен всичко е наред — той свали нозе от пейката, бавно и внимателно заради състоянието им, и вежливо спусна полите на расото си, за да скрие пораженията. — Защото с мъртвите — добави — винаги всичко е наред — изправи се и Кадфел го последва. — Моли се за мен, братко, ако желаш.

И си тръгна, без да се обърне повече, без прощално слово или взор. Токът на пригодената обувка, която носеше, потропваше рязко по настилката, а после зазвуча по-глухо върху дъските вътре. Брат Кадфел излезе от портата под пълзящите в небето облаци, които сякаш бяха поели по някакъв свой предопределен път — бавно и неотменно като смъртта.

Да, помисли си той в мрака, докато вървеше обратно към манастира, без съмнение с мъртвия всичко е наред. Признателността им към него щеше да се прояви към детето. Техният покойник бе извършил собственото си погребение, сега нека се обърнат към живите. Кой знае? И по-странни неща са ставали на този свят — най-непонятния, мъчителен и прекрасен от всички светове!

На сутринта след литургията Ивета и Джослин отидоха в „Свети Джайлс“ с позволението на игумена и със сърца, изпълнени с добронамереност към всички тамошни обитатели, но най-вече с желанието да открият двама от тях. Детето намериха лесно. Но

възрастният прокажен, наричан Лазар, си бе отишъл през нощта незабелязан от никого, без да се сбогува и без да каже накъде поема. Търсиха го по всички пътища около Шрусбъри, пратиха да разпитат за него по местата, където отсядаха скитниците, но макар и със сакати нозе, той бе преварил всички, които искаха да го догонят — по кои скрити пътеки, така и не се разбра. Но със сигурност повече никога не се появи в Шрусбъри.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.